

07.06.2021

Kokousaika 07.06.2021 16:00 - 16:41

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan (etänä)	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika (etänä)	
Muurinen, Seija (etänä)	
Pakarinen, Pia (etänä)	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel (etänä)	
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Vuorjoki, Anna (etänä)	
Yanar, Ozan (etänä)	

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	saapui 16:15, poissa: 422 - 424 § kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami (etänä)	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa (etänä)	esteellinen: 438 § kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

07.06.2021

Gros, Nina (etänä) Kivelä, Liisa (etänä)	henkilöstöjohtaja viestintäjohtaja saapui 16:15, läsnä: 425 - 457 §
Kühn, Markus (etänä) Rope, Jenni (etänä) Saxholm, Tuula (etänä)	strategiajohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja esteellinen: 441 §
Summanen, Juha (etänä) von Bruun, Santtu (etänä)	hallintojohtaja vs. elinkeinojohtaja esteellinen: 447 - 448 §
Hopeakunnas, Maisa Ainola, Pilvi Vennelä, Asta	viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja	
Jan Vapaavuori	pormestari 422 - 457 §
Esittelijät	
Jan Vapaavuori	pormestari 422 §, 424 - 425 §, 434 - 438 §
Juha Summanen	hallintojohtaja 423 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 426 - 433 §, 439 - 457 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Asta Vennelä	hallintoasiantuntija 422 - 457 §

07.06.2021

---

§	Asia	
422	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
423	Asia/2	V 16.6.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
424	Asia/3	V 23.6.2021, Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen
425	Asia/4	V 16.6.2021, Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen
426	Asia/5	V 16.6.2021, Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta
427	Asia/6	V 23.6.2021 Asuntotuotanto-, vakuutus-, urheilu- ja ulkoilulaitosrahastojen ja eräiden lahjoitusrahastojen sääntömuutokset sekä lakkauttamiset
428	Asia/7	V 16.6.2021, Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
429	Asia/8	V 23.6.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastobudjetoinnin ottamisesta käyttöön
430	Asia/9	V 23.6.2021 Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen
431	Asia/10	V 16.6.2021 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 (nro 12704)
432	Asia/11	V 16.6.2021, Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelma
433	Asia/12	V 16.6.2021, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2020
434	Asia/13	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi
435	Asia/14	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi
436	Asia/15	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi
437	Asia/16	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden

07.06.2021

		2021 talousarvion kohdasta 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi
438	Asia/17	Hankeavustuksen myöntäminen kaupunginhallituksen käyttövaroista Helsingin tapahtumasäätiölle Huvila-teltan kehittämishankkeen toteuttamiseksi
439	Asia/18	Kuntavaalien vaalilautakuntien täydentäminen
440	Asia/19	Sijoitus Finlandia-talo Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
441	Asia/20	Sijoitus Helsingin Leijona Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
442	Asia/21	Pakilantie 54, 71, 76, 77 ja 78 asemakaavan muutoksen nro 12631 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta
443	Asia/22	Tilaelementeistä koostuvien paviljonkirakennusten vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistö- ja väliaikaistiloiksi
444	Asia/23	Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi luonnon monimuotoisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavan mittariston laajentaminen ympäristöraportoinnin yhteydessä
445	Asia/24	Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi mahdollisuudesta laajentaa luonnon monimuotoisuuden analyysiä kattamaan puistot ja suunnitellut viheralueet
446	Asia/25	Valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponsi mahdollisten keinojen selvittämisestä puun pienpolton aiheuttamien hiukkaspäästöjen vähentämiseksi
447	Asia/26	Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi Ruoholahden metroaseman itäisen sisäänkäynnin rakentamismahdollisuuksista
448	Asia/27	Valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponsi Ressun peruskoulun toimintojen huomioon ottamisesta Marian kasvuyrityskampuksen rakentamisen aikana
449	Asia/28	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
450	Asia/29	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
451	Asia/30	Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

07.06.2021

1.8.2021 lukien

452	Asia/31	Virkojen perustaminen sosiaali- ja terveystoimialalle 1.8.2021 lukien
453	Asia/32	Virkojen perustaminen kaupunginkanslian elinkeino-osastolle työllisyyskuntakokeilun viranomaistyöhön määräajaksi 7.6.2021 - 30.6.2023
454	Asia/33	Helsingin kaupungin liittyminen Rainbow Cities -verkostoon
455	Asia/34	Pasilan raitioteiden raiteistomuutosten hankesuunnitelma
456	Asia/35	Kaupunginvaltuuston 2.6.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano
457	Asia/36	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

Asia/1

§ 422

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Anna Vuorjoen sekä varatarkastajiksi Pia Pakarisen ja Ozan Yanarin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.06.2021

Asia/2

§ 423

V 16.6.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2021-006137 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Svetlana Hyväriselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Kaisa Hyvärin käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

07.06.2021

Asia/2

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Svetlana Hyvärisen (SDP) käräjäoikeuden lautamieheksi vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Svetlana Hyvärinen pyytää 19.5.2021 eroa käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta saavutettuaan lautamiehen eroamisiän.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvien osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 424

V 23.6.2021, Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2021-003003 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2020 tilinpäätöksen, siten että tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 496 727 658,16 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johdokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli-/ alijäämä	2020 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 790 131,52
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	alijäämä	-4 078 489,79
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	alijäämä	-867 261,19
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	17 659,68
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	14 451 822,07

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli-/ alijäämä	2020 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 353 922,20
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	839,31
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 565 867,87
Innovaatorahasto	alijäämä	-2 710 515,06
Osallisuusrahasto	alijäämä	-716 480,19

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2020 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	192 815,01
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	703 771,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 827 169,11
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	486 287 511,61

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää siirtää innovaatorahastoon Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää siirtää Asuntotuotantorahaston kaupungin suoraan omistamien korkotukiasuntojen pääomakustannusten hoitamista varten perustettuun rahastokoriin korin lakkauttamisen yhteydessä Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista enintään kolme miljoonaa euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin Tilinpäätös 2020 Kvsto 23.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on 29.3.2021 § 224 käsitellyt ja allekirjoittanut Helsingin kaupungin tilinpäätöksen. Samalla kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon 2021 kirjatun mukaisesti koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Kaupungin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja se on vahvalla pohjal-
la. Kaupungin tilikauden tulos oli 496,7 miljoonaa euroa ollen 234 mil-
joonaa euroa talousarviota parempi. Vuoden 2019 tulos oli 377,0 mil-
joonaa euroa, vuoden 2018 tulos 386,8 miljoonaa euroa ja vuoden
2017 tulos 483,1 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

	01.01.–31.12.2020	01.01.–31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	340 517 523,74	337 956 225,51
Maksutuotot	207 807 747,89	230 800 858,84
Tuet ja avustukset	53 747 338,82	52 725 067,20
Vuokratuotot	364 768 911,48	387 669 983,24
Muut toimintatuotot	178 586 886,25	196 023 358,77
	1 145 428 408,18	1 205 175 493,56
Valmistus omaan käyttöön	192 604 069,80	176 558 093,88
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 453 245 190,05	-1 402 211 385,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-341 052 335,55	-310 439 306,38
Muut henkilösivukulut	-52 860 266,34	-51 496 192,85
Palvelujen ostot	-2 014 469 309,83	-1 967 057 674,51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-216 275 552,65	-209 185 130,27
Avustukset	-333 861 033,66	-317 976 600,61
Vuokratulut	-226 066 570,33	-218 608 090,74
Muut toimintakulut	-24 539 496,43	-23 242 683,75
	-4 662 369 754,84	-4 500 217 065,07
TOIMINTAKATE	-3 524 337 276,86	-3 118 483 477,63
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 565 597 789,15	3 493 731 697,00
Valtionosuudet	479 558 236,00	232 775 785,00
	4 045 156 025,15	3 726 507 482,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	70 757 026,18	77 807 048,20
Muut rahoitustuotot	87 922 531,09	72 512 025,40
Korkokulut	-15 562 043,12	-16 585 774,01
Muut rahoituskulut	-559 237,87	-345 598,15
	142 558 276,28	133 387 701,44
VUOSIKATE	863 377 024,57	741 411 705,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-375 929 263,26	-364 435 630,81
	-375 929 263,26	-364 435 630,81
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	9 279 896,85	0,00
	9 279 896,85	0,00
TILIKAUDEN TULOS	496 727 658,16	376 976 075,00
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 141 259,17	-271 370,48
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	2 192 395,92	-2 698 770,20
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 822 578,99	5 222 248,15
	1 873 715,74	2 252 107,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	498 601 373,90	379 228 182,47

	2020	2019	2018	2017	2016
Vuosikate, miljoonaa euroa ¹	863,4	741,4	752,0	837,9	807,4
Vuosikate, prosenttia poistoista ¹	229,7	203,4	216,8	236,2	239,4
Vuosikate, euroa/asukas ^{1,2}	1315	1134	1160	1300	1270

¹ Satunnaisten tuottojen ja kulojen kirjauskäytännön muutoksen 2017 vaikutukset huomioitu vuodesta 2016 alkaen.

² Vertailuvuoden 2019 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää.

Vastaava päivitys on tehty vuoden 2019 tunnuslukuihin.

Toimintakate toteutui talousarviota parempana (47,5 miljoonaa euroa) toimintatulojen ylittäessä talousarvion merkittävästi (72,1 miljoonaa euroa). Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja (kirjautuu muihin toimintatuloihin) kertyi talousarviossa ennakoitua (100 miljoonaa euroa) enemmän, yhteensä 137 miljoonaa euroa. Myös valmistus omaan käyttöön toteutui talousarviossa ennakoitua suurempana (39,6 miljoonaa euroa).

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittävät talousarvion 24,5 miljoonalla eurolla. Kaupungin ulkoisten toimintamenojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 3,6 prosenttia (vuonna 2019 vastaava kasvu edelliseen vuoteen oli 4,8 prosenttia). Kuntasektorilla vastaava kasvu oli keskimäärin 2,0 prosenttia. Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2020 noin 4,4 prosenttia eli noin kolminkertaisesti strategiatavoitteen (tavoitetaso 1,29 prosenttia) nähden (vuonna 2019 vastaava kasvu edelliseen vuoteen oli 5 prosenttia, tavoitetaso vuonna 2019 oli 2,34 prosenttia).

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 2,1 prosenttia (vuonna 2019 vastaava kasvu oli 2,3 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä -57 miljoonaa euroa talousarviota heikompi (huomioiden koronakompensaatiot yhteisöverojen kautta). Valtionosuustilitysten toteuma oli 479,6 miljoonaa euroa. Se sisältää kuntien koronatukipakettien mukaiset kompensaatiot 214 miljoonaa euroa. Valtionosuudet toteutuvat 234 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 176 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat.

Vuosikate 863 miljoonaa euroa toteutui 228 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja hieman edellisvuotta korkeampana (741 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Koronan vaikutukset Helsingin kaupungin vuosikatteeseen jäivät vuonna 2020 lähes neutraaleiksi. Toimialojen palveluissa on kuitenkin muodostunut palveluvelkaa, jonka kattaminen vuodesta 2021 eteenpäin lisää kaupungin menoja.

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	863 377 025	741 411 706
Satunnaiset erät	9 279 897	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-143 568 359	-190 197 628
	729 088 563	551 214 078
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 046 591 856	-780 382 485
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 686 728	15 034 411
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	283 035 828	181 192 295
	-737 869 300	-584 155 779
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 780 737	-32 941 701
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-32 060 724	-86 267 706
Antolainasaamisten vähennys	87 773 291	79 890 710
	55 712 567	-6 376 996
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-81 540 921	-86 540 921
	-21 540 921	-86 540 921
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 967 305	-30 171 979
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 260 646	-3 861 404
Saamisten muutos	6 176 238	-33 663 833
Korottomien velkojen muutos	197 851 879	64 183 290
	182 734 775	-3 513 926
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	216 906 421	-96 431 843
RAHAVAROJEN MUUTOS	208 125 683	-129 373 544
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 320 170 238	1 112 044 555
Rahavarat 1.1.	1 112 044 555	1 241 418 099
	208 125 683	-129 373 544

Kaupungin investointimenot olivat 1 047 miljoonaa euroa, josta 130 miljoonaa euroa muodostui Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kymppin myyntitulojen sijoittamisesta kyseessä olevaan kiinteistöosakeyhtiöön. Ilman tätä kertaluonteista pääomitusta investointimenot olivat 917 miljoonaa euroa eli 137 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Investointimenot ilman liikelaitoksia vuonna 2020 olivat 891,5 miljoonaa euroa ja ilman Kymppi-talon kertaluonteista pääomitusta investointimenot olivat 761,5 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 käytettiin 639,9 miljoonaa euroa, 516 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja 545,7 miljoonaa euroa vuonna 2017. Investointitason nousu on viime vuosina kohdistunut erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeisiin, uusien projektialueiden esirakentamiseen sekä katujen ja liikenneväylien uudisrakentamiseen ja perusrantamiseen.

Vuoden 2020 investointimenot kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna erityisesti talonrakennushankkeisiin, esirakentamiseen sekä katuihin ja liikenneväyliin kohdistettujen määrärahojen käytössä.

Talonrakennushankkeisiin käytettiin yhteensä 298,1 miljoonaa euroa, joka on 12 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 266,1 miljoonaa euroa. Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 130,9 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 käytettiin 116,2 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin käytettiin 167,1 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 käytettiin 149,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle.

Talousarviokohdan Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi, käytettiin vuonna 2020 yhteensä 96,4 miljoonaa euroa, joka on 73,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 55,5 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat Kalasataman ja Länsisataman esirakentamiseen.

Katuihin ja liikenneväyliin käytettiin yhteensä 173,2 miljoonaa euroa, joka on 9,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 158,7 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat talousarviokohtaan Uudisrakentaminen sekä talousarviokohtaan Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt.

HKL-liikelaitoksen investoinnit vuonna 2020 olivat 145,9 miljoonaa euroa (138,2 miljoonaa vuonna 2019).

	2020	2019	2018	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2016–2020), 1 000 euroa	512 854	354 671	789 658	563 819	221 907
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	512,9	354,7	410,3	184,4	-157,5
Investointien tulorahoitus, prosenttia ¹	84,6	96,9	122,6	137,0	125,3
Lainanhoitokate ¹	9,1	7,4	6,3	4,7	2,4
Kassan riittävyys, pv ¹	85	77	91	99	79

¹ Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön 2017 muutoksen vaikutus huomioitu vuodesta 2016 alkaen.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui vain -9 miljoonaa euroa negatiivisena huolimatta edellistä vuotta merkittävästi korkeammasta investointitasosta. Tämä mahdollistui, kun myös tulorahoitus toteutui edellistä vuotta parempana. Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui jokseenkin vastaavalla tasolla kuin edellisenä vuonna (-33 miljoonaa euroa).

Vuosikate suhteessa toteutuneeseen investointitasoon (investointien tulorahoitusprosentti) vuonna 2020 oli 85 prosenttia. Se ei poikkea merkittävästi muiden suurimpien kaupunkien tasosta. Myöskin kunta-sektorin keskimääräinen investointien tulorahoitusprosentti oli ennakkotietojen mukaan 84 prosenttia.

Vuoden 2020 talousarviossa oli varauduttu uusien 92 miljoonan euron lainojen nostoon. Lainanotosta toteutui 60 miljoonaa euroa. Kyseinen laina nostettiin liikenneliikelaitokselle raitiovaunukaluston hankintaa varten Euroopan Investointipankin kanssa tehdystä rahoituksen puitesopimuksesta. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 82 miljoonaa euroa (sisältäen liikenneliikelaitoksen investointeja varten nostetut rahoituslainat), ja pitkäaikaisten lainojen määrä aleni vuonna 2020 nettomääräisesti yhteensä 22 miljoonaa euroa. Kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 992 miljoonaa euroa (vuoden 2019 lopussa 1 014 miljoonaa euroa).

Kaupungin rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusarvopaperien yhteenlaskettu määrä on kasvanut kuluneella tilikaudella 208,1 miljoonaa euroa. Kassavarojen määrän muutosta osaltaan selittää pääosin tytäryhteisöjen konsernitilivarojen määrän kasvu.

Kaupungin taseen rahat ja pankkisaamiset -erä sisältää myös kaupungin konsernitiliin kuuluvien yhteisöjen tilivarat kaupungin konsernitilillä. Kaupungin velka edellä mainituille yhteisöille näiden varoista konsernitilillä näkyy kaupungin taseessa vastaavasti lyhytaikaisten velkojen määrässä. Kaupungin konsernitilijärjestelmässä oli tytäryhteisöjen varoja vuoden lopussa yhteensä 500,7 miljoonaa euroa (kasvua viime vuodesta 167,9 miljoonaa euroa).

Kaupungin maksuvalmiusreservit kasvatti lisäksi kaupunkiympäristön toimialan toimitiloiksi valmistuneen Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kympin osakekannan sekä siihen liittyvän tontin myynti. Kauppahinta kohteista oli yhteensä 167 miljoonaa euroa. Kaupunki jää rakennukseen vuokralaiseksi pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Taseen tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, prosenttia	80,8	81,6	80,6	79,6	77,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	44,7	43,8	45,8	47,7	49,9
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	992	1 014	1 100	1 206	1 371
Lainat, euroa/asukas ¹	1 508	1 550	1 698	1 871	2 157
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	1 895	1 950	1 944	1 894	1 951
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	1 483	1 250	1 394	1 515	1 517
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ¹	2 256	1 912	2 151	2 356	2 389
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 541	6 102	5 753	5 396	4 944
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	9 945	9 333	8 877	8 389	7 784

¹ Vertailuvuoden 2019 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2019 tunnuslukuihin.

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2020 vuosikate oli noin 1 438 miljoonaa euroa. Vuosikate parani vuodesta 2019 noin 61 miljoonalla eurolla. Helsingin kaupungin vuosikate parani 122 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatteeseen oli noin 61 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ennen kaikkea Helsingin Satama Oy:n (noin 19 miljoonaa euroa) sekä Palmia Oy:n (noin 4 miljoonaa euroa) tulokset heikkenivät vuodesta 2019 pääasiallisesti koronaepidemian vaikutusten seurauksena.

Kaupunkikonsernin tulos oli vuonna 2020 noin 605 miljoonaa euroa, johon vaikutti keskeisimmin Helsingin kaupungin osuus 497 miljoonaa euroa ja Helen Oy:n osuus 123 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 569 miljoonaa euroa ja se parani edellisestä vuodesta 65 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin ylijäämä oli 119 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa parempi.

Helsingin kaupunkikonsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toimintatuotot	3 803 496	3 739 674
Toimintakulut	-6 402 147	-6 076 784
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	32 706	16 817
TOIMINTAKATE	-2 565 945	-2 320 294
Verotulot	3 565 598	3 493 732
Valtionosuudet	480 135	233 329
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13 263	22 908
Muut rahoitustuotot	10 211	8 984
Korkokulut	-57 520	-60 129
Muut rahoituskulut	-7 303	-1 480
	-41 349	-29 717
VUOSIKATE	1 438 439	1 377 050
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-843 899	-824 773
Omistuksen eliminointierot	697	-9 428
Arvonalentumiset	-110	-635
	-843 311	-834 836
Satunnaiset erät	10 330	-50
TILIKAUDEN TULOS	605 458	542 165
Tilinpäätössiirrot	1 035	1 522
Tilikauden verot	-12 127	-24 319
Laskennalliset verot	-28 734	-15 729
Vähemmistöosuudet	3 253	95
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	568 884	503 733
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	59,4	61,5
Vuosikate/ Poistot, prosenttia	170,4	166,8
Vuosikate, euroa/asukas	2 187	2 106
Asukasmäärä	657 674	653 835

Kaupunkikonsernin vuoden 2020 toiminnan ja investointien rahavirta oli -269 miljoonaa euroa negatiivinen ja se oli hieman vuoden 2019 tasoa parempi (-333 miljoonaa euroa vuonna 2019). Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -9 miljoonaa euroa, jonka taso oli edellisen vuoden tasolla (-33 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät) yhteenlaskettu investointitaso oli 1 040 miljoonaa euroa ja se oli 103 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa (937 miljoonaa euroa vuonna 2019) suurempi. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso on noussut vuoden 2017 toteumaan nähden 275 miljoonaa euroa eli se on kasvanut lähes kolmanneksen. Samalla aikavälillä myös kaupungin investoinnit ovat kasvaneet noin kolmanneksella vuoden 2017 noin 619 miljoonan euron tasosta vuoden 2020 noin 917 miljoonan euron tasoon (vertailukelpoinen taso 2020 huomioiden Kymppi-talon kertaluonteinen pääomittaminen).

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 552 miljoonaa euroa eli 8 442 euroa asukasta kohden (vuonna 2019 lainakanta oli 5 171 miljoonaa euroa). Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 992 miljoonaa euroa eli 1 508 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni (42 miljoonaa euroa), mutta vastaavasti tytäryhteisöjen yhteenlaskettu lainakanta kasvoi kasvaneen investointitason seurauksena noin 423 miljoonaa euroa (vuonna 2019 vastaava lainakannan kasvu oli 434 miljoonaa euroa).

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 000 euroa	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 438 439	1 377 050
Satunnaiset erät	10 330	-50
Tilikauden verot	-12 127	-24 319
Tulorahoituksen korjauserät	-94 871	-136 999
	1 341 771	1 215 682
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 273 959	-2 210 554
Rahoitusosuudet investointimenoihin	16 735	16 603
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	646 667	645 146
	-1 610 556	-1 548 805
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-268 785	-333 123
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainausmuutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-21 415	-10 706
Antolainasaamisten vähennys	11 217	14 875
	-10 199	4 169
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	652 933	566 813
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-254 373	-396 983
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-17 704	17 610
	380 855	187 440
Oman pääoman muutokset	3 285	-960
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-18 324	-14 971
Vaihto-omaisuuden muutos	-39 475	17 890
Saamisten muutos	3 399	-24 832
Korottomien velkojen muutos	82 581	150 764
	28 181	128 851
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	402 123	319 500
RAHAVAROJEN MUUTOS	133 337	-13 623
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 628 634	1 495 297
Rahavarat 1.1.	1 495 297	1 508 920
	133 337	-13 623

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-495 288	-283 135
Investointien tulorahoitus, prosenttia	63,7	62,8
Lainanhoitokate	4,8	3,1
Kassan riittävyys (pv)	66	62

Tilinpäätöksen käsittelyn liittyen esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa. Innovaatorahaston vapaa pääoma on helmikuussa 2021 noin 18 miljoonaa euroa. Vuotuinen käyttö on ollut viime vuosina noin 3 miljoonaa euroa.

07.06.2021

Asia/3

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätöksen tuloksen käsittelyn yhteydessä seuraavaa liittyen asuntotuotantorahaston tilanteeseen.

Kaupungin asuntotuotantorahasto koostuu kolmesta korista. Asuntotuotantorahaston korkotukiyhtiötä koskevaan rahastokoriin tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista enintään kolme miljoonaa euroa. Rahastokori on käynyt tarpeettomaksi, kun kaupungin erillisinä korkotukiyhtiöinä hallinnoimat korkotukiyhtiöt on olennaisin osin fuusioitu kaupungin 100 % omistamaan Koy Auroranlinnaan. Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt esityksen rahastokorin lakkauttamisesta, ja asiaan liittyvä rahastojen sääntömuutos on tuotu erillisenä asiana päätöksentekoon. Korin lakkauttamisen yhteydessä on tarve tehdä tekninen enintään 3 miljoonan euron suuruinen siirto kyseiseen rahastoon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin Tilinpäätös 2020 Kvsto 23.6.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.03.2021 § 224

HEL 2021-003003 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 496 727 658,16 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Lisäksi kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyssä seuraavaa:

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 790 131,52
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	alijäämä	-4 078 489,79
Talouhallintopalveluliikelaitos (Talpa)	alijäämä	-867 261,19
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	17 659,68
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	14 451 822,07

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 353 922,20
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	839,31
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 565 867,87
Innovaatorahasto	alijäämä	-2 710 515,06
Osallisuusrahasto	alijäämä	-716 480,19

Kaupunginhallitus esitti lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2020 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	192 815,01
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	703 771,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 827 169,11
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaruksesta syntyneitä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	486 287 511,61

Edelleen kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että innovaatio-rahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon 2021 kirjatun mukaisesti koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Käsittely

29.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli rahoitusjohtaja Tuula Saxholm.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Lisäys päätösesityksen loppuun:

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että talousarvioon 2021 kirjatun mukaisesti koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Päätösehdotukseen:

Samalla kaupunginhallitus kehottaa toimialalautakuntia tuomaan kaupunginhallitukselle ylitysoikeusesitykset, joilla kompensoidaan 2021 budjetin aiheuttamat huomattavat resurssivajeet, erityisesti kasvatus- ja koulutustoimialalla.

Kannattaja: Mai Kivelä

Äänestys

JAA-ehdotus: Elisa Gebhardin vastaehdotus

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 13

Elisa Gebhard, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä

Kaupunginhallitus hyväksyi Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 13 - 2.

Veronika Honkasalo ja Mai Kivelä jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Veronika Honkasalo jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Koronapandemia on ennennäkemättömällä tavalla koetellut erityisesti Helsinkiä ja sen asukkaita. Sekä itse pandemian että rajoitustoimien vaikutukset kohdistuvat tutkitusti niihin ryhmiin, jotka ovat lähtökohtaisesti hauraassa asemassa. Vahva empiirinen näyttö osoittaa, kuinka esimerkiksi lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat syventyneet ja oppimiserot ja -vaje kasvaneet pandemian aikana. Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin ottein, osoittaa tilinpäätös, että Helsingin talous on yllättävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittäväillä resurssilisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Helsingillä on siis kaikki edellytykset tehdä talouspolitiikkaa, joka lähihistorian pahimman kriisin keskellä investoi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja välttää leikkaukset. Vastaesityksemme lähti siitä, että syksyllä 2020 valtuuston päättämän budjetin aiheuttamat resurssivajeet on paikattava kokonaisuudessaan toisin kun voittanut esitys (Gebhard), joka lähti siitä, että koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan ja ylitysoikeuksia esitetään vain tarvittaessa. Tosiasiassa ei voittanut esitys muuta budjetin aiheuttamia merkittäviä resurssivajeita, jotka johtavat pahimmissa tapauksessa mm. palveluiden rapautumiseen.

22.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi

§ 425

V 16.6.2021, Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen

HEL 2021-006665 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen

vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kaupunginhallitus poisti esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Lisäksi kaupunginhallitus poisti kappaleesta 45 seuraavan lauseen: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arvioiminen on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina".

Kaupunginhallitus muutti kappaleen 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta".

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan esittelijän perusteluista kappaleet 50, 51 ja 67.

Poistetaan kappaleesta 45 seuraava lause: "Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arvioiminen on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina."

Muutetaan kappale 74 seuraavasti:

"Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 15,2 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 3,5 miljoonaa euroa toimintakatteiden alitusoikeutta. "

Korvataan päätösehdotus seuraavasti:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveystalouden ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 163 500 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 7 700 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 17 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 1 644 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 7 668 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kuten esimerkiksi hoito- ja palveluvelkaan, oppimisen tukeen, erityisopetukseen, oppilashuollon lisääntyneen tarpeen kattamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen

vähentämiseksi, ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan päätösehdotuksen kohdat 4-6 seuraavasti:

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 33 700 000 euroa

(5) Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen ylitys 4 320 000
Toimintakatteen alitus 10 348 000 euroa

(6) Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalvet
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 168 500 000 euroa

Lisäksi poistetaan päätösehdotuksesta seuraava lause:
Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kattamiseen ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Muutetaan esittelijän perusteluita vastaesityksen sisältöjä vastaavalla tavalla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Reetta Vanhasen ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

Jan Vapaavuori, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Jan Vapaavuori jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksessa edustettujen poliittisten ryhmien enemmistön neuvotteleman budjettisopimuksen mukaan ja Helsingin kaupungin vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeisiin (KHS 14.12.2020) kirjattun mukaisesti: "Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. Seurantaa tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset."

Kaupungin johtajana pormestarin tärkeimpiä tehtäviä on vastata huolellisesta ja mahdollisimman kokonaisvaltaisesta asioiden valmistelusta,

puolustaa yhdessä sovittuja päätöksiä ja linjauksia sekä hyvää hallintotapaa kunnioittavia prosesseja.

Kaupunginhallituksen 7.6.2021 tekemässä päätöksessä ei ollut kysymys budjettisovun kunnioittamisesta eikä koronasta aiheutuneista kustannuksista. Päätöksessä kyse oli uusien palveluiden avaamisesta ja aikaisemmin tehtyjen päätösten muuttamisesta tai perumisesta vaalien alusaikana.

Hyvän hallintotavan mukaan tällaiset ratkaisut on tehtävä osana budjettiprosessia, jolloin niiden vaikuttavuus ja tarpeellisuus myös suhteessa kaupungin muuhun palvelutarjontaan tulee arvioiduksi kokonaisuuden näkökulmasta kestäväällä tavalla. Helsingin kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin.

Kaikissa poliittisissa tilanteissa, myös vaalien alla, on pystyttävä kunnioittamaan yhdessä sovittua sekä pyrittävä kokonaisvaltaiseen ja parhaisiin virkamiesarvioihin perustuvaan päätöksentekoon.

Jätän kaupunginhallituksen päätökseen eriävän mielipiteeni.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä lisäys ei ole riittävä kattamaan kasvatuksen ja koulutuksen mittavaa resurssivajetta, joka sisältyy syksyllä hyväksytyyn vuoden 2021 talousarvioon. Talousarvio sisälsi yhteensä 22 miljoonan leikkaukset koulutukseen, joista nyt paikataan vain osa. Nyt hyväksytty lisäys jättää paikkaamatta esimerkiksi ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat merkittävät säästöt, jotka aiheuttavat isoa vahinkoa. Lisäksi pahasti pandemiasta kärsineen kulttuurikentän tukemiseen on ohjattava huomattavasti enemmän resursseja, kuin mitä nyt hyväksytty esitys sisältää.

Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin, osoittaa Helsingin vuoden 2020 tilinpäätös, että Helsingin talous on yllättävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittävillä resurssilisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 157 700 000 euroa ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 4 200 000 euroa.

Ta-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
Menomääräraha talousarviossa 1 270 445 000 euroa
Tulojen lisäys 11 700 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 11 700 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
Toimintakate talousarviossa -196 576 000 euroa
Tulojen alitus 6 024 000 euroa
Menojen alitus 1 856 000 euroa
Toimintakatteiden alitus 4 168 000 euroa

Ta-kohta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudet
Menomääräraha talousarviossa 1 533 839 000 euroa
Tulojen lisäys 146 000 000 euroa
Menomäärärahan ylitys 146 000 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että toimialalautakunnat tarkistavat tulosbudjettinsa ja toimintasuunnitelmansa myönnettävien ylitysoikeuksien mukaisiksi. Tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa on esitettävä, mitä koronaan liittyviä kustannuksia ylitysoikeudella tai toimintakatteiden alituksella katetaan ja mikä sen vaikutus on toiminnan tavoitteisiin sekä suoritteisiin. Lisäksi tulosbudjetissa on esitettävä kustannuspaikka- ja kirjausrakenne, jolle kustannukset kirjataan. Myönnettäviä ylitysoikeuksia on mahdollista käyttää ainoastaan koronasta aiheutuvien määräaikaisten suorien ja välillisten kustannusten kattamiseen ja enintään se määrä, kuin kustannuksia on aidosti vuoden loppuun mennessä toteutunut.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että koronan kustannusten kattamiseksi myöhemmin osoitettavat valtionavustukset käytetään myönnettävien ylitysoikeuksien kattamiseen, eivätkä ne myönnetyn ylitysoikeuden määrään asti voi toimia perusteena uusille ylitysoikeusesityksille. Myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Esittelijän perustelut

Koronakriisin laaja-alaisuus edellyttää suunnitelmallista jälkihoitoa

Covid-19-pandemian vaikutus kaupungin toimintaan, talouteen ja tulevaisuuteen varautumiseen on merkittävä. Sen terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset aiheuttavat haasteita kaupungille ja koko julkiselle sektorille vielä vuosia. Pandemia on aiheuttanut terveystilanteeseen. Rajoitustoimenpiteet ovat saaneet aikaan taloudellista tappiota, sosiaalista pahoinvointia ja monenlaisia lieveilmiöitä, jotka aiheuttavat kielteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Kaupungin organisaatiossa siirryttiin koronapandemian johdosta kriisijohdon toimintamalliin keväällä 2020. Helsinkiin perustettiin kaupungin ylimmästä johdosta koostuva koronakoordinaatioryhmä, joka käsitteli keskeiset ratkaisuja vaativat asiat linjajohdon toimeenpantavaksi. Syntyneeseen poikkeukselliseen tilanteeseen reagoitiin määrätietoisesti ja nopeasti myös kaupungin taloudenpidon osalta joustamalla tapauskohtaisesti olemassa olevasta ohjeistuksesta ja käynnistämällä tilanteen edellyttämiä kertaluonteisia toimenpiteitä.

Tähän mennessä kaupunki on suoriutunut koronan hoidosta hyvin. KPMG:n toteuttaman selvityksen mukaan kaupungin koronakriisin hoidon vahvuuksia ovat olleet muun muassa suunnitelmallisuus ja johdonmukainen, tietoon ja valmisteluun perustuva päätöksenteko. Samojen vahvuuksien varaan on mahdollista ja suotavaa rakentaa myös kriisin jälkihoidon kokonaisuutta.

Koronapandemialla on kuntien talouteen pitkäaikainen ja laaja-alainen vaikutus. Covid-19-pandemia ja sen vaikutukset lisäävät resurssitarpeita palveluissa ja tehtävissä. Kaupungin on varauduttava hoitamaan pandemian seurauksia pitkäjänteisesti muodostamalla selkeä tiekartta, joka perustuu huolelliseen suunnitteluun ja analyysiin.

Koronakustannusten huomioiminen kaupungin talousarviossa

Vuotuinen talousarvio ja sen noudattamisohjeet ovat kaupungin keskeisimmät taloudenpitoa ohjaavat asiakirjat. Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi

kalenterivuodeksi talousarvio, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoi-
dossa on noudatettava.

Helsingin kaupungilla ei ole lisätalousarviomenettelyä, jolla talousarvion määrärahoja lisätään kesken talousarviovuotta. Talousarvioon vaikut-
tavat päätökset on tehty keskitetysti ja vertailukelpoisesti osana talous-
arvioprosessia, määrärahatarpeiden tasapuoliseen arviointiin, virka-
valmisteluun ja tietoon perustuen. Ylitysoikeuksien käsittely erikseen
kunkin toteutumisennusteen yhteydessä ei ole kuntalain edellyttämän
suunnitelmallisen taloudenpidon mukaista.

Kaupunginhallituksen 14.12.2020 hyväksymissä vuoden 2021 talous-
arvion noudattamisohjeissa (§ 865) korostetaan talouden vakauttamista
suunniteltujen investointien toteuttamiseksi ja palvelujen ylläpitämiseksi.
Noudattamisohjeiden mukaan kaupungin toiminnassa ja talouden-
hoidossa on noudatettava talousarviota, seurattava talouden kehitystä
sekä sopeutettava muuttuvissa olosuhteissa toimintaa talousarvion
mukaiseksi.

Pääsääntöisesti talousarvion määrärahan ylitysoikeuksia ei myönnetä,
vaan toiminta tulee pystyä sopeuttamaan talousarvion mukaiseen mää-
rärahaan. Mikäli toimialat eivät kykene toimimaan kaupunginvaltuuston
hyväksymän talousarvion puitteissa, on lautakuntien hyväksymien ylity-
sesitysten oltava kaupunginkansliassa viimeistään marraskuun lopus-
sa. Määrärahan ylitysesityksessä on aina selvitettävä myös ylityksen
vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin.

Kaupungin vuoden 2021 talousarviossa tunnistettiin, että koronasta ai-
heutuvien kustannusten rahoittaminen on ensisijaisesti valtiolle kuuluva
tehtävä, johon oli myös varauduttu valtion lisätalousarvioissa. Kaupun-
gin talousarviossa todettiin edelleen, että koronasta aiheutuvat valtion
suoran korvauksen piiriin kuuluvat menot muun muassa koronates-
taukseen ja hoitovelan purkamiseen liittyen tullaan käsittelemään ta-
lousarvion teknisenä ylityksenä vastaavan tulon perusteella.

Toimintaa ja taloutta suunniteltaessa koronatilanne ja sen mahdollinen
kehittyminen otettiin muilta osin huomioon kaupungin normaalin suun-
nittelujärjestelmän puitteissa. Lisäksi sovittiin toimintamallit ja menette-
lytavat siitä, miten yllättäviin tilanteisiin vastataan, jotta nämä eivät
hankaloita kaupungin perustoimintaa. Erityistä huomiota kiinnitettiin ko-
ronapandemiasta syntyvien kustannusten seurantaan.

Kaupunginhallituksessa edustettuina olevien ryhmien käymien neuvot-
telujen jälkeen ryhmien enemmistön budjettisovun määrärahakohden-
nukset ja tekstikirjaukset sisällytettiin totuttuun tapaan kaupunginhalli-
tuksessa 16.11.2020 vuoden 2021 talousarvioesitykseen, jonka kau-
punginvaltuusto hyväksyi 09.12.2020 (§ 352).

Ryhmiä enemmistön lisäämän tekstikirjauksen mukaan lautakunnat veloitettiin seuraamaan koronasta syntyneitä kustannuksia toiminnan seurannan yhteydessä ja esittämään niiden perusteella tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus täydensi koronakustannusten seurantaan koskevaa kirjausta noudattamisohjeita hyväksyessään siten, että seuranta tehdään lautakunnissa osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset.

Talousarvion toteutumisennusteet tarkentuvat vuoden loppuun

Kolme kertaa vuodessa laadittavat talouden ja toiminnan toteutumisenennusteet ovat keskeisellä sijalla kaupungin taloudellisen kehityksen seuraamisessa ja tarvittavien johtamistoimenpiteiden arvioinnissa. Ennusteissa keskushallinto, toimialat ja virastot ennustavat määrärahojen sitovan tason (menot/toimintakate) toteutumisen lisäksi sitovien ja muiden toiminnan tavoitteiden sekä määrä- ja suoritettavien toteutumisista.

Vuoden ensimmäinen talousarvion toteutumisennuste laaditaan 31.3. tilanteesta. Kirjanpidon kolmen ensimmäisen kuukauden toteumatiedot eivät anna vielä riittävää kuvaa koko vuoden menoista ja tuloista, mutta niiden perusteella toiminnan voi todeta käynnistyneen talousarviossa suunnitellusti. Vuoden ensimmäisen neljänneksen toteutumien perusteella ei voi tehdä päätelmiä talousarvion määrärahan lopullisesta riittäväydestä, mutta ennusteen tuottama tieto on tarpeellinen viranhaltijajohdolle ja lautakunnille talousarviossa pysymiseksi tarvittavien johtamistoimenpiteiden valinnassa.

Vuoden toinen toteutumisennuste laaditaan 30.6. tilanteesta välitilinpäätöksen tietojen perusteella. Puolen vuoden toteumatietojen perusteella voi ennustaa menojen ja tulojen kehittymistä ensimmäistä ennustetta paremmin ja tarkentaa tarvittavia johtamistoimenpiteitä. Luotettavin kuva talouskehityksestä sekä vuoden aikana käynnistettyjen johtamistoimenpiteiden vaikutuksista saadaan 30.9. -tilanteesta laadittavan kolmannen toteutumisennusteen perusteella, jolloin määrärahojen mahdollinen ylityspaine alkaa näyttäytyä myös kirjanpidon toteumatiedoissa.

Lautakuntien tekemät käyttötalouden ylitysesitykset ovat aiempina vuosina perustuneet 30.9. mennessä toteutuneisiin menoihin ja tuloihin sekä niiden pohjalta laadittuun kolmanteen toteutumisennusteeseen. Aina vuoden viimeisenkään ennusteen tieto ei ennusta pitävästi vuoden toteumaa. Esimerkiksi vuoden 2020 kolmannen ennusteen perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti 9,0 miljoonan euron ylitysoikeutta,

mutta lopulta lisämäärärahaa ei tarvittu lainkaan, vaan toimialan koko vuoden menot jäivät 4,2 miljoonaa euroa vuoden 2020 talousarvion sitovaa määrärahaa pienemmiksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti vuoden 2020 kolmannen ennusteen perusteella 4,6 miljoonan euron alitusoikeutta toimialan toimintakatteeseen, josta tarvittiin lopulta 1,9 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle tekemien ylitysesitysten euromääriä tarkennetaan viimeisimmillä kirjanpidosta saatavilla tiedoilla, jotta lopulliset ylitysesitykset ovat toteumatietojen mukaisia.

Koronasta aiheutuvat suorat kustannukset toimialoilla

Koronakriisistä aiheutuneilla suorilla kustannuksilla tarkoitetaan nyt arvioitavissa olevia kustannuksia, jotka ovat jo kiistatta toteutuneet alkuvuonna tai toteutumassa loppuvuoden aikana koronan hoidon tai siihen liittyvien hankintojen ja järjestelyiden takia.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille koronasta aiheutuneita kustannuksia paitsi sosiaali- ja terveystoimessa, myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Päätösesityksen mukaan koronan suorat kustannukset korvataan ennakkoon myönnettävinä ylitysoikeuksina toimialoille enintään syntyneiden kustannusten kokonaismäärään asti ja ennakoiden valtiolta saapuvien koronakompensatioiden määrää.

Sosiaali- ja terveystoimialan ennusteessa koronan arvioidaan aiheuttavan 126 miljoonan euron lisäkustannukset, joita huhtikuun alkuun mennessä oli toteutunut sosiaali- ja terveystoimien talousarviokohdalle noin 38 miljoonaa euroa. Pääosin kustannukset ovat aiheutuneet pakollisista, suorista koronan hoidon lisäkuluista, kuten testauksesta, jäljittämisestä, rokottamisesta sekä suojavälineiden hankinnasta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsitteli toimialan vuoden 2021 talousarvion ensimmäisen toteutumisen ennusteen 13.04.2021 (§ 200). Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla menojen arvioidaan ylittyvän koronasta aiheutuvista syistä nettotasolla 2,3 miljoonaa euroa vuoden 2021 aikana. Koronasta aiheutuneita kustannuksia, lähinnä materiaali- ja sijaistyövoimakuluja, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana kertynyt hyvin vähän, yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Samalla on syntynyt arviolta runsaan miljoonan euron suuruinen menosäästö koronan takia hankkimatta jääneistä palveluostoista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta käsitteli toimialan vuoden ensimmäistä toteutumisen ennustetta 11.05.2021 (§ 62). Toimialan toimintakateen ennustetaan olevan 4,2 miljoonaa euroa heikompi kuin vuoden 2021 talousarviossa, koska tulot jäävät noin 6 miljoonaa euroa tavoitel-

tua pienemmiksi toimialan asiakastilojen oltua suljettuina koronan takia. Tilojen sulkemisesta ennustetaan aiheutuvan myös 1,9 miljoonan euron edestä menosäästöjä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla koronasta aiheutuviksi kustannuksiksi katsotaan koronan aiheuttamat tulomenetykset, jotka nettobudjetoidulla toimialalla vaikuttavat käytettävissä oleviin menoihin.

Kirjanpidon kolmen ensimmäisen kuukauden tulojen ja menojen perusteella toimintakatteen alittuminen olisi jäämässä ennustettua pienemmäksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti ennusteen perusteella kuitenkin esittää 4,2 miljoonan euron alitusoikeutta toimialan toimintakatteeseen. Alitusoikeus takaisi palvelujen toteuttamisen normaalissa laajuudessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla koronasta arvioidaan aiheutuvan noin 10 miljoonan euron kustannukset vuodelle 2021. Tästä noin 8,8 miljoonaa euroa on tulonmenetyksiä ja noin 1,2 miljoonaa euroa lisäkustannuksia, kuten esimerkiksi suojavälineisiin liittyviä hankintoja. Kaupunkiympäristön toimialan esittämän arvion mukaan kyseinen tulomenetyks on kompensoitavissa toimialan budjetissa sisäisin järjestelyin.

Kaupunginkanslian koronasta aiheutuneiden suorien kustannusten arvioidaan olevan hyvin maltillisia ja nousevan arvion mukaan noin 800 000 euroon vuonna 2021. Kaupunginkansliassa merkittävä ylitysriski sisältyy työmarkkinatuen kuntaosuuden maksatuksiin, jossa ennustetaan merkittävää nousua. Vuositasolla kuntaosuuden tämänhetkinen ylitysarvio liikkuu 12-14 miljoonassa eurossa, jonka perusteella haetaan tarvittaessa ylitysoikeutta talousarvion noudattamisohjeiden ja niihin kirjatun aikataulun mukaisesti.

Koronasta aiheutuvat välilliset kustannukset toimialoilla

Koronakriisin pitkäaikaisia vaikutuksia on arvioitu esimerkiksi valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmassa 2022–2025. Sen mukaan osa koronakriisin kustannuksista syntyy kasvavina palvelu- ja hoitojonoina, joiden kustannukset saattavat näkyä vasta huomattavasti myöhemmin. Hoitojonoa on esimerkiksi erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhoidossa. Koronakriisi lisää jatkossa myös mielenterveys- ja sosiaalipalvelujen tarvetta.

Kriisillä on ollut myös vaikutuksia kuntien toimintatapoihin ja asukkaiden palveluiden käyttöön. Näillä käyttäytymismuutoksilla voi olla kaupungin talouteen myös pysyvämpiä vaikutuksia. Koronakriisi on vaikuttanut laajasti kaupunkilaisten sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiin muun muassa työttömyyden kasvun sekä hyvinvoinnin ja terveystieteiden kasaantumisen kautta.

Oletettavaa on, että koronasta aiheutuvia välillisiä kustannuksia syntyy kunnissa vielä vuosia eteenpäin. Valtion tekemän sitoumuksen mukaisesti merkittävä osuus myös koronan aiheuttamista välillisistä kustannuksista katetaan valtion avustuksin.

Sosiaali- ja terveystoimialalla palvelu- ja hoivavelkaa on syntynyt kun palveluja on suljettu ja supistettu tai kun asiakkaat eivät ole uskaltaneet tulla palveluihin koronan vuoksi. Vaikutukset ovat kohdistuneet epätaisisesti erityisesti niihin väestöryhmiin, joilla haasteet ovat olleet suurimmat jo ennen epidemiaa.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa, terveys- ja päihdepalveluissa sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa suljetut ja supistetut toiminnot ovat aiheuttaneet palveluvelkaa sekä raskaampien palvelujen tarvetta. Perhe- ja sosiaalipalveluissa esimerkiksi lasten, nuorten ja perheiden vastaanottokäynnit ovat vähentyneet ja kasaantuneet. Hoito- ja palveluvelkaa on syntynyt myös psykiatrian avohoitokäynneissä, päihdepoliiklinikoiden ja päihdehuollon laitoshoidon käynneissä sekä suun terveydenhuollossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukohtaisesti tehdyn suuntaantavan arvion mukaan koronan epäsuorien, palvelu- ja hoitovelkaan liittyvien kustannusten arvioidaan olevan lähivuosina yhteensä noin 100 miljoonaa euroa. Toimialajohdon esittämän tämän hetkisen arvion mukaan vuonna 2021 palvelu- ja hoitovelkaa on mahdollista kuroa umpeen enintään noin 20 miljoonan euron edestä.

Koronasta aiheutuvia lisäpalvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa ei ole pystytty vielä arvioimaan. Koronapandemia on lisännyt työttömyyttä, mistä aiheutuu tulevaisuuteen kohdistuvaa lisäpalveluiden ja tukien tarvetta, taloudellista ahdinkoa ja heikkenevää hyvinvointia. Helsingin työttömyysaste huhtikuussa 2021 oli 14,1 prosenttia, mikä on edelleen merkittävästi korkeammalla tasolla kuin ennen koronaepidemiaa. Työttömyys kohdistuu voimakkaimmin palvelualoille, nuoriin, matalapalkkaiisiin ja vieraskielisiin. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut selvästi.

Lomautettujen määrän ennakoidaan säilyvän korkeana ainakin kesään 2021 saakka. Useiden toimialojen työn tarjonnan heikentyminen saattaa edellyttää työttömiksi jääneiltä tai lomautetuilta uudelleen kouluttamista.

Kouluissa selvitetään koronakriisin myötä käynnistetyn etäopetuksen aiheuttamaa oppimiserojen lisääntymistä niin alueellisesti kuin väestöryhmittäin. Oppimisvajeiden paikkaamiseksi tunnistettuja toimenpiteitä ovat esimerkiksi tukiopetuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen, suomi toisena kielenä -opetuksen sekä oppilaanohjauksen lisääminen. Kasva-

tuksen ja koulutuksen toimiala on arvioinut, että noin 40 prosentilla oppilaista ja opiskelijoista voi esiintyä jonkinlaista lisätuen tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle esitetyn arvion perusteella koronasta aiheutuneiden välillisten, oppimisvelkaan liittyvien kustannusten arvioidaan muodostuvan toimialalla noin 9,4 miljoonan euron suuruisiksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esitti 3,5 miljoonan euron alitusoikeutta osoitettavaksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksiin koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi kulttuurin ja liikunnan ekosysteemin toimijoille. Kriisi on näkynyt toimijakentässä esimerkiksi vuokranmaksuongelmina, tapahtuma- ja taidekentän taloudellisina ongelmina, liikuntaseurojen seuralisenssien vähentymisenä ja varovaisuutena kiinnittää alihankkijoita tuleviin tuotantoihin. Koronan synnyttämän mahdollisen lisäävustustarpeen arvioiminen on perusteltua toteuttaa syksyllä, kun tiedetään valtion lisätukien kohdentuminen helsinkiläisille toimijoille. Toimialalautakunnan esittämä alitusoikeus ja ekosysteemin avustukset ovat koronaliitännäisiä toimia, mutta niitä ei voida pitää vastaavalla tavalla koronasta aiheutuvina kustannuksina.

Taulukko: Arvio koronakriisin kustannuksista toimialoilla vuonna 2021, miljoonaa euroa

2021	Arvio suorista kustannuksista	Arvio välillisistä kustannuksista
Sosiaali- ja terveystoimiala	126,0	20,0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	2,3	9,4
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	4,2	-
Kaupunkiympäristön toimiala	10,0	-
Kaupunginkanslia	14,0	-
YHTEENSÄ	156,5	29,4

Koronasta riippumattomat budjettiin esitetyt ylityspaineet

Erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta ylityspaineisiin liittynyttä julkista keskustelua ei ole käyty niinkään koronan aiheuttamista kustannuksista, vaan ylitysoikeus on kytketty koulujen syyskauden toiminnan sopeuttamistarpeista luopumiseen ja toiminnan jatkamiseen nykymuotoisena jo tehtyjä aiempia päätöksiä perumalla sekä budjetissa sovittua yhtenäistä palvelutasoa muuttamalla.

Muutamien koulujen osalta julkisuudessa esillä ollut määrärahojen lasku ja resurssiopettajista luopuminen johtuu toimialalautakunnan päättämistä määrärahakohdennuksista perusopetuksen sisällä ja tähän liittyvän kolmen vuoden siirtymäajan päättymisestä. Koulujen rahoitusperiaatteita on uudistettu siten, että koululle osoitettava määräraha perustuu oppilaskohtaisista tarpeista aiheutuviin kustannuksiin, jolloin määräraha jakautuu tasapuolisesti kaikkien oppilaiden suhteen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti vuoden ensimmäisen talousarvion toteutumisen yhteydessä esittää 17,5 miljoonan euron ylitysoikeutta kasvatuksen- ja koulutuksen talousarviokohdalle koronan aiheuttaman oppimisvajeen ja mielen pahoinvoinnin ehkäisemiseen ja korjaamiseen.

Lautakunnan ylitysoikeusesitys ei perustu toimialan arvioon koronasta aiheutuvista suorista tai välillisistä kustannuksista eikä lainsäädännöstä aiheutuvista pakollisista menoista tai valtuuston hyväksymään talousarvioon sisältyvästä toiminnasta, vaan uudesta, ylitysoikeuden myötä käynnistettävästä toiminnasta. Ylitysoikeusesitys ei siten ole budjettisovun tekstikirjauksen mukainen.

Ylitysoikeusesitys ei ole kaupunginhallituksen hyväksymien talousarvion noudattamisohjeiden mukainen, koska siitä ei käy ilmi, mihin toimintaan määräraha on tarkoitettu käyttää ja mikä on sen vaikutus toiminnan tavoitteisiin.

Valtion kompensatio kunnille aiheutuneista koronakustannuksista

Koronapandemiasta on aiheutunut merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia muun muassa kunnille ja sairaanhoitopiireille. Hallitus on luvannut korvata kunnille epidemiasta aiheutuneet välittömät kustannukset sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Valtion tulee jatkossakin osallistua syntyneiden kustannusten rahoittamiseen. Saatua valtionavustusta tulee puolestaan kunnissa käyttää siihen, mihin se on tarkoitettu. Avustuksen käytöstä on laadittava selvitys sen myöntäneelle ministeriölle.

Sosiaali- ja terveysministeriön 18.5.2021 Kuntainfon mukaan ministeriössä valmistellaan valtionavustushakujen avaamista välittömien koronakustannusten korvaamiseksi kunnille. Valtionavustushaku on tarkoitettu järjestää syksyn 2021 aikana. Haku toteutetaan kahdessa erässä siten, että tammi-elokuun kustannuksia koskevat avustuspäätökset pyritään tekemään vuoden 2021 aikana ja syys-lokakuun kustannuksia koskevat päätökset alkuvuodesta 2022.

Vuoden 2021 valtion talousarvioon on varattu yli 1,6 miljardia euroa määrärahaa myönnettäväksi valtioavustuksina kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle.

Pääpaino sosiaali- ja terveysministeriön avustushaussa on testauksen ja jäljittämisen, rokottamisen sekä hoidon välittömien kustannusten korvaamisessa. Avustus myönnetään tarpeeksi oikean kohdentumisen tuottavin laskennallisin perustein. Tarkempi korvausmalli ja jakoperusteet ovat valmisteltavana.

Avustuskokonaisuus sovitetaan yhteen hoitovelan kustannusten korvaamiseen liittyvän valmistelun sekä muiden koronapandemian hoitoon myönnettyjen tukien kanssa.

Hallituksen kolmannen lisätalousarvioesityksen mukaan koronavirustilanteesta aiheutuneiden vaikutusten lieventämiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ehdotetaan yhteensä 69 miljoonaa euroa. Tästä 40 miljoonaa euroa suunnataan esi- ja perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen, 15 miljoonaa euroa lukiokoulutukseen, viisi miljoonaa euroa vapaaseen sivistystyöhön ja viisi miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi neljä miljoonaa euroa suunnataan yliopistoille ja ammattikorkeakouluille ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin tuen vahvistamiseen.

Lisätalousarvioon on kirjattu, että edellä kuvattu tuki jaettaisiin valtionavustuksina, jolloin tuki toteutuisi kunnille tavanomaisen valtionavustusprosessin mukaisesti. Ennakkotietojen mukaan valtionavustus pyritään saamaan hakuun kesäkuussa ja haun valmistelu on ministeriössä käynnissä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämisen valtionavustuksiin ehdotetaan lisätalousarvioesityksessä myös 39 miljoonan euron lisäystä kohdennettavaksi kunnille lasten ja nuorten tukemiseen koronavirusepidemian aiheuttamassa tilanteessa ja sen jälkihoidossa. Lisäyksestä 16 miljoonaa euroa kohdentuu mielenterveyspalvelujen saatavuuden ja 23 miljoonaa euroa päihdepalvelujen pääsyn parantamiseen.

Koska hallitus on selkeästi viestinyt korvaavansa kunnille koronan hoidosta aiheutuvat välttämättömät ja välilliset terveydenhuollon kustannukset, on Helsingin syytä olettaa valtion kompensaation olevan sosiaali- ja terveystoimialan osalta vähintään 146 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Kasvatus- ja koulutustoimialan avustushakujen osalta on aihetta olettaa, että Helsingille kertyvä osuus riittää kompensoimaan nyt esitetyistä suorista ja epäsuorista koronakustannuksista aiheutuvat ylitysoikeudet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin väestöosuus koko maan väestöstä on noin 12 prosenttia, nuoremmista ikäluokissa tätäkin suurempi. Suhteessa muuhun maahan koulut ovat olleet pääkaupunkiseudulla pisimpään etäopetuksessa, jolloin myös kompensoitavaa oppimisvajetta on syntynyt enemmän.

Esittelijän yhteenveto

Palautuminen koronakriisistä ei tapahdu nopeasti, eikä kriisin hoitoon ole pikalääkkeitä. Palautuminen ei myöskään ole paluuta aikaan ennen kriisiä, vaan osa muutoksista on pysyviä ja vielä vaikeasti ennustettavia.

Lisää epävarmuutta tilanteeseen on tuomassa hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta. Toteutuessaan uudistus veisi palveluihin käytettävissä olevia resursseja erityisesti kaupunkiseuduilta. Julkisen talouden tasapainoa uudistus horjuttaisi vähintään koko 2020-luvun ajan, heikentäen talouden elpymistä sekä mahdollisuuksia satsata esimerkiksi koulutukseen ja tutkimukseen koronan jälkeen.

Koronakriisin jälkihoidossa korostuu entisestään kokonaisvaltaisen kriisinhoidon merkitys. Sen sijaan, että tarkastelemme kriisin vaikutuksia pistemäisesti tai sattumanvaraisesti, on koronakustannuksia ja kriisin vaikutuksia tarkasteltava kokonaisvaltaisesti ja läpileikkaavasti organisaatiotasolla. Esittelijä toteaa, että esitys perustuu toimialojen tasapuoliseen kohteluun ja parhaan mahdollisen yhteisen tilannekuvan rakentamiseen.

Esittelijä toteaa, että käsittelyyn otettavat ylitysoikeusesitykset eivät voi millään tavalla liittyä aiempien päätösten perumiseen tai budjetissa yhteisesti sovitun palvelutason muuttamiseen, vaan niiden on budjettisovun mukaisesti perustuttava koronasta aiheutuneisiin suoriin ja välillisiin kustannuksiin.

Lautakuntien tekemiä ylitysoikeusesityksiä ei ole laadittu kaupunginhallituksen päättämien talousarvion noudattamisohjeiden mukaisesti. Niistä ei käy ilmi, mitä toimintaa määrärahalla on tarkoitus saada aikaan ja mikä on määrärahan vaikutus toiminnan tavoitteisiin.

Sosiaali- ja terveystoimialan lisäkustannuspaineita lukuun ottamatta esitetyt ylitykset ovat sen suuruisia, että vastaavat kustannuspaineet on aiemmin kyetty sopeuttamaan toiminnan ja olemassa olevan talousarvion sisällä erilaisin johtamistoimenpitein.

Poikkeuksellisesta koronatilanteesta johtuen esittelijä näkee perusteluksi toimia tässä ainutkertaisessa tilanteessa normaalista talousarvioprosessista poikkeavalla tavalla.

Kaupungin koronaelpymisen kokonaisuuden tilannekuvan hahmottamiseksi on perusteltua esittää ylitysoikeuksia koronasta aiheutuneisiin tai aiheutuviin kustannuksiin perustuen valtioneuvoston lupaukseen kattaa syntyneet kustannukset valtionavustuksin.

Nämä lisätään tuloarvioon, koska ne kerryttävät talousarviokohtien tuloja menoja vastaavalla summalla. Kaupungin tulojen arvioidaan kasvavan 157,7 miljoonaa euroa perustuen valtion talousarvioissa esitettyjen koronakustannusten kompensatioon kunnille sekä arvioon Helsingin vähimmäisosuudesta edellä mainitusta kompensatiosta. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla valtion kompensatio aiheutuneista tulonmenetyksistä on epätodennäköinen, sillä valtio maksaa kompensatiota toteutuneiden menojen perusteella.

Valtiolta saatavia avustuksia ja niitä vastaan esitettyjä ylitysoikeuksia sekä toimintakatteen alitusoikeutta voidaan käyttää vain Helsingin koronatoimenpiteisiin ja niiden kompensoimiseen.

Esittelijä toteaa, että koronasta aiheutuvien suorien kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

- Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 126 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 2,3 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohdalle (4 10 01) myönnetään enintään 4,2 miljoonaa euroa toimintakatteen alitusoikeutta.

Koronasta aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi toimialoille vuoden 2021 määrärahoja tulisi muuttaa niin, että

- Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle (5 10 01) myönnetään enintään 20 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.
- Kasvatuksen ja koulutuksen talousarviokohdalle (2 10 01) myönnetään enintään 9,4 miljoonaa euroa määrärahojen ylitysoikeutta.

Esittelijä toteaa, että koronan kustannusten kattamiseksi myöhemmin osoitettavat valtionavustukset käytetään nyt myönnettävien ylitysoikeuksien kattamiseen, eivätkä ne jo myönnetyn ylitysoikeuden määrään asti voi toimia perusteena uusille ylitysoikeusesityksille. Myönnettyjä ja mahdollisesti käyttämättä jääviä ylitysoikeuksia ei voi käyttää tulospalkkioiden maksamiseen toimialoilla.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

07.06.2021

Asia/4

Lisätiedot

Laura Ávall, pormestarin erityisavustaja, puhelin: 050 361 7511
laura.avall(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.4.2021
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys 11.5.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 426

V 16.6.2021, Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.7.2021 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta on esittänyt hallintosäännön muutosta kaupunginhallitukselle 27.4.2021, § 90.

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Muutettavaksi esitettävä hallintosäännön määräys on alkujaan perustunut sosiaalihuoltolain (710/1982) 45 §:ään, jonka mukaan sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan päätökseen tyytymätön ei saanut hakea muutosta valittamalla, vaan hänellä oli oikeus saattaa päätös sosiaalilautakunnan käsiteltäväksi. Vanha sosiaalihuoltolaki kumottiin pääosin ja uusi sosiaalihuoltolaki (1301/2014) tuli voimaan 1.4.2015 lukien.

Uuden sosiaalihuoltolain 50 §:n perusteella muutoksenhaku perustuu ensi asteessa oikaisuvaatimukseen. Asiakkaiden kannalta muutoksenhaun muuttunut sääntely ei ole aiheuttanut asiallisia muutoksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki muuttuu 1.7.2021 lukien muun muassa siten, että paitsi maksua koskevaan päätökseen myös sitä koskevaan laskuun saa hakea muutosta vaati-
malla siihen oikaisua.

Asiakasmaksulain 15 §:n (1201/2020) muutos perustuu siihen, että yleensä vain maksukyvyn mukaan määräytyvistä asiakasmaksuista tehdään varsinainen muutoksenhakukelpoinen päätös. Myös tasasuuruisista asiakasmaksuista annettavat laskut on lain muutoksella säädetty muutoksenhakukelpoisiksi, ja muutosta haetaan vaatimalla laskuun oikaisua sosiaali- ja terveystalouden jaostolta. Muutos vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden oikeusturvaa.

Muutosehdotus on käsitelty sääntöryhmässä 12.4.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohtaa muutetaan siten, että sosiaali- ja terveystalouden jaosto päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnallisesta sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasmaksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveystalouden jaosto päättää

1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnalliselta sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa tai asetuksessa tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

Asia/5

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.04.2021 § 90

HEL 2021-004281 T 00 01 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupungin hallintosääntöä muutetaan 1.7.2021 lukien seuraavasti:

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohtaa muutetaan siten, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasmaksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 18 luvun 2 §:n 1 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää

1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut oikaisua kunnalliselta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä sosiaalipalvelujen järjestämistä koskevaan päätökseen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa tai -asetuksessa tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen tai laskuun.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

07.06.2021

Asia/6

§ 427

V 23.6.2021 Asuntotuotanto-, vakuutus-, urheilu- ja ulkoilulaitosrahastojen ja eräiden lahjoitusrahastojen sääntömuutokset sekä lakkauttamiset

HEL 2021-006178 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Asuntotuotanto-, Urheilu- ja ulkoilulaitos- sekä vakuutusrahastojen säännöt 1.7.2021 lukien
- 2 Liite 2 F.J.von Beckerin ja Varatuomari Fr. Thuringin lahjoitus Suurta ja pientä satamasaarta varten -lahjoitusrahastojen säännöt 1.7.2021 lukien
- 3 Liite 3 Asuntotuotanto-, Urheilu- ja ulkoilulaitos- sekä vakuutusrahastojen säännöt_muutokset näkyvissä
- 4 Liite 4 F.J.von Beckerin ja Varatuomari Fr. Thuringin lahjoitus Suurta ja pientä satamasaarta varten -lahjoitusrahastojen säännöt_muutokset näkyvissä
- 5 Liite 5 Lakkautettavaksi esitettävien lahjoitusrahastojen säännöt
- 6 Liite 6 Teknisen johtajan esitys asuntotuotantorahaston korkotukikorin lakkauttamisesta
- 7 Liite 7 Pelastusarmeijan kirje koskien Emmy och David Skogmans minnesfond-rahaston käyttöä_nimi peitetty

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää 1.7.2021 lukien:

A) muuttaa

- kaupungin asuntotuotantorahaston, vakuutusrahaston sekä urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjä liitteessä 1 esitetyn mukaisiksi. Muutoksen jälkeen kaikki asuntotuotantorahaston korkotukikoriin liittyvät kaupungin yksittäisiin Asoy Helsingin Harmajankadun osakeomistuksiin liittyvät maksut hoidetaan osana kaupunkiympäristön toimialan taloutta.

- F.J. Beckerin rahasto -nimisen lahjoitusrahaston ja Varatuomari F.R. Thuringin lahjoitus Suurta ja Pientä Satamasaarta varten -nimisen lahjoitusrahaston sääntöjä liitteessä 2 esitetyn mukaisiksi sekä

B) lakkauttaa

- Emmy och David Skogmans minnesfond -nimisen lahjoitusrahaston

- Helsingin kaupunginkirjaston Bill & Melinda Gatesin lahjoitusrahaston

Esittelijän perustelut

Kaupungilla on 42 kirjanpidollista rahastoa, joista 35 on lahjoitusrahastoja. Rahastojen sääntöihin tehtiin teknisiä muutoksia 17.5.2017 (Kvsto § 240) kaupungin siirtyessä uuteen johtamisjärjestelmään 1.6.2017 lukien, sekä eräitä lisätarkistuksia 13.6.2018 (Kvsto § 175). Muutoksen kohteina olivat mm. rahastojen varojen käyttöä koskevat päätösvaltuudet, jotka tuli muuttaa vastaamaan uutta organisaatorakennetta.

Kaupungin hallintosääntöä on myös päivitetty organisaatiouudistusten ja muiden toiminnallisten tarpeiden vuoksi. Edellinen päivitys on tehty 5.5.2021 (Kvsto § 98). Hallintosääntö sisältää rahastoja käsitteleviä kohtia. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:ään on kirjattu kaupunginhallituksen toimivallasta seuraavasti: "Ei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää, kirjanpidollisten rahastojen varoista myönnettävistä lainoista ja varojen muusta käytöstä."

Tällä päätöksellä:

1) poistetaan/tarkistetaan päällekkäisyyksien välttämiseksi rahastojen säännöistä kohdat, jotka sisältyvät kaupungin hallintosääntöön (urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, vakuutusrahasto). Lisäksi korjataan taloushallintopalveluliikelaitoksen kirjoitusasu vastaamaan nykyisin käytettävää muotoa.

Peruste: hallintosäännön 8. luvun 1 §:n mukaisesti antolainojen myöntämisestä päättää kaupunginhallitus, mikä koskee myös urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta myönnettäviä lainoja. Hallintosäännön 12 luvun 4 §:n mukaisesti vakuutusasioiden hoito kuuluu rahoitusjohtajan vastuulle, minkä jatkossa katsotaan sisältävän myös vakuutusrahastokorvauksia koskevan päätöksenteon.

2) lakkautetaan asuntotuotantorahaston sääntöjä muuttamalla korkotukiasuntojen pääomakustannusten hoitamiseen aiemmin tarvittu rahastokori.

Peruste: korkotukiasuntojen pääomakustannusten hoitoon aiemmin tarvittu rahastokori on käynyt tarpeettomaksi, kun rahastoon kytketyt korkotukiyhtiöt on olennaisin osin fuusioitu Kiinteistö Oy Auroranlinnaan. Jäljelle jääneiden yksittäisten Asoy Helsingin Harmajankadun asunto-osakkeiden hoitaminen rahaston kautta ei ole enää tarkoituksenmukaista. Kaupunkiympäristön toimiala on esittänyt ao. rahastokorin lakkauttamista. Korin lakkauttamiseen liittyvä tekninen rahastointitarve huomioidaan vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksymistä koskevan päätöksenteon yhteydessä.

3) päivitetään F.J. von Beckerin rahaston sekä Varatuomari F.R. Thüringin lahjoitus Suurta ja Pientä Satamasaarta varten -nimisen lahjoitusrahaston säännöt muuttamalla varojen käytöstä päättävän tahon vastaamaan toiminnan nykyistä organisoitua.

Peruste: F.J. von Beckerin rahaston sääntöjen 4 § mukaisesti rahaston tuottoja voidaan maksaa kaupunginhallituksen määräämälle yhteisölle, joka järjestää opetusta näkövammaisille. Näkövammaisten palvelut kuuluvat kaupungin sisäisessä työnjaossa sosiaali- ja terveystoimialalle, jolloin valtuudet päättää yhteisöstä jolle rahaston tuotto osoitetaan olisi kaupunkiorganisaatiossa luontevaa kuulua sosiaali- ja terveystoimialalle kaupunginhallituksen asemesta. Satamasaarten ylläpidosta vastaa nykyisin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sijaan kaupunkiympäristön toimiala.

4) lakkautetaan Emmy och David Skogsmans minnesfond -niminen lahjoitusrahasto sekä Helsingin kaupunginkirjaston Bill ja Melinda Gatesin lahjoitusrahasto.

Peruste: Bill ja Melinda Gatesin säätiön kaupunginkirjastolle lahjoittamia varoja varten perustetun lahjoitusrahaston varat on käytetty loppuun.

Emmy och David Skogsmans minnesfond -nimisen lahjoitusrahaston osalta rahaston edunsaajalla, Suomen Pelastusarmeijan säätiö sr:llä, ei enää ole ruotsinkielistä lastenkotitoimintaa. Pelastusarmeija on anonut

jäljellä olevan rahastopääoman käytettäväksi kerralla rahaston ruotsinkieliseen partiotoimintaan. Oikeuspalveluiden arvion mukaan, ottaen huomioon rahaston pääoman määrä, kaupungin aikaisempi linja rahastojen lakkautuksissa sekä yhteiskunnan muutokset sitten testamentin laatimisajankohdan (v. 1929), rahaston lakkauttaminen ja sen varojen tilittäminen Suomen Pelastusarmeijan säätiölle kaupunginvaltuuston päätöksellä on tarkoituksenmukaisin vaihtoehto varojen käytölle myös testamenttimääräykset huomioon ottaen.

Sääntötyöryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia, että kaupungin sääntökokonaisuus on lainsäädännön edellytysten mukainen, ymmärrettävä ja selkeä, on arvioinut esityksen sisällön 27.5.2021, ja puoltaa osaltaan esitettyjä muutoksia.

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy ehdotetut muutokset, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään kehottamaan

- kaupunkiympäristön toimialaa sekä taloushallintopalveluliikelaitosta huolehtimaan asuntotuotantorahaston korkotukikorin lakkauttamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

- kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa huolehtimaan Emmy och David Skogsmans minnesfond -nimisen lahjoitusrahaston sekä Helsingin kaupunginkirjaston Bill ja Melinda Gatesin lahjoitusrahaston lakkauttamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Asuntotuotanto-, Urheilu- ja ulkoilulaitos- sekä vakuutusrahastojen säännöt 1.7.2021 lukien
- 2 Liite 2 F.J.von Beckerin ja Varatuomari Fr. Thuringin lahjoitus Suurta ja pientä satamasaarta varten -lahjoitusrahastojen säännöt 1.7.2021 lukien
- 3 Liite 3 Asuntotuotanto-, Urheilu- ja ulkoilulaitos- sekä vakuutusrahastojen säännöt_muutokset näkyvissä
- 4 Liite 4 F.J.von Beckerin ja Varatuomari Fr. Thuringin lahjoitus Suurta ja pientä satamasaarta varten -lahjoitusrahastojen säännöt_muutokset näkyvissä
- 5 Liite 5 Lakkautettavaksi esitettävien lahjoitusrahastojen säännöt
- 6 Liite 6 Teknisen johtajan esitys asuntotuotantorahaston korkotukikorin lakkauttamisesta

07.06.2021

Asia/6

7 Liite 7 Pelastusarmeijan kirje koskien Emmy och David Skogmans minnesfond-rahaston käyttöä_nimi peitetty

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Suomen Pelastusarmeijan säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

07.06.2021

Asia/7

§ 428

V 16.6.2021, Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää Haagan ala-asteen perusparannus- ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamisesta 1 980 503 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään yhteensä 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankesuunnitelman hyväksyminen ja urakoitsijan valinta

Pohjois-Haagan ala-asteelle on suunniteltu laajaa tekninen ja toiminnallinen perusparannus sekä opetustila- ja liikuntasiipilaajennus. Hankkeessa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti, uusitaan talotekniset asennukset, parannetaan energiataloutta, korjataan julkisivut, ikkunat ja vesikatto sekä parannetaan salaojitusta.

Kaupunginvaltuusto on 14.2.2018 § 37 hyväksynyt hanketta koskevan 19.10.2017 päivätyn hankesuunnitelman. Päätöksen mukainen hankkeen enimmäishinta oli 19 400 000 euroa arvonlisäverottomana helmikuun 2017 kustannustasossa.

Tekninen johtaja on 2.6.2020 § 96 päättänyt hyväksyä hankkeen kokonaisurakoitsijaksi Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:n antaman hinnaltaan halvimman tarjouksen perusteella. Urakoitsijan soveltuvuusehdot, luottotiedot ja tilaajavastuulain mukaiset tiedot oli tarkastettu ja ne olivat hyväksyttävät. Urakkasopimus Pohjois-Haagan ala-asteen laajennuksen ja perusparannuksen kokonaisurakan töistä allekirjoitettiin 23.6.2020 Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:n kanssa.

Tekninen johtaja päätti 5.1.2021 § 2 purkaa urakkasopimuksen sekä oikeutti kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun hankeyksikön suorittamaan purkamiseen liittyvät toimenpiteet.

Urakoitsijan työt olivat edenneet niin hitaasti, että urakan sopimuksen mukainen valmistuminen oli vaarantunut ja urakoitsijan havaittiin olevan sellaisessa tilassa, ettei urakoitsija pystynyt täyttämään sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan. Lisäksi urakoitsija ilmoitti 21.12.2020, että se ei ole saanut neuvoteltua sellaista rahoitusratkaisua, jolla se voisi varmistaa hankkeen loppuunsaattamisen. Työt työmaalla olivat päättyneet. Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy on jättänyt konkurssihaakemuksen 4.1.2021 Helsingin käräjäoikeuteen. Yritys on asetettu konkurssiin 7.1.2021. Helsingin kaupunki otti työmaan haltuunsa 8.1.2021 pidetyssä työmaan haltuunotokatselmuksessa.

Uuden pääurakoitsijan valinta ja arvioitu aika-taulu

Tilat-palvelun hankeyksikkö on aloittanut helmikuussa 2021 uuden pääurakoitsijan hankinnan valmistelut töiden jatkamiseksi mahdollisimman nopealla aikataululla. Rakennustöiden keskeytyessä urakasta oli maksettu Pallas Rakennukselle noin neljäsosa. Uuden pääurakoitsijan hankintaa varten tilat-palvelu tulee tilaajana selvittämään kohteen valmiusasteen, revisiosuunnitelmat ja urakoitsijan hyvitykset jo toteutuneista töistä sekä määrittelemään urakan kiirehtimiseksi erikseen sovittavana laskutyönä tehtävät esim. purkuihin, keskeneräisiin perustuksiin ja työmaan perustamiseen liittyvät työt sekä urakoitsijan tarjouksen kuuluvat työt ja sisältö.

Perusparannuksen ja laajennuksen rakennustöiden on tarkoitus alkaa erikseen sovittavana kiireellisenä laskutyönä kesäkuussa 2021 sekä mahdollisimman pian hankepäätöksen jälkeen edellä kuvatulla tavalla tehtävällä uudella pääurakkasopimuksella siten, että työt valmistuvat joulukuussa 2022.

Enimmäishinnan korottaminen

Enimmäishinnan korotus perustuu edellä kuvattuihin selvityksiin ja niiden pohjalta tehtyihin laskelmiin, joita ovat muun muassa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:lle maksettujen maksujen ja selvitettyyn työmaan valmiusasteeseen perustuvan hyvityksen erotus.
- Suunnitelmien revisiomuutokset 23.6.2020 jälkeen.
- Arvioitujen aliurakkakustannusten nousu välillä 23.6.2020–14.4.2021.
- Rakennuskustannusindeksin muutoksen vaikutus välillä 23.6.2020–14.4.2021.

Kustannusarvio on liitteenä 1.

Hankkeen kustannukset

Enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä noin 23 045 000 euroa arvonlisäverottomana maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Kustannustasona on käytetty indeksiä maaliskuun 2021. Indeksikorjattu hankesuunnitelman mukainen enimmäishinta on maaliskuun 2021 tasossa on 21 064 497 euroa. Enimmäishinnan nousu on 1 980 503 euroa arvonlisäverottomana. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 2 996 euroa/brm². Hintataso vastaa samankaltaisten toteutettujen koulurakennusten peruserävarustusten keskineliöhintaa.

Vuokravaikutus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Alkuperäisen 19.10.2017 päivätyn hankesuunnitelman (5 093 htm²) enimmäishinnan mukainen sisäinen vuokra oli 1 498 668 euroa vuodessa, eli noin 124 900 euroa kuukaudessa. Kuukausivuokra oli 24,52 euroa/htm². Pääomavuokran osuus oli 20,70 euroa/htm²/kk ja ylläpito-
vuokran osuus 3,82 euroa/htm²/kk. Sisäiseen vuokraan sisältyi väistötilojen arvioitu vuokravaikutus.

Enimmäishinnan korotuksen mukaisilla korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaisuuden kokonaisvuokran määräksi arvioidaan noin 141 100 euroa kuukaudessa, eli noin 1 692 900 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on 27,70 euroa/htm², josta pääomavuokra on 23,88 euroa/htm²/kk ja ylläpito-
vuokra on 3,82 euroa/htm²/kk. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpito-
vuokra valmistumisajankohdan ylläpito-
vuokraa vastaavaksi.

Konkurssiin asetetun urakoitsijan antamasta rakennusajan vakuudesta mahdollisesti saatavat korvaukset vähentävät toteutuneita kustannuksia enintään 1 367 000 euroa, mikä pienentää sisäistä vuokraa enintään 1,19 euroa/htm²/kk.

Rahoitus

Vuoden 2018 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018–2027 hankkeelle on osoitettu 19 400 000 euroa (alv. 0 %). Enimmäishinnan korotus ja aikataulun muuttaminen otetaan huomioon talonrakennushankkeiden investointiohjelman 2022–2031 valmistelussa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pohjois-Haaga UKA2 Kustannusarvio

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 20.05.2021
§ 49

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Katuosoite: Tolarintie 6, 00400 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus 8441, Hankenumero 2821P20058

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagan ala-asteen perusparannus ja laajennushankkeen enimmäishinnan korottamista 1 980 503 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat

enintään yhteensä arvonlisäverottomana 23 045 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Käsittely

20.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857
jari.rosanti(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Tekninen johtaja 05.01.2021 § 2

HEL 2020-002993 T 02 08 03 00

Päätös

Tekninen johtaja päätti purkaa Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimialan Rakennuttaminen -palvelun ja Pallas Rakennus Etelä-Suomi Oy:n välillä 23.06.2020 allekirjoitetun urakkasopimuksen Pohjois-Haagan ala-asteen laajennus ja perusparannuksen kokonaisuuran töistä, sekä oikeuttaa tilapalvelujen hankeyksikön suorittamaan purkamiseen liittyvät toimenpiteet.

Päätöksen perustelut

Sopimukseen sisältyvien rakennusurakan yleisten sopimusehtojen (YSE 1998) 78 §:n ja 79 §:n mukaan tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos urakoitsijan työt ovat edenneet niin hitaasti, että urakan sopimuksen mukainen valmistuminen on vaarantunut tai jos urakoitsijan on havaittu olevan sellaisessa tilassa, ettei urakoitsijan voida odottaa täytävän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan.

Rakennuttaminen-palvelu on lähettänyt Pallas-Rakennus Etelä-Suomi Oy:lle reklamaation 23.11.2020, jossa se on pyytänyt urakoitsijalta luotettavaa selvitystä sekä urakan aikatauluviiveistä, että urakoitsijan heikosta taloudellisesta tilanteesta. Pyyntö on lähetetty uhalla, että urakkasopimus tullaan purkamaan, ellei luotettavaa selvitystä mainituista asioista saada.

07.06.2021

Urakoitsija on pyytänyt vastaukselleen lisää aikaa ensin 14.12.2020 saakka ja vielä sen jälkeen 21.12.2020 saakka taloudellisten selvitysten osalta.

Urakoitsija ei ole pystynyt toimittamaan luotettavaa selvitystä aikatauluviiveitä koskeviin kysymyksiin ja pyyntöihin.

Urakoitsija on ilmoittanut 21.12.2020, että se ei ole saanut neuvoteltua sellaista rahoitusratkaisua, jolla se voisi varmistaa hankkeen loppuunsaattamisen. Työt työmaalla ovat päättyneet.

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 02.06.2020 § 96

Lisätiedot

Jari Rosanti, projektinjohtaja, puhelin: 310 38857
jari.rosanti(a)hel.fi

07.06.2021

Asia/8

§ 429

V 23.6.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastobudjetoinnin ottamisesta käyttöön

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 09.12.2020 Haglund Mia Ilmastobudjetin ottaminen käyttöön

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen ilmastobudjetin, joka esitellään vuosittain talousarvion yhteydessä ja jonka toteutumisista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä (§ 809 / 10.12.2018) Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmassa (HNN-ohjelma) esitetään Helsingin ilmastotoimet ja päästöjen kehitysennusteet vuosille 2030 ja 2035. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet on määritelty osa-alueittain. Osana HNN-ohjelman täytäntöönpanoa pe-

rustettiin (Kp § 166 / 5.9.2019) ohjausryhmä, jonka tehtävänä on mm. raportoida kaupungin johtoryhmälle päästövähennysten ja toimenpideohjelman toteutumisesta. Toimenpideohjelman keskeisin seuranta-kanava on nykyinen ympäristöraportointi. Kaupungin etenemistä päästöjen vähentämisessä voi seurata myös verkkosivuille toteutetun ilmastotyön seurantapalvelun, ilmastovahdin kautta.

Helsinki on seurannut kasvihuonekaasupäästöjen, niiden vähentämistoimenpiteiden ja niihin liittyvien kustannusten toteutumista jo vuosia osana kaupungin ympäristöraporttia. Ympäristöraportissa ilmastoasioille on oma kappaleensa, jonka lisäksi ympäristötilinpäätöksessä on esitetty ilmastonsuojelun ohella myös kaikki muut tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta ja ympäristötilinpäätöksessä raportoidaan emo-organisaation tiedot.

Kaupunginhallitus toteaa, että HNH-ohjelma on toimivaksi osoittautunut ja paljon julkisuutta saanut kokonaisuus, joka luo puitteet aloitteessa esitetyn tiedon tuottamiselle. Lausunnoissa esiin nostettu kaupunkitasoinen keskustelu ilmastotoimiin kohdentuvien määrärahojen yleisistä määrittelyperiaatteista olisi luontevaa käynnistää osana HNH-ohjelmaan liittyvää työtä. Tämän jälkeen olisi mahdollista muodostaa käsitys siitä, mikä olisi Helsingin tapa toteuttaa aloitteessa ilmastobudjetointiin liitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tehtäviä toimia.

Tiedon tuottaminen ja informatiivisuuden lisääminen ovat kannatettavia tavoitteita sekä taloudensuunnittelun että ilmastotoimiin kohdennettavien määrärahojen vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmasta. Tällä mahdollistetaan käytössä olevien resurssien kohdentaminen vaikuttaviin toimiin. Ilmastobudjetointiin liitettyjen tavoitteiden osalta on hyvä huomioida, että päästöjen vähentäminen on pitkäjänteistä työtä ja tietyille vuodelle varattujen määrärahojen mukaisilla toimenpiteillä saavutettavat päästövaikutukset toteutuvat yleensä vasta useampien vuosien kuluessa.

Kaupungin toiminnassa on useita ilmiökohtaisia toimintaohjelmia ja –suunnitelmia, joita kutakin ohjataan omana kokonaisuutenaan. Ohjelmien tavoitteet ovat suhteessa toisiinsa siten, että yhden ohjelman toimenpiteet voivat vaikuttaa myös muiden ohjelmien tavoitteiden saavuttamiseen. Tällä hetkellä esimerkiksi HNH-ohjelman jollakin toimenpiteellä voidaan vaikuttaa päästöjen vähentämiseen, liikkumisen lisäämiseen ja talouden tehostamiseen. Siten toimenpiteen kohdistaminen vain yhteen ilmiöön ei ole talousarviorakenteen näkökulmasta yksiselitteistä. Näin ollen kunkin ilmiön toimenpiteiden toteuttamiseen varattujen määrärahojen tunnistaminen tulisi ensin tehdä osana ilmiökohtaista ohjelmaa minkä jälkeen olisi edellytyksiä arvioida asian esittämistä

myös osana talousarviota. HNH-ohjelman päivitys on käynnistymässä ja alustavasti tarkoituksena on mm. edellä mainittujen päällekkäisyyksien karsiminen ja resurssien kohdentaminen vaikuttavimpiin toimiin.

HNH-ohjelma, ympäristöraportointi sekä muut kaupungin ympäristöasioihin liittyvät ohjelmat muodostavat laajan kokonaisuuden, joiden keskinäisiä suhteita ja kehittämistä tulisi arvioida uusien mm. ilmasto- toimien vaikuttavuuden arviointia, tiedontuottamista ja informatiivisuuden lisäämistä koskevien tavoitteiden näkökulmasta.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että ilmastobudjetoinnin ohella myös muiden ilmiöiden budjetoinnille talousarvion yhteydessä on ollut kiinnostusta. Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka edellyttäisi kattavaa kaupunkitasoista keskustelua, jossa ilmiöbudjetoinnin laajuus ja tarkoituksenmukainen toteuttamistapa sekä tiedontuottamisen vaatimat resurssit arvioitaisiin kaupungin kestävä kehityksen toiminta- ja johtamismallin kehittämiseksi osana strategian, talouden ja toiminnan suunnittelua sekä toimeenpanon seurantaa.

Aloitevastaus on valmisteltu kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston ja strategiaosaston yhteistyönä. Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä liikenne- liikelaitoksen johtokunnan ja rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Lausuntojen mukaan suhtautuminen ilmastobudjetointiin on pääosin positiivinen, mutta samalla tuotiin esiin tarve arvioida kaupunkitasoisesti ilmiöbudjetoinnin tarkoituksenmukaisuuteen, laajuuteen ja toteutustapaan liittyviä seikkoja sekä tarve kaupungin yhteisten laadintaperusteiden luomiselle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 09.12.2020 Haglund Mia Ilmastobudjetin ottaminen käyttöön

Muutoksenhaku

07.06.2021

Asia/8

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.04.2021 § 185

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti ilmastobudjetoinnin käyttöönottoon.

Lautakunta toteaa, että kaupungin talousarvion tai muussa yhteydessä esitetyn ilmastobudjetin kautta kaupungeilla olisi mahdollisuus tuoda ilmastotoimiin varatut määrärahat esille ja lisätä läpinäkyvyyttä ilmasto-politiikassa. Ilmastobudjetin ovat laatineet jo muun muassa Oslo ja Tampere. Ilmastobudjetti on ilmastopäästöjä, -toimia ja -taloutta yhteen kokoava työkalu, jonka avulla kaupungit pystyvät arvioimaan, miten niiden ilmastotoimet tulevat etenemään suhteessa hiilineutraalisuustavoitteisiin. Ilmastobudjetti mahdollistaa myös keskustelun lisääntymisen ilmastotyön ympärillä ja sitä kautta ilmastotietoisuuden paranemisen. Ilmastobudjetin toteuttaminen vaatisi muun muassa selkeää määrittelyä ilmastotoimiksi laskettavien toimenpiteiden osalta sekä arviointia sen tarkoituksenmukaisimmasta toteuttamistavasta.

Aloitteessa todetaan, että ”ilmastobudjetti antaa mahdollisuuden nostaa talousarvion ilmastovaikutukset keskusteluun, kun päästöjen, toimenpiteiden ja kustannusten toteutumista seurataan vuosittain.”

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035. Helsinki on seurannut kasvihuonekaasupäästöjen, niiden vähentämistoimenpiteiden ja niihin liittyvien kustannusten toteutumista jo vuosia osana kaupungin ympäristöraporttia. Ympäristöraportissa ilmastoasioille on oma kappaleensa, jonka lisäksi ympäristötilinpäätöksessä on esitetty ilmastonsuojelun ohella myös kaikki muut tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta ja ympäristötilinpäätöksessä raportoidaan emo-organisaation tiedot.

Ilmastobudjetissa olisi esimerkiksi mahdollista arvioida tulevaa kehitystä pilkkomalla jäljellä oleva päästövähennystavoite sektorikohtaisiksi vuositavoitteiksi, jotka perustuisivat asiantuntijoiden tekemiin arvioihin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Todellinen päästövähennys todennetaan vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n tekemän kasvihuonekaasupäästölaskennan perusteella, joka valmistuu tilinpäätöksen vahvistamisen aikaan. Kustannusten osalta ilmastobudjetissa voisi esimerkiksi esittää eriteltynä kaupunkiorganisaation ilmastonsuojeluun liittyvän käyttötalouden ja investoinnit taloussuunnitelmakaudella. Tietojen esittäminen edellyttäisi toimialoilta ja liikelaitoksilta tietojen tuottamista esimerkiksi osana kaupungin talousarvion laatimisprosessia. Ilmastobudjettiin olisi mahdollista sisällyttää myös kaupungin tytäryhteisöt, mutta niiden osalta omistajastrategiat tulevat todennäköisesti ohjaamaan hiilineutraalisuustyötä selkeämmin. Jotta aloitteessa toivottu aikataulu ilmastobudjetista osana vuoden 2021 talousarviota olisi toteutunut, olisi asia pitänyt ohjeistaa jo vuoden 2020 aikana.

Päästöbudjetin ja ilmastotoimiin varattujen määrärahojen esittämisessä rinnakkain on otettava huomioon, että päästöjen vähentäminen on pitkäjänteistä työtä ja tietyille vuodelle varatun ilmastobudjetin mukaisilla toimenpiteillä saavutettavat päästövaikutukset toteutuvat yleensä vasta useampien vuosien kuluessa. Esimerkiksi Energiarenessanssin puitteissa toteutettavaa, taloyhtiöille suunnattua energianeuvontaa, on varauduttu rahoittamaan ainakin vuoden 2021 aikana, mutta päästövähennysvaikutus alkaa näkymään vasta vuosien 2023 tai 2024 aikana.

Lisäksi on hyvä huomioida, että myös muiden ilmiöiden budjetoinnille talousarvion yhteydessä on kiinnostusta. Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka edellyttäisi kattavaa kaupunkitasoista keskustelua. Kaupunkiympäristölautakunta ei ota kantaa siihen, millä aikataululla ilmastobudjetti olisi mahdollista toteuttaa.

Käsittely

13.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausunnon alkuun lisätään:

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti ilmastobudjetoinnin käyttöönottoon.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 25.03.2021 § 53

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikenneliikelaitos (HKL) suhtautuu positiivisesti ilmastobudjetoinnin käyttöönottoon. Ilmastobudjetin kautta HKL:n ja koko kaupungin olisi mahdollista tuoda ilmastotoimiin varatut määrärahat selkeämmin esille ja lisätä läpinäkyvyyttä ilmastopolitiikassa. Tämä toisi nykyistä paremmin esille HKL:n roolin osana kaupungin hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamista. Ilmastobudjetin avulla HKL ja koko kaupunki pystyvät paremmin arvioimaan, miten ilmastotoimet tulevat etenemään suhteessa hiilineutraalisuustavoitteisiin.

Helsingin ja myös HKL:n tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035. HKL:n kasvihuonekaasupäästöjen, niiden vähentämistoimenpiteiden ja niihin liittyvien kustannusten toteutumista on seurattu jo vuosia osana kaupungin ympäristöraporttia. HKL:n osalta ilmastobudjetoinnin laatiminen olisi todennäköisesti suhteellisen helposti toteutettavissa, sillä HKL:n ilmastonsuojelun kustannukset ja ilmastoinvestoinnit on tunnistettu ja HKL:n toiminnan suorat päästöt laskettu ympäristöraportoinnin yhteydessä, ja niitä on seurattu useita vuosia.

Ilmastobudjetin toteuttaminen vaatisi kuitenkin nykyistä selkeämpää kaupunkitasoista määrittelyä muun muassa siitä, mitkä toimenpiteet lasketaan ilmastotoimiksi. Ilmastobudjetoinnin tiedot voidaan tuottaa HKL:n talousarvioesityksessä, mutta se edellyttää kaupunkitasoista ohjeistusta talousarvio-ohjeessa. Jotta ilmastobudjetti olisi voitu toteuttaa vuoden 2021 talousarviossa, olisi asia pitänyt ohjeistaa jo vuoden 2020 aikana.

Päästöbudjetin ja ilmastotoimiin varattujen määrärahojen esittämisessä rinnakkain on kuitenkin otettava huomioon, että päästöjen vähentäminen on pitkäjänteistä työtä eikä kaikkien tietylle vuodelle varatulla ilmastobudjetilla tehtyjen toimenpiteiden päästövaikutukset ainakaan täysimääräisesti kohdistu ko. talousarviovuoteen. Esimerkiksi investoinnit uusiin raideliikenneyhteyksiin vaikuttavat liikenteen päästöihin viiveellä.

Lisäksi on hyvä huomioida, että myös muiden ilmiöiden budjetoinnille talousarvion yhteydessä on kiinnostusta. Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka edellyttää kattavaa kaupunkitasoista keskustelua.

On myös huomattava, että HKL:n omistama nykyinen joukkoliikenneomaisuus vaatii huomattavia vuosittaisia investointipanostuksia, jotta omaisuuden käytettävyys säilyy hyvällä tasolla, liikenteen turvallisuus pystytään varmistamaan ja omaisuuden arvo säilyy. Uusia budjetointitapoja luodessa on varmistettava, että nykyisen omaisuuden peruskorjaus- ja ylläpitoinvestointeihin varataan riittävä budjettirahoitus.

Lausunto ei ota kantaa siihen, millä aikataululla kaupungin ilmastobudjetti olisi mahdollista toteuttaa.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Ari Päivärinta

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maija.sarpo(a)hel.fi
Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 181

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mia Haglundin toiminnallisia viherympäristöjä koskevasta valtuustoaloitteesta:

Kaupungin talousarvion yhteydessä esitetyn ilmastobudjetin kautta olisi mahdollisuus tuoda ilmastotoimiin varatut määrärahat selkeämmin esille ja lisätä läpinäkyvyyttä. Ilmastobudjetin avulla pystyttäisiin paremmin arvioimaan, miten Helsingin ilmastotoimet tulevat etenemään suhteessa hiilineutraalisuustavoitteisiin. Ilmastobudjetti mahdollistaa myös keskustelun lisääntymisen ilmastotyön ympärillä ja sitä kautta ilmastotietoisuuden paranemisen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmastobudjettia voisi hyödyntää myös osana opetusta ja oppimista. Esimerkiksi kaikissa Stadin lukioissa alkavassa Hiilineutraali Helsinki -opintojaksossa ilmastobudjetti tarjoaisi yhden konkreettisen lisätyökalun ilmastotoimien seuraamiseksi. Nuorisobarometrien mukaan nuorten huoli ilmastomuutoksesta on kasvanut voimakkaasti. Vuonna 2008 tutkimus osoitti, että 40 pro-

senttia nuorista oli ilmastonmuutoksesta melko tai erittäin huolissaan. Vuonna 2018 luku oli noussut 65 prosenttiin.

Aikataulullisesti ilmastobudjetointi on käytännössä mahdollista ottaa käyttöön aikaisintaan vuodesta 2022 alkaen.

Lautakunta näkee tärkeänä, että ilmastobudjetoinnin mahdollistaviin toimiin ryhdytään toimialalla mahdollisimman pian.

Käsittely

23.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun lause: "Lautakunta näkee tärkeänä, että ilmastobudjetoinnin mahdollistaviin toimiin ryhdytään toimialalla mahdollisimman pian."

Kannattaja: Vesa Korkkula

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon loppuun lause: "Lautakunta näkee tärkeänä, että ilmastobudjetoinnin mahdollistaviin toimiin ryhdytään toimialalla mahdollisimman pian."

Jaa-äännet: 1

Pia Kopra

Ei-äännet: 10

Ted Apter, Fatim Diarra, Markku Hannula, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Tyhjä: 1

Dani Niskanen

Poissa: 1

Abdirahim Husu Hussein

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen äänin 10-1. Tyhjää äänesti 1, poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anssi Almgren, pedagoginen asiantuntija
anssi.almgren(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 22.3.2021

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Stara antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen ilmastobudjetin, joka esitellään vuosittain talousarvion yhteydessä ja jonka toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Ilmastobudjetti on otettu käyttöön jo Oslossa ja Tampereella ja sen avulla seurataan ilmastotoimenpiteisiin varattuja resursseja ja toimenpiteiden etenemistä, sekä vaikutuksia päästötavoitteisiin. Stara toteaa, että ilmastobudjetti toisi päästötavoitteisiin käytettyihin resursseihin läpinäkyvyyttä ja selkeyttä ilmastotyön seurantaan.

Helsingin kaupungilla on käytössä Ilmastovahti Hiilineutraali Helsinki 2035 –tavoitteiden seuraamiseksi, erillinen Kiertotalousvahti jakamis- ja kiertotalouden tiekartan tavoitteiden seuraamista varten, sekä ympäristötilinpäätös, jossa vuosittain seurataan kuluja, tuottoja sekä investointeja muun muassa ilmastonsuojelun osalta. Myös energiansäästöä seurataan vuosittain toimialakohtaisesti.

Ilmastobudjetin käyttöönotto edellyttää selkeää määrittelyä seurattavista toimista, riittävää ohjeistusta tiedon tuottamiseksi, henkilöstöresursseja sekä harkintaa jo seurannassa olevien kokonaisuuksien suhteen niiltä osin, kun ne jo palvelevat ilmastotoimenpiteiden seurantaan.

Lausunnon perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 9.4.2021 mennessä Rakentamispalveluliikelaitos Staralta lausuntoa kaupunginhallitukselle Mia Haglundin ja 14 muun valtuutetun aloitteesta jossa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen ilmastobudjetin, joka esitellään vuosittain talousarvion yhteydessä ja jonka toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta, kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta sekä Palvelukeskusliikelaitokselta.

Lisätiedot

Paula Salonen, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 70942
paula.salonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.03.2021 § 56

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 14 muun valtuutetun ilmastobudjetin käyttöön ottamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen ilmastobudjetin, joka esitellään vuosittain talousarvion yhteydessä ja jonka toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmastobudjetin avulla ilmastotyöhön varatut resurssit voidaan tuoda selkeämmin esiin ja ilmastotoimien etenemistä voidaan arvioida paremmin. Samalla voidaan tehdä ilmastotyötä näkyväksi ja lisätä siihen liittyvää keskustelua.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteuttaa Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelmaa omalta osaltaan. Ilmastovahdin lisäksi ilmastotyön etenemistä seurataan jo vuosittain osana kaupungin ympäristöraportointia. Ilmastotyön kulut, tuotot ja investoinnit esitetään osana kaupungin ympäristötilinpäätöstä.

Ilmastobudjetoinnin toteuttaminen edellyttää kaupunkitasoista määrittelyä siitä, mitkä toimet lasketaan mukaan ilmastobudjettiin sekä toimialoille annettuja ohjeita riittävien tietojen tuottamiseksi talousarvioesityksen yhteydessä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ilmastomuutosta hillitsemällä voidaan vähentää ilmastomuutoksen moninaisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Eniten ilmastomuutoksesta kärsivät muutenkin haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, joilla on vähiten keinoja sopeutua ilmastomuutoksen vaikutuksiin."

Käsittely

16.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Tiimipäällikkö Johanna af Hällström oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lautakunta ei kannata tätä valtuustoaloitetta. Ilmaston lämpötila on ihmiskunnan historiassa kokenut pitkiä kylmiä jaksoja, lämpimiä jaksoja ja taas kylmiä jaksoja. Eli ilmastonmuutos on syklittäistä. Vielä 1970-luvun Suomessa oltiin huolissaan ilmaston kylmenemisestä. Ja nyt ollaan taas huolissaan ilmaston lämpenemisestä. Ilmastomuutosta tarkastellessa pitää tutkia lämpötilojen vaihteluita hyvin pitkiltä tarkastelujaksoilta. Se, että ilmastonmuutosta katsotaan muutamien vuosikymmenien ajalta ei kerro mistään dramaattisesta muutoksesta. Useiden viimeaikaisten tutkimusten mukaan arktinen Huippuvuoret oli 7–8 astetta nykyistä lämpimämpi jääkauden jälkeisellä lämpökaudella 10 000–8 000 vuotta sitten. Silloin ei ollut tehtaita ja muuta nykyaikaisia saastuttajia ollenkaan. Suomessa harjoitetaan ilmastopropagandaa, jossa ihmisiä pelotellaan ja syyllistetään ilmastonmuutoksen vaikutuksilla. Suomen osuus globaaleista ilmastopäästöistä on promillen luokkaa. Ilmastonmuutoksen torjunta on nyky-Suomessa sitä, että sen varjolla halutaan kerätä ahkerilta suomalaisilta lisää veroja.

Jäsen Aleksi Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti lausunnosta rauenneen vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annukka Kokkonen, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 43544
annukka.kokkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.03.2021 § 33

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että talousarvion yhteydessä esitetyn ilmastobudjetin kautta kaupungilla olisi mahdollisuus tuoda selkeästi esiin ilmastotoimiin kohdennettava rahoitus ja saada lisää näkyvyyttä ilmastopolitiikalle ja ilmastotyölle. Hyvin laaditun ilmastobudjetin avulla kyetään arvioimaan, kuinka ilmastotoimet etenevät suhteessa

asetettuihin tavoitteisiin. Ilmastobudjetti tuo myös ilmastotyön paremmin esille sekä parantaa siten tietoisuutta ilmastoasioista.

Helsinki on asettanut itselleen tavoitteen olla hiilineutraali vuonna 2035. Hiilineutraali Helsinki on yksi useista ympäristönsuojelun eri osa-alueiden toimenpideohjelmista. Helsingin kaupunki on jo pidemmän aikaa seurannut osana ympäristöraportointia kaupungin kasvihuonepäästöjen vähentämistoimenpiteiden toteutumista sekä niiden kustannuksia. Ilmastoasioille on ympäristöraportoinnissa oma kohtansa ja kaupungin ympäristötilinpäätöksessä, niin ilmastotoimien kuin kaikkien muidenkin eri ympäristönsuojelullisten osa-alueiden ohjelmien ja syiden perusteella tehtyjen toimien tuotot, kulut ja investoinnit esitetty kaikki omina kohtinaan. Koska ympäristönsuojelun eri osa-alueiden toimenpiteisiin käytettyjä määrärahoja on seurattu jo vuosia, olisi ilmastobudjettiin kuuluvat käyttömenot ja investoinnit mahdollista tunnistaa, kun ne on selkeästi määriteltä.

Jotta ilmastobudjetista saataisiin haluttu hyöty, sen toteuttaminen vaatii, ilmastotyön ja päästöjen vähentämisen kaltaisen pitkäjänteisen ja pitkäkestoisen työn kyseessä ollessa, huolellista kaupungin yhteisten laadintaperusteiden luomista sekä selkeää yhtenäistä ohjeistusta ja määrittelyä koko kaupungin tasoisesti. Myös useiden muiden kaupungin toiminnan osa-alueiden ja toimintojen osalta on vastaavalle budjetoinnille talousarvion yhteydessä osoitettu kiinnostusta. Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka edellyttää kattavaa kaupunkitasoista keskustelua, hyvää koko kaupungin tasoista valmistelua, riittäviä lisähenkilöstöresursseja seurantaan ja valmistelutyöhön eri toimialoilla sekä selkeää yhteistä ohjeistusta ja ohjausta. Edellä mainittujen koko kaupungin organisaatiota koskevien yhteisten seikkojen johdosta ilmastobudjetin nopea käyttöönotto on haasteellista, mutta ei mahdotonta, kunhan asiaan ja suunnitteluun paneudutaan riittävällä vakavuudella ja toimeen ryhdytään mahdollisimman pian.

Käsittely

16.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Korvataan kohdan (4) viimeinen lause

"Edellä mainittujen koko kaupungin organisaatiota koskevien yhteisten seikkojen johdosta ei ilmastobudjetin käyttöönotto nopealla aikataululla ole mahdollista, vaan vaatii niiden läpikäyntiä sekä ratkaisemista."

seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

"Edellä mainittujen koko kaupungin organisaatiota koskevien yhteisten seikkojen johdosta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki aloittaa ilmastobudjetin laadinnan vaativan valmistelutyön."

Kannattaja: Jussi Chydenius

Vastaehdotus 2:

Mika Ebeling: Korvataan kohdan (4) loppuosa: "Edellä mainittujen koko kaupungin organisaatiota koskevien yhteisten seikkojen johdosta ei ilmastobudjetin käyttöönotto nopealla aikataululla ole mahdollista, vaan vaatii niiden läpikäyntiä sekä ratkaisemista."

tällä: "Edellä mainittujen koko kaupungin organisaatiota koskevien yhteisten seikkojen johdosta ilmastobudjetin nopea käyttöönotto on haasteellista, mutta ei mahdotonta, kunhan asiaan ja suunnitteluun paneudutaan riittävällä vakavuudella ja toimeen ryhdytään mahdollisimman pian."

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Mika Ebelingin ja Sami Muttilaisen vastaehdotuksista äänestettiin ensin vastakkain.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Mika Ebelingin vastaehdotuksen 2 vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Sami Muttilainen, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Mika Ebelingin vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Lautakunta ei äänestänyt enää erikseen esittelijän ehdotuksen ja Mika Ebelingin vastaehdotuksen välillä, vaan hyväksyi Mika Ebelingin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi

07.06.2021

Asia/9

§ 430

V 23.6.2021 Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen

HEL 2021-002358 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia 1.8.2021 lukien seuraavasti:

Kaupungin toimielinten palkkiot

Kaupunginvaltuusto

- kokouspalkkio: 545 euroa (puheenjohtaja), 410 euroa (varapuheenjohtajat, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 11 420 euroa (puheenjohtaja), 9 600 euroa (varapuheenjohtajat)

Kaupunginhallitus

- Kokouspalkkio: 340 euroa (puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 9 600 euroa (varapuheenjohtajat, jäsenet)
- Osallistumisesta kaupunginhallituksen kokoukseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille maksetaan palkkiona 340 euroa.

Konsernijaosto

- Kokouspalkkio: 240 euroa (puheenjohtaja), 170 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 7 610 euroa (puheenjohtaja), 3 800 euroa (varapuheenjohtaja)

Elinkeinojaosto

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 3 800 euroa (varapuheenjohtaja)

Osallistumisesta kaupunginhallituksen jaostojen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille maksetaan palkkiona 170 euroa.

Tarkastuslautakunta

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 7 610 euroa (puheenjohtaja), 3 800 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Toimialalautakunnat

- Kokouspalkkio: 270 euroa (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 3 800 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Toimialalautakuntien jaostot

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 4 780 euroa (puheenjohtaja), 2 390 euroa (varapuheenjohtaja)

Pelastuslautakunta

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

- Vuosipalkkio: 4 780 euroa (puheenjohtaja), 2 390 euroa (varapuheenjohtaja)

Liikelaitosten johtokunnat

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 4 780 euroa (puheenjohtaja), 2 390 euroa (varapuheenjohtaja)

Koulujen ja lukioiden johtokunnat

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Toimivaltaisen toimielimen asettamat toimielimet

- Toimivaltaisen toimielimen asettaman toimikunnan, neuvottelukunnan, vaikuttamistoimielimen tai muun vastaavan kokouspalkkio, jos asettamispäätöksessä todetaan tätä päätöstä sovellettavan: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa

Valtuustoryhmien puheenjohtajat

- Vuosipalkkio: 3 800 euroa

Muut palkkiot ja rajoitukset

- Luottamushenkilölle maksetaan vuosipalkkiona korkeintaan 11 420 € tämän toimiessa useammassa vuosipalkkioon oikeuttavassa luottamustoimessa.

Lisätään kolmannen luvun loppuun seuraava lause:

Päätoimiset luottamushenkilöt eivät ole oikeutettuja vuosipalkkioon.

Vaaleihin liittyvät palkkiot

Vaalilautakunnan sekä vaalitoimikunnan puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle, jäsenelle ja vaalitoimitsijalle maksetaan toimituspäivältä seuraavan suuruiset palkkiot, joihin sisältyy korvaus vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä, vaalimateriaalin kuljetuksesta kaupungin alueella, vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä ja vähäisestä oman matkapuhelimen käytöstä:

- Kokonaispalkkio: 380 euroa (puheenjohtaja), 310 euroa (varapuheenjohtaja), 260 euroa (jäsen), 340 euroa (kotiäänestyksen vaalitoimitsija)

07.06.2021

Asia/9

Keskusvaalilautakunnan kokouksista maksetaan luottamushenkilöille seuraavat palkkiot:

- Kokouspalkkio: 170 euroa (puheenjohtaja), 150 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Palkkiot muista toimielimistä

Maankäytön, asumisen ja liikenteen neuvottelukunnan, pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän, Helsingin seudun yhteistyökokouksen sekä toimielimen päätökseen perustuvan alueellisen ohjau-, seuranta- tai muun vastaavan ryhmän kokouksista maksetaan luottamushenkilöille seuraavat palkkiot:

- Kokouspalkkio: 440 euroa (puheenjohtaja), 340 euroa (jäsen)

Pääkaupunkiseudun koordinaatioyhteistyöryhmän puheenjohtajana ja jäsenenä toimivalle, muulle kuin päätoimiselle, luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokousten ulkopuolella suoritetusta työstä ja muista tehtävistä seuraavan suuruiset vuosipalkkiot:

- Vuosipalkkio: 5 700 euroa (puheenjohtaja), 3 800 euroa (jäsen)

Kokouspalkkion korottaminen ja puolittaminen

Luvun ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Yli 3 tuntia kestävältä kokoukselta kokouspalkkio maksetaan 50 prosentilla korotettuna silloin, jos henkilön läsnäolo kokouksessa on kestänyt yli 3 tuntia.

Kulukorvaukset

Luvun ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kulukorvauksia maksetaan tehtävästä aiheutuvia kustannuksia varten ilman tilivelvollisuutta, päätoimisia luottamushenkilöitä lukuun ottamatta, kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle 3 480 euroa vuodessa, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajille, konsernijaoston puheenjohtajalle sekä konsernijaoston ja elinkeinojaoston varapuheenjohtajille kullekin 1 750 euroa vuodessa.

Ansionmenetyksen ja lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Luvun toiseksi viimeiseksi kappaleeksi lisätään lause:

Lastenhoidon korvausta ei makseta päätoimisille luottamushenkilöille.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupungin toimielinten palkkiot, vaaleihin liittyvät palkkiot ja palkkiot muista toimielimistä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet 17.5.2017, 238 §.

Kaupunginvaltuusto täydensi päätöstään 13.9.2017 § 314 toimivaltaisen toimielimen asettaman toimikunnan, neuvottelukunnan, vaikuttaja-toimielimen tai muun vastaavan työryhmän kokouksista maksettavilla palkkioilla. Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi 19.6.2019 211 § toimialalautakuntien jaostojen, pelastuslautakunnan, liikelaitosten johtokuntien sekä koulujen ja lukioiden johtokuntien kokousten palkkioista sekä vaaleihin liittyvistä palkkioista.

Luottamushenkilöiden palkkioiden korotusten perusteena on käytetty julkisen sektorin ansiotasoindeksin nousua, joka on tarkasteluvälillä 2017 ja 2020 ollut noin 6 - 7 %. Ansiotasoindeksi mittaa kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä. Ehdotetut korotukset vastaavat korotuksen suuruudelta edellä mainittua. Palkkio-
luokittain tarkasteltuna korotusten suuruus on keskimäärin 6,6 %.

Lisäksi on tarpeen lisätä Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet -sääntöön ensimmäisen luvun Muut palkkiot ja rajoitukset -alaluvun kolmannen kappaleen viimeiseksi lauseeksi hallintosäännön 31 luvun 2 §:n 2 momentissa mainittu rajoitus siitä, että päätoimiset luottamushenkilöt eivät ole oikeutettuja vuosipalkkioon.

Kokouspalkkioiden korottaminen ja puolittaminen

Luvun ensimmäisen kappaleen sanamuotoa on tarpeen täsmentää niin, että henkilölle maksetaan yli 3 tuntia kestävältä kokoukselta kokouspalkkio 50 prosentilla korotettuna vain, jos henkilön läsnäolo kokouksessa kestää yli 3 tuntia. Palkkioiden korottamiskäytäntöä on sovellettu aina niin, kuten sanamuotoa esitetään muutettavaksi.

Kulukorvaukset

Luvun ensimmäistä kappaletta on tarpeen täsmentää niin, että kulukorvauksia ei makseta päätoimisille luottamushenkilöille, kuten hallintosäännön 31 luvun 3 §:ssä todetaan.

Ansionmenetyksen ja lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Luvun toiseksi viimeiseksi kappaleeksi lisätään toteamus, että lastenhoidosta aiheutuneita kustannuksia ei makseta päätoimisille luottamushenkilöille, kuten hallintosäännön 31 luvun 5 §:ssä todetaan.

Toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Hallintosäännön 31 luvussa määrätään kuntalain edellyttämistä luottamushenkilöille maksettavista taloudellisista etuuksista ja korvauksista. Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää perusteiden lisäksi myös palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista.

Ehdotetut uudet taloudelliset etuudet ovat liitteenä 1.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Toimialat, liikelaitokset ja virastot

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 31.03.2021 § 72

Kaupunginhallitus 15.03.2021 § 184

§ 431

V 16.6.2021 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 (nro 12704)

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun piirustuksen nro 12704 mukaisena ja yleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
- 8 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
- 9 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
- 10 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Uudenmaan liitto
Vantaan kaupunki
Väylävirasto

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen maanalaiset kallioon sijoittuvat suunnitellut tilat ja tilanvaraukset sekä jo rakennetut tilat. Östersundomin alueen osalta kaava käsittää vain varaukset, jotka eivät ole riippuvaisia maanpäällisestä maankäytöstä.

Yleiskaavan teemoina ovat tekninen huolto, liikenne, kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaava sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset.

Kaavan keskeisiä tehtäviä ovat uusien suunniteltujen tilojen ja tilanvarauksen ja jo rakennettujen tilojen yhteensovittaminen maan alla useassa eri korkeustasossa sekä maanpäällisen suunnittelun ja olemassa olevan rakenteen kanssa. Maanalainen yleiskaava on laadittu siten, että se on päällekkäin voimassa Helsingin yleiskaavan 2016 kanssa.

Maanalainen yleiskaava on kaupungin strateginen ja yleispiirteinen pitkän tähtäimen suunnitelma, joka ohjaa maanalaista suunnittelua sekä maanalaisen ja maanpäällisen asemakaavan laadintaa. Maanalainen yleiskaava tukee ja mahdollistaa osaltaan kaupunkirakenteen tiivistämisen ja viihtyisän ympäristön maan päällä.

Kaupungissa on maan alla lähes 500 erilaisissa käyttötarkoituksissa olevaa rakennettua tilaa tai tunnelia. Kaavassa on noin 70 uutta suunniteltua tilavarausta. Erityisesti kantakaupungin alueelle on keskitetty paljon olemassa olevia maanalaisia tiloja ja tunneleita, minkä takia maanalaisen rakentamisen suunnittelun ohjauksen tarve on suuri.

Kaavassa määrätään, että keskustan maanalaisesta aluetta on kehitettävä siten, että se palvelee ensisijaisesti keskustan kehittämistä tukevia toimintoja, hallintoa ja huoltoa.

Maanalainen yleiskaava osoittaa maan alle kallioon sijoittuvien suurten ja merkittävien tilojen ja yhteyksien tilavaraukset sekä liikenteen ja teknisen huollon yhteystarpeet. Kaava varmistaa olemassa olevien tunnelien ja tilojen toiminnan sekä määrittelee koko kaupungin aluetta koskevat maanalaisen maankäytön periaatteet.

Kaava osoittaa olemassa olevat liikennetunnelit, suunnitellut liikennetunnelivaraukset, ohjeellisesti suunnitellut liikennetunnelit ja liikenteen maanalaiset yhteystarpeet sekä suunnitellut maanalaiset raideliikenteen asemat. Liikennetunnelivaraukset on tehty ohjeellisten tai alustavasti suunniteltujen liikennetunnelien perusteella sekä niiden Helsingin yleiskaavassa 2016 osoitettua sijaintia määrittellen ja täsmentäen. Liikennetunneleita koskeva teemakartta on selostuksen liitteenä.

Uutena varauksena kaava osoittaa nk. Satamatunnelin, joka on sataman liikennettä varten varattu tila, jonka sijainti on ohjeellinen. Tunnelin toteuttamis- ja ylläpitovastuu on Helsingin Satama Oy:llä, eikä se ole osa tie- tai katuverkkoa. Satamatunneli kulkisi Länsiväylältä Jätkäsaareen.

Suunnitelmien ja selvitysten tarkentumisen vuoksi samalla kumotaan tai korvataan Helsingin yleiskaavan 2016 vanhentuneita tai muuten tarpeettomaksi jääneitä tunnelivarauksia, jotka ovat varaukset Keskustatunnelille, Honkasuontunnelille (Kehä II), Hermannin tunnelille, Kumpulantunnelille, Koskelantien jatkeen tunnelille sekä Viikintien suuntaiselle Kustaa Vaasantien ja Pihlajiston väliselle tunneliosuudelle. Aiemman, Keskustatunnelin varauksen sijaan kaavassa on varaus mahdolliselle maanalaiselle kokoojakadulle.

Kaavatyössä on tutkittu maanalaisen kävely-yhteyksien toimivuutta ja viihtyisyyttä ja laadittu keskustan maanalaisen kävely-ympäristön kehittämisperiaatteet. Maanalaisen kaupan, kävelyn ja joukkoliikenteen keskittymät on merkitty kaavaehdotukseen niitä koskevien selvitysten perusteella, ja annettu niitä koskevat määräykset.

Kaava määrää maalämmön käytön edistämisestä kohteissa, joissa maalämpökaivojen poraaminen ei aiheuta merkittävää haittaa nykyisille ja suunnitelluille tilavarauksille. Kaava määrää myös alueellisten maalämpöratkaisujen toteuttamisen edellytysten selvittämisestä tarkemmassa suunnittelussa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Maanalaisen yleiskaavan ehdotuksen laatiminen on perustunut valmistelun aikana lainvoimaisiin maakuntakaavoihin, ja lisäksi on otettu huomioon samaan aikaan valmisteilla ollut Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Kaavaratkaisu ottaa huomioon myös Helsingin yleiskaavan 2016, sillä se tulee olemaan päällekkäin voimassa maanalaisen yleiskaavan 2021 kanssa.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava 2011, Helsingin yleiskaava 2016 ja Helsingin yleiskaava 2002 niiltä osin kuin korkein hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan 2016. Östersundomin alueella on voimassa Östersundomin vaihemaakuntakaava.

Kaavaratkaisun kustannukset

Taloudellinen toteuttamiskelpoisuus arvioidaan jokaisesta hankkeesta erikseen tarkemman asteisen hankesuunnittelun yhteydessä. Kaava ei sisällä varautumistarvetta ennakkorakentamiseen. Kallioon sijoittuvat tilavaraukset on suunniteltu tai suunnitellaan omina hankkeinaan. Päätökset pitkälle tulevaisuuteen sijoittuvien yksittäisten hankkeiden mahdollisesta toteuttamisesta tehdään yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun jälkeen vaiheittain ja hankkeittain.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 26.1.2021 ja lautakunta päätti 16.2.2021 asettaa Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksen julkisesti nähtäville ja samalla siitä pyydettiin lausunnot.

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 25.2.-26.3.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat toiveeseen Kampin alueen kiinteistöjen maanalaisten kulkuyhteyksien varaamisesta ja Pajamäen maanalaisten varusten vaikutuksiin. Muistutukset kohdistuivat asioihin, jotka ratkaistaan tarkempiasteisessa suunnittelussa, joten ne eivät aiheuta muutoksia kaavaan.

Kaavaehdotuksesta saatiin 29 lausuntoa. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat teknisen huollon tunneleiden ja muiden maanalaisten tilojen tarkennustarpeisiin kaavakartalla, liikennetunnelien ja erityisesti satamatunnelin vaikutusten selvittämiseen seudullisen ja valta-

kunnallisen autoliikenteen osalta, Tallinna-tunnelin linjaukseen ja sata-
matunnelin kaavamääräykseen. Lausunnoissa todettiin myös mm.
maakuntakaavan päätöstilanne, ilmastovaikutusten ja rakentamisai-
kaisten vaikutusten ja tulvariskien tarkempi selvittämistarve, louheen
käyttö, turvallisuus, maanalaisten tilojen joustavat käyttömahdollisuudet
sekä maalämmön hyödyntäminen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

1. Uudenmaan liitto
2. Uudenmaan ELY-keskus
3. Liikenne- ja viestintäministeriö
4. Helsingin Seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
5. Väylävirasto
6. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
7. Liikennelaitoksen johtokunta (HKL)
8. Eduskunta
9. Puolustusvoimat
10. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
11. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
12. Geologian tutkimuskeskus
13. Helsingin Satama Oy
14. Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy
15. Helsingin Yliopisto, kiinteistöpalvelut
16. Senaatti-kiinteistöt
17. Elisa Oyj
18. Fingrid Oyj
19. Espoon kaupunki
20. Vantaan kaupunki
21. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/kaupunginmuseo

22. Helsingin seudun kauppakamari
23. Helsingin Yrittäjät ry
24. Helsingin seurakuntayhtymä, Kiinteistö-toimisto
25. Suomen Omakotiliitto ry
26. Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Kauniaisten kaupunki, Säteilyturvakeskus ja sosiaali- ja terveystoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitettu ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 12.4.2021. Neuvottelun muistio on liitteenä.

Kaupunginkanslian asiantuntijoita eri osastoilta osallistui viranomaisneuvotteluun, minkä lisäksi strategiaosaston kannanotot 11.5.2020 on toimitettu kaupunkiympäristötoimialan tietoon jatkossa tehtävää yhteistyötä silmällä pitäen.

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142

07.06.2021

heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 kartta, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 2 Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 nro 12704 selostus, päivätty 26.1.2021, muutettu 27.4.2021, päivitetty Kylk:n 27.4.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.4.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Viranomaisneuvottelu Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 tarkistettu ptk 12.04.21
- 6 Tehdyt muutokset
- 7 Helsingin maanalaisen yleiskaavan liikennetunneleiden vaikutukset tieliikenteeseen -raportti (Ramboll Oy)
- 8 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys -raportti
- 9 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia -raportti
- 10 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö -raportti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Eduskunta	Esitysteksti
Elisa Oyj	Esitysteksti
Espoon kaupunkisuunnittelukeskus	Esitysteksti
Fingrid Oyj	Esitysteksti
Geologian tutkimuskeskus	
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin poliisilaitos	Esitysteksti
Helsingin Satama Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun kauppakamari	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seurakuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin yliopisto, kiinteistöpalvelut	Esitysteksti

Helsingin yrittäjät	Esitysteksti
HUS/Keskuskirjaamo	Esitysteksti
Kauniaisten kaupunki	Esitysteksti
Liikenteen turvallisuusvirasto	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintäministeriö	Esitysteksti
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Senaatti-kiinteistöt	Esitysteksti
Suomen omakotiliitto	Esitysteksti
Säteilyturvakeskus	Esitysteksti
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti
Töölönkadu Pysäköintilaitos Oy	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema- kaavan, rakennusjärjestyksen hyväksy- minen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8 Liite 9 Liite 10
Uudenmaan liitto	Esitysteksti
Vantaan kaupunki	Esitysteksti
Väylävirasto	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liikenneliikelaitos
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maankäytön yleissuunnittelu
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 405

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

31.05.2021 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli yleiskaavapäällikkö Pasi Rajala. Paikalla olivat myös yksikön päällikkö Heikki Hälvä ja johtava erityisasiantuntija Eija Kivilaakso. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 31020417
pasi.rajala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 214

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankenumero 5066_9

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.1.2021 päivätyn ja 27.4.2021 muutetun Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksen (nro 12704) hyväksymistä. Maanalainen yleiskaava 2021 koskee pääsääntöisesti koko Helsingin alueen maanalaisia kallioon sijoittuvia ja suunniteltuja tiloja. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät kaavaselostuksesta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

27.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat johtava erityisasiantuntija Eija Kivilaakso ja diplomi-insinööri Karri Kyllästinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.02.2021 Pöydälle

26.01.2021 Pöydälle

12.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

28.04.2020 Pöydälle

21.04.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
[eija.kivilaakso\(a\)hel.fi](mailto:eija.kivilaakso(a)hel.fi)

07.06.2021

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.03.2021 § 44

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta seuraavana lausunnon:

Helsingin maanalaisen yleiskaavan ehdotuksessa on esitetty Helsingin vuonna 2016 hyväksytyä yleiskaavaa täydentäviä, tarkentavia ja osin kumoavia ratkaisuja, jotka liittyvät liikenneliikelaitoksen (HKL) vastuulla olevien joukkoliikennepalveluiden järjestämiseen. Maanalaisessa yleiskaavassa esitetään varauksia niin metroliikenteen, raitioliikenteen kuin kävelyn ja pyöräilyn tulevaisuuden ratkaisuihin. Lisäksi maanalaisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä on teetetty selvityksiä periaatteista, joilla maanalaisia tiloja ja järjestelmiä tulee Helsingissä toteuttaa. Nämä selvitykset etenkin maanalaisen kävely-ympäristön kehittämisen sekä maanalaisen rakentamisen turvallisuuden osalta palvelevat hyvin myös HKL:n vastuulla olevien kohteiden toteuttamisessa.

HKL:n kannalta merkittävimmät maanalaisen yleiskaavan ratkaisut kohdistuvat tulevaisuuden liikenneväyliin varautumiseen sekä keskustan alueen maanalaisten kävely-yhteyksien parantamiseen. HKL:n hallinnoimat maanalaiset keskusta-alueen tilat nivoutuvat yhteen viereisten maanalaisten tilojen kanssa. Tämän kokonaisuuden hallitseminen kokonaisuutena on olennaista yhtenevän ja kaupunkilaisia hyvin palvelevan maanalaisen ympäristön luomiseksi. Maanalainen yleiskaava ja myöhemmän tarkemman kaavoituksen merkitys on tässä suuri. Lisäksi maanalaisessa yleiskaavassa poistuu osa sellaisista maanalaisista liikennetunnelivarauksista (esim. Koskelantien jatkeen tunneli), joilla on ollut rajoittavia vaikutuksia paitsi maanalaisten myös maanpäällisten joukkoliikenneyhteyksien toteuttamiseen.

Maanalaisessa yleiskaavassa on esitetty HKL:n näkökulmasta kaikki olennaisimmat näköpiirissä olevat tulevaisuuden tarpeet maanalaisten joukkoliikenneväylien toteuttamiseen. Näitä ovat rautatieyhteyksien

osalta Pisara-rata, Helsinki-Tallinna tunneli ja Lentoradan tunneli asemineen ja tarvittavine maanalaisine kulkuyhteyksineen. Metroliikenteen osalta kaavassa varaudutaan Östersundomin metron tunnelinyhteyksiin, Vuosaaren metron jatkamiseen tunnelissa sekä metroradan siirtämiseen maan alle Kulosaaressa. Kamppi-Töölö-Pasila -välin maanalainen metrovaraus on kaavassa esitetty raideliikenteen runkoyhteytenä, joka mahdollistaa sen toteuttamisen myös maanalaisena pikaraitiotieyhteytenä. Tämä tukee muita maanalaisen yleiskaavan raitiotieyhteyksiä, mm. Meilahti-Pasila-Vallila -välille esitettyä pikaraitiotietunnelia (Kantakaupungin poikittainen pikaraitiotietunneli) sekä Kampista Katajanokan kautta Korkeasaareen kulkevaa tunneliyhteyttä (Keskustan poikittainen pikaraitiotietunneli). Maanalaisessa yleiskaavassa on myös merkitty merkittävimmät maanalaiset pyöräily-yhteydet Kaisantunneli, Marian pyöräliikennetunneli sekä Malminkartanon pyöräliikennetunneli.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Yleistä

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa tulee jo hankkeen kaavoituksen alkuvaiheessa huomioida pelastus- ja paloturvallisuusasiat sekä neuvottelava niistä pelastuslaitoksen kanssa. Ratkaisuihin on laadittava suunnitelmat ja ne on esiteltävä ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Asian tässä vaiheessa pelastuslaitos toteaa yleisellä tasolla, että kaavamutoksen valmistelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa ja asiassa tulee järjestää erillisiä neuvotteluita pelastus- ja paloturvallisuusasioiden läpikäymiseksi yksityiskohtaisesti.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen yhteydessä aiemmin laadittu maanalaisten toimintojen turvallisuus selvitys tulee päivittää ajantasalle

ja täydentää mahdolliset uudet riskit sekä samalla tarkentaa tarvittavin osin. Pelastuslaitos esittää mielellään mielipiteensä selvityksen laatimisen yhteydessä.

Väestönsuojelu

Poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen osalta tarkasteltuna, pelastuslaitoksella ei ole maanalaisten tilojen varaustarpeita. Uusimman pelastuslain (379/2011) myötä kunnilta on poistunut, vielä edellisessä pelastuslaissa (468/2003) ollut velvoite, rakentaa yleisiä väestönsuojia ulkona liikkuvalla väestölle, kunnassa asuville ja oleskeleville, jos heidän ei voitu katsoa tulevan riittävästi muutoin turvatuksi.

Aiemman lainsäädännön johdosta, vuoden 1986 maanalaisten toimintojen tilanvaraussuunnitelmassa, on kallioresursseja varattu väestönsuojien rakentamista varten. Erityisesti pientalovaltaisilla esikaupunkialueilla, joissa rakennuskannasta johtuen ei ole syntynyt väestönsuojien rakennusvelvoitteita, ja alueet ovat rakenteellisen suojaamisen osalta nk. puutealueita. Edellä mainittujen kallioresurssien mahdollisessa tulevassa muussa käytössä, tulisi huomioida niiden varustaminen myös väestönsuojalaittein, alueellisen väestönsuojaustason parantamiseksi.

Uusien aluerakentamiskohteiden suojaratkaisuissa tulisi tarkastella myös alueellisten yhteiskalliosuojien rakentamisvaihtoehtoa. Kalliosuoja tarjoaa paremman suojaustason kuin kiinteistöön rakennettava talosuoja. Kalliosuojan hyvin suunnitellulla normaaliolojen käyttötarkoituksella voidaan alueen asukkaille tarjota mm. liikunta- ja vapaa-ajantiloja, joita ei maanpäällisen tonttitilan puutteen vuoksi voitaisi muutoin tarjota (esim. Itäkeskuksen uimahalli, Maunulan liikuntahalli, Hakaniem-/Merihaan palloiluhalli). Myös alueellinen pysäköinti voidaan ratkaista rakentamalla yhteiskalliosuoja (Herttoniemenranta).

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maanalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on

mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaisstahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Asian aikataulu on seuraava. Vuonna 2017 ja 2018 suunnitellaan, käydään neuvotteluja ja yhteensovitetään maanalaisia tilavarauksia sekä laaditaan selvityksiä ja tehdään vaikutusten arviointia. Maanalainen yleiskaavaluonnos esitellään lautakunnalle arviolta vuoden 2018 lopulla. Vuonna 2019 maanalaisen yleiskaavan luonnosta tarkennetaan maanlaiseksi yleiskaavaehdotukseksi saadun palautteen, täydentyneiden vaikutusten arviointien sekä selvitysten yms. pohjalta. Tämän hetkisen arvion mukaan maanalainen yleiskaavaehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä vuoden 2019 aikana ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2020 aikana.

Asiassa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun kanssa on sovittu, että valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakentamispalvelulaitokselta (jäljempänä Stara) 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan Staran lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin myös maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet.

Helsingin, lajissaan ainutlaatuinen, ensimmäinen maanalainen yleiskaava tuli voimaan vuonna 2011. Kaupunkirakenteen nopeasta kehitymisestä, varsinkin ydinkeskustassa, johtuen on osa siinä esitetyistä varauksista jo pahasti vanhentuneita. Samalla on noussut esille suuri joukko uusia maanalaisia varaustarpeita. Tämän vuoksi, kaupungin omasta aloitteesta, kaupunkisuunnitteluvirasto on esitellyt lautakunnalle uuden maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperusteet 25.4.2017. Samalla se on pyytänyt näistä kannanottoja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaava-alueen ja sen vaikutusalueen mahdollisilta osallisilta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteissa, sen kahdessatoista alakohdassa, kuvataan monipuolisesti ja kattavasti kaikkia niitä osa-alueita, joiden avulla voidaan varmistaa maanalaisten tilojen monipuolista käyttöä ja tehostaa kalliitilojen suunnitelmallista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Maanalaisen yleiskaavan painopisteet ovat yhteneviä maanpäällisen yleiskaavan kanssa.

Stara haluaa kuitenkin tuoda esille ja painottaa kaupunkitekniikan teknisen huollon tukikohtatarpeita tulevaisuudessa. Stara on joutunut luopumaan viimevuosina jo useasta kantakaupungin toimipisteestä maanpäällisen kaavoituksen muuttaessa alueiden käyttöä enemmän liike- ja asuinrakentamista suosivaksi. Poistumat on tähän asti voitu korvata Kampin ja Jätkäsaaren maanalaisilla tukikohtilla. Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa tulee varmistaa, että Staran tuottamille palveluille varmistetaan sijainniltaan, lukumäärältään, sekä laajuudeltaan oikeanlaiset maanalaiset tilavaraukset silloin kun edullisempien maanpäällisten tilojen käyttö on mahdotonta.

Muutoin ei Staralla ole huomauttamista Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja uuden kaavan suunnitteluperiaatteisiin.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 8.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaavamuutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole ollut mukana Helsingin vuonna 2011 lainvoiman saamassa maanalaisessa yleiskaavassa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset. Siinä otetaan huomioon uuden yleiskaavan painopistealueet.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkem-

missa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme. Kaupungin topografia ja sen säilyttäminen on myös oleellinen Helsingin historiallisen ympäristön identiteetille. Huomioon on otettava myös kiinteät muinaisjäänökset, jotka ovat muinaismuistolain perusteella suojeltuja.

Kaupunginmuseo korostaa yleiskaavan laadintavaiheessa vaikutusten arvioinnin tärkeyttä rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 23.5.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Maalämpökaivojen toteuttamisedellytykset on jo otettu huomioon suunnitteluperiaatteissa (kohta 2.9). Geotekninen osasto haluaa silti tuoda esiin sen, että todellisuudessa olemassa olevat maalämpökaivot ulottuvat mitä todennäköisemmin naapurikiinteistöjen alueelle. Geotekninen osasto on satunnaisesti mittauttanut maalämpökaivojen taipumia eri hankkeiden yhteydessä. Nämä mittaukset ovat osoittaneet, että maalämpökaivojen taipumat ovat niin merkittäviä, että ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa maalämpökaivojen porauslupien myöntämiseen alueellisesti tai ne voivat aiheuttaa kiinteistöoikeudellisia kysymyksiä eri oikeusasteissa. Viimeisin esimerkkitapaus on tontinluovutuskilpailu Postipuiston alueelta. Geotekninen osasto tilasi vuodenvaihteessa 2016 - 2017 Geologian tutkimuskeskukselta geoenergiapotentiaaliselvityksen Pohjois-Pasilan Postipuiston alueelta. Tätä selvitystä varten porattiin kolme tutkimusreikää, joiden nimellisipituus oli 300 metriä ja halkaisija 5,5". Ennen reikien varustamista lämmönkeräysputkistolla reikien todelliset taipumat mitattiin. Mittaustuloksista laskettiin kullekin reiälle taso- ja kokonaispoikkeamat, jotka olivat noin 80 - 90 metrin luokkaa kunkin reiän pohjalla. Tästä syystä alueen suunnittelun yhteydessä päätettiin, ettei alueella voida sallia korttelikohtaista maalämpökenttää,

07.06.2021

koska ei voida osoittaa, että kentän kaikki maalämpökaivot sijaitsisivat korttelin alueella.

Lisäksi geotekninen osasto esittää, että olisi hyvä, jos myös tulevien maanalaisten tilojen ajoyhteyksien maanpäälliset sijainnit merkittäisiin maanalaiseen yleiskaavaan. Edelleen olisi hyvä, että on tilojen toteutuneet/suunnitellut kattotasot olisi merkitty maanalaiseen yleiskaavaan nykyisin merkityn lattiataason ohella.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä 25.4.2017 päivätyt suunnitteluperiaatteet Helsingin maanalaisen yleiskaavan laatimisen pohjaksi ja merkitä tiedoksi 25.4.2017 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Käsittely

25.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä esityslistan asian Ykp/1 asian Vp/2 jälkeen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi

§ 432

**V 16.6.2021, Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hanke-
suunnitelma**

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn, 20.6.2019 ja 8.12.2020 tarkistetun hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverotona on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua".

Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeutitseen työhön soveltuvat tilat.

Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliasiamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 21 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että tulevan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstöä sekä palveluiden käyttäjiä osallistetaan laajasti tilojen tarkemmassa suunnittelussa, ja että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota viihtyisään, hyvinvointia tukevaan ympäristöön ja taide otetaan keskeiseksi osaksi sisätilojen suunnittelua."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Anna Vuorjoen 1. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää huolehtimaan jatko-

suunnittelussa yhteistyössä henkilöstön kanssa, että psykiatrian käytössä on esim. viihtyisyydeltään ja pysyvyydeltään terapeuttiseen työhön soveltuvat tilat.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Anna Vuorjoen 2. vastaehdotus:

Lisäys päätökseen: Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimialalla tarkastellaan syitä siihen, miksi eniten yhteydenottoja potilas- ja sosiaaliasiamiehiin on tullut Kalasataman ja Vuosaaren terveysasemien asiakkailta ja otetaan havainnot huomioon terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamallin jatkokehittämisessä.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 11

Veronika Honkasalo, Seija Muurinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 11 (2 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 1. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen 2. vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 3

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (3 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätiön lausunto
- 3 Koy Sähkötalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveyslautakunnan_lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn, 20.6.2019 ja 8.12.2020 tarkistetun hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverotona on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Tiivistelmä

Hankesuunnitelma koskee Helsingin keskustaan Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle, osoitteeseen Salomonkatu 8a toteutettavaa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskusta. Uudisrakennus sisältää sosiaali- ja terveystoimen palvelutilojen lisäksi Kampin metroaseman tiloja sekä liiketiloja.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää lisäksi, että sosiaali- ja terveystoimien myöntää hankkeelle kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta annetun lain (584/2016) mukaisen rakennusinvestointia koskevan poikkeusluvan.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan, Helsingin kaupungin liikenneliikelahtoksen (HKL) sekä Sähkötaloa koskevien tilojen osalta Kiinteistöosa-
keyhtiö Helsingin Sähkötalon kanssa.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tausta

Hankesuunnitelman valmistelu perustuu sosiaali- ja terveyslautakunnan 7.10.2014 § 347 päättämään sosiaali- ja terveystoimien palveluverkkosuunnitelmaan 2030, sen pohjalta laadittuun tarveselvitykseen (22.5.2017) sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan 20.6.2017 § 181 päätökseen tarveselvityksen hyväksymisestä.

Alkuperäisessä 4.12.2018 päivätyssä hankesuunnitelmassa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintoja oli sijoitettu tulevan uudisrakennuksen lisäksi viereiseen Sähkötaloon. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 15.1.2019 § 3 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon, mutta edellyttänyt, että terveys- ja hyvinvointikeskuksen kaikki toiminnot sijoittuvat samaan rakennukseen.

Kiinteistöosa-
keyhtiö Helsingin Sähkötalo antoi hankesuunnitelmasta 5.2.2019 päivätyn lausunnon ja esitti, että koko terveys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnot tulisi sijoittaa uudisrakennukseen, eikä sen toimintoja tulisi sijoittaa Sähkötaloon.

Hankesuunnitelmaa sekä asemakaavan muutosta on tarkistettu saatujen lausuntojen perusteella siten, että hanketta varten varattavaa rakennusoikeuden määrää sekä hankesuunnitelman viitesuunnitelmaa on muutettu niin, että koko terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilaohjelma on mahdollista sijoittaa uudisrakennukseen. Tarkistettu hankesuunnitelma päivättiin 20.6.2019.

Hankesuunnitelmaa on täydennetty 8.12.2020 hankkeen toteutusmuotoselvitysten ja teknisten ratkaisujen osalta. Lisäksi on laadittu selvitys uudisrakennuksen, Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalon ja Kampin keskuksen kiinteistöjen välille tarvittavista yhteisjärjestelyistä ja rasi-tesopimuksista.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Hankkeen tavoitteet ja tarpeellisuus

Tavoitteena on toteuttaa koko kaupungin alueelle edellä mainitun palveluverkkosuunnitelman 2030 mukaisesti monipuoliset, tehokkaasti toimivat, kilpailukykyiset ja hyvin saavutettavat julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Tätä tarkoitusta varten kaupungin eteläosien tarvitsemat palvelut sijoitetaan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen Kamppiin. Siihen tukeutuvia terveydenhuollon peruspiirejä ovat Vironniemi, Ullanlinna, Kampinmalmi, Taka-Töölö, Lauttasaari ja Reijola. Näiden alueiden väestöennuste on kasvava ja sen ennustetaan olevan noin 140 000 asukasta vuoteen 2026 mennessä. Eteläisten kaupunginosien väestönkasvun myötä sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve alueella lisääntyy. Uuden terveys- ja hyvinvointikeskuksen myötä palvelujen tarjonta laajentuu ja monipuolistuu. Toiminnan käytössä tällä hetkellä olevat tilat eivät vastaa niiden tarvetta, ne ovat osin väliaikaiset ja sijaitsevat kiinteistöissä, jotka tulevat peruskorjattaviksi viimeistään vuoteen 2030 mennessä.

Palveluverkkosuunnitelman 2030 mukaan Kamppiin sijoittuisivat Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemien toiminnot. Laakson terveysasema siirtyy Kivelään Töölön terveysaseman yhteyteen, väliaikaisiin tiloihin vuoden 2021 loppuun mennessä. Eteläisen suurpiirin alueen asukkaita palvelee jatkossa myös Lauttasaaren terveysasema. Lauttasaaren terveysasemalla tullaan tarjoamaan suppeampia palveluja ja se tukeutuu Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Näin varmistetaan siitä, että alueella on riittävästi palvelutiloja vastaamaan väestönkasvun aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Hankkeeseen sisältyy osittain tai kokonaan uusittavaksi tulevat Kampin metroaseman tilat, jotka ovat monilta osin vanhentuneet ja korjauksen tarpeessa.

Viitesuunnitelma

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus on suunniteltu rakennettavaksi Kamppiin, Sähkötalon ja Autotalon väliin Runeberginkadun, Fredrikin-

kadun, Kampinkujan ja Salomonkadun rajaamalle alueelle, Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle ja sen viereiselle aukiolle. Rakennuspaikka on kaupunkikuvallisesti ja rakennusteknisesti poikkeuksellisen vaativa.

Uudisrakennuksessa on kahdeksan maanpäällistä kerrosta ja yksi kellarikerros. Rakennus liittyy maanalaisilta osiltaan Sähkötalon ja Kampin keskuksen kiinteistöihin, metron maanalaisiin tiloihin ja Salomonkadun joukkoliikennetunneliin. Kellarikerrokseen sijoittuvat lastaus-, huolto-, paikoitus- ja sosiaalitalat sekä osa teknisistä tiloista. Rakennuksen ensimmäinen kerros toimii pääasiassa Kampin metroaseman, mutta myös terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisääntulo- ja poistumistiekerroksena. Muilta osin se on viitesuunnitelmassa varattu liiketiloiksi. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen toiminta sijoittuu kuuteen maanpäälliseen kerrokseen, kerroksiin 2–7. Rakennuksen ylimmässä kerroksessa on teknisiä tiloja.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilat

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tiloihin sijoittuvat pääasiassa aikuisväestölle suunnatut sosiaali- ja terveyspalvelut, kuten terveysasema-toiminta, psykiatria- ja päihdevastaanotto. Lisäksi sinne sijoittuu nuorten- ja aikuisten sosiaalityö sekä fysio- ja toimintaterapia-, laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Osa terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluista on tarkoitettu myös lapsille, nuorille ja ikääntyneille.

Tilat suunnitellaan sosiaali- ja terveystoimialan esittämän uuden toimintamallin mukaisiksi, toiminnallisesti ja tilankäytöltään tehokkaiksi ja mahdollisimman joustavasti eri toiminnoille muunneltaviksi. Osa vastaanottohuoneista, taustatyötilat ja työpisteet, asiakkaiden odotustilat sekä tauko- ja ryhmätyötilat on sijoitettu ulkoseinille.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisääntulo- ja aulapalvelutilat sijaitsevat katutasolla rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Toiseen kerrokseen sijoittuvat akuuttitoiminnan tilat, kolmanteen kerrokseen laboratorio- ja kuvantamisen tilat. Kerroksiin 4–7 sijoittuvat monipuoliset vastaanotto-, toimenpide-, fysioterapiatilat. Rakennukseen tulevia ryhmä- ja monitoimitiloja on mahdollista käyttää kaupunkistrategian mukaisesti myös muuhun toimintaan niinä aikoina, kun tiloja ei ole varattu terveys- ja hyvinvointikeskukselle.

Metron tilat

Uudisrakennus toteutetaan HKL:n omistaman vuonna 1983 valmistuneen Kampin metroaseman läntisen lippuhallirakennuksen paikalle, jonka maanpäälliset osat pääosin puretaan. HKL:n nykyiset tilat ja toiminta sisältyvät yhdessä sovittavin muutoksin uudisrakennukseen. Met-

ron laituritaso, liukuporras-, hissi-, ym. yhteydet ja tilat jäävät ennalleen. Metron lippuhalli oheistiloineen uusitaan tai peruskorjataan ja sovitaan osaksi uudisrakennuksen ensimmäistä eli katutaso kerrosta. Uudisrakennus suunnitellaan ja toteutetaan kaikilta osiltaan niin, että metron toiminta ja metrolikenteen kehittäminen on sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti mahdollista. HKL:n viitesuunnitelman mukainen tilakokonaisuus on noin 745 htm². Lopullinen laajuus tarkentuu yleissuunnitteluvaiheessa.

Hankkeen rakentamisen erityisvaatimuksena on varmistaa metron, sen järjestelmien ja poistumisteiden sekä ympäröivien katualueiden esteettön, turvallinen ja häiriötön käyttö koko toteutuksen ajan. Rakennuksen perustaminen osittain alapuolella olevien metron tilojen läpi monilta kohdin louhittuun kallioon vaatii erityisen tarkkaa suunnittelua ja toteutusta.

Liiketilat

Valmisteilla olevassa asemakaavassa on rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen tarkoitus osoittaa rakennusoikeutta liiketilaa varten. Viitesuunnitelman mukaisten liiketilojen laajuus on yhteensä noin 565 htm². Liiketilojen lopullinen laajuus varmistuu yleissuunnitteluvaiheessa. Jatkosuunnittelun yhteydessä on tarkoitus tutkia terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilojen sijoittamista viitesuunnitelmassa liiketiloille varatuille alueille.

Energia- ja elinkaaritavoitteet

Rakennuksen suunnitteluratkaisut, toteutus, ylläpito ja käyttö suunnitellaan vastaamaan Helsingin kaupungin elinkaari- ja energiatehokkuuden vaatimuksia ja tavoitteita.

Asemakaavan muutos ja hankkeen erityispiirteet

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1938–2004. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa 2016 suunnittelualue on merkitty liike- ja palvelukeskustan C1 keskustatoimintojen alueeksi.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Hanke-suunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun kanssa. Asemakaavan muutoksesta on laadittu 14.5.2019 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka ollut nähtävillä 10.6.2019.

Hankesuunnitelman viitesuunnitelmissa on huomioitu kaavamuutoksen edellyttämät kaupunkikuvalliset reunaehdot ja asemakaavoituspalvelun ohjeet rakennuksen sijoittelusta, muodosta ja korkeudesta uudisraken-

nuksen muodostaessa päätteen Tennispalatsinaukiolle ja sijoituessa Alvar Aallon suunnitteleman, suojellun Sähkötalon sekä Autotalon väliin. Suunnittelua ovat ohjanneet myös Malminkadulla sijaitsevan synagogan asema kaupunkikuvassa sekä vaatimus Salomonkadun jatkumisesta ehjänä Mannerheimintieltä Runeberginkadulle asti.

Hankkeen laajuus

Hankkeen viitesuunnitelman mukainen kokonaislaajuus on 16 383 brm². Huoneistoala on 11 990 htm², tekniset tilat mukaan lukien 13 833 htm². Terveys- ja hyvinvointikeskuksen huoneistoala on noin 10 680 htm² sisältäen HUSin kuvantamisen ja laboratorion tiloja yhteensä 1 680 htm². HKL:n ja metron tilojen huoneistoala noin 745 htm². Liiketilöiden huoneistoala noin 565 htm².

Vapautuvat tilat

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen valmistuttua vapautuu tiloja muista toimipisteistä yhteensä noin 10 185 htm². Sosiaali- ja terveys-toimialan tavoitteena on luopua Viiskulman terveysaseman vuokratilasta (2 565 htm²), Töölön ja Laakson terveysasemien käytössä olevista tiloista (7 250 htm²) Kivelän sairaalan rakennuksissa 25 ja 27 sekä Auran sairaala-alueella kaupungin psykiatrian toiminnan käytössä olevista tiloista (370 htm²).

Rakentamiskustannukset

Hankesuunnitelmaan perustuva arvio hankkeen rakentamiskustannuksista on arvonlisäverottomana 84,2 milj. euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Arvio terveys- ja hyvinvointikeskuksen kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 75 milj. euroa (alv. 0 %).

Arvio liiketilöiden kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 4 milj. euroa (alv. 0 %).

Arvio HKL:n ja metron tilojen kustannuksesta koko hankkeen huoneistoneliöhinnalla laskettuna on noin 5,23 milj. euroa (alv. 0 %).

Kustannusten jakautuminen eri käyttäjille on hankesuunnitteluvaiheen arvio. Tilojen lopullinen laajuus, laajuuden ja eri kustannuserien jakautuminen toimijoiden kesken sekä HKL:n ja metron nykyisten tilojen korjausasteen tarve varmistuvat vasta suunnitelmien tarkentuessa.

Metron valvomon järjestelmille tulee olla korvaavat tilat uudessa paikassa ennen rakentamisen aloitusta. Nämä kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelman kustannusarvioon.

Rakennuksen rungon tärinäeristykselle on arvioitu 400 000 euroa (alv. 0 %) ilman suunnitelmia. Louhintatyöt on kustannusarvioissa huomioitu kiilaamalla, eikä kustannusarviossa siitä syystä ole varauduttu metron pysäyttämiseen rakentamisen aikana.

Hankkeen toteuttaminen sisältää riskejä, joita on tunnistettu ja joiden kustannuksia on arvioitu sillä tarkkuudella mikä hankesuunnitteluvaiheessa on ollut mahdollista. Rakentamispaikan ja metron erityisvaatimuksista aiheutuvia lisäkustannuksia hankkeelle on arvioitu ilman suunnittelukustannuksia ja kustannusvarauksia olevan noin 9,7 milj. euroa eli 600 euroa/brm².

Muut liittyvät kustannukset

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus sijoittuu Kampinkujalle vastapäätä Sähkötalon luoteissivua. Hankkeen toteutuksessa ja kustannuksissa huomioidaan uudisrakennukseen sisältyvät, Sähkötalon teknisiin järjestelmiin ja poistumisteihin liittyvät välttämättömät muutokset. Toteutuksen aikana varmistetaan esteetön kulku Sähkötalon Kampinkujan puoleiselle pääsisäänkäynnille. Kustannusarvio ei sisällä esim. korvauksia Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalon liiketiloille mahdollisesti aiheutuvista toteutuksen aikaisista häiriöistä.

Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio ei sisällä tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannuksia esim. purkutyöt ja pilaantuneiden maiden poistaminen, vaan ne varaudutaan rahoittamaan esirakentamisen investointimäärärahalla. Hankkeen toteuttamismuodosta ei ole tehty päätöstä. Hankeen toteuttaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi siten, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteutuksesta. Valmistelun edetessä on tarkasteltu vaihtoehtoa, jossa rakennus tulisi Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen. Kustannusarviossa ei ole huomioitu edellä mainituista eri toteuttamisvaihtoehdoista mahdollisesti aiheutuvia kuluja.

Tilakustannus käyttäjälle

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilat

Arvio tilakustannuksesta on noin 455 000 euroa kuukaudessa, eli noin 5,46 milj. euroa vuodessa. Kuukausivuokra on noin 42,6 euroa/htm, josta pääomavuokran osuus on noin 38,8 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,8 euroa/htm². Neliövuokran perusteena on 10 680 htm².

Tilakustannus käyttäjälle perustuu vuokralaskelmaan. Vuokralaskelma on tehty oletuksella, että kaupunki perustaa hanketta varten kiinteistöosakeyhtiön. Vuokralaskelmassa uusirakennuksen tilakustannus käyttäjälle vastaa perustettavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankita-

arvoa. Tuottovaade laskelmassa on 3 %, vuokra-aika 20 vuotta, pois-toaika 30 vuotta ja kuluva osuus 100 %. Investointikustannus on koko hankkeen investointikustannus. Vuokrattava ala on sosiaali- ja terveys-toimelle vuokrattava ala sisältäen HUSin laboratorion ja HUSin kuvan-tamisen tilat.

Oletuksena on yhtiömuotoinen toteutus. Lopullinen pääomavuokra tar-kistetaan toteutuneen laajuuden ja kustannusten mukaan. Ylläpitovuok-ra on arvioitu tilatyypin (F terveyskeskus) mukaisen ylläpitovuokran mukaisena ja se tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Muut tilat

Muiden tilojen laskennallinen kokonaisvuokra on yhteensä noin 669 000 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 1 310 htm².

Arvio tilakustannuksesta hankesuunnitelman mukaiselle HKL:n ja met-ron tilojen laajuudelle 745 htm² on noin 380 000 euroa vuodessa.

Arvio tilakustannuksesta hankesuunnitelman mukaiselle liiketilan laa-juudelle 565 htm² on noin 289 000 euroa vuodessa.

Hankkeen lopullinen laajuus ja vuokrataso sekä niiden jakautuminen ja rakentamiskustannusten jyvittäminen eri käyttäjien kesken tarkentuvat yleissuunnittelu- ja toteutusvaiheissa.

Rahoitus

Kaupunginvaltuuston 25.11.2020 § 328 hyväksymän vuoden 2021 ta-lousarvion liitteenä 8 olevassa vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2021–2030 hanke on merkitty vuokrahankeeksi, jonka vuokra-aika on 2027–2057.

Hankkeen toteutusmuoto

Hankkeen toteutusvaihtoehtoista on laadittu selvitys ja järjestetty markkinavuoropuhelu kevään 2020 aikana. Selvityksen perusteella hanke esitetään toteutettavaksi kahdessa eri osassa niin, että osa 1 käsittää maanalaisten tilojen ja 1. kerroksen rakentamisen ja osa 2 ker-rosten 2–7 rakentamisen.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 11.3.2021 § 20 esittänyt, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyh-tiön vastaamaan hankkeen toteutuksesta.

Kaupunkiympäristön toimiala on selvittänyt hankkeen toteuttamismuotoa vielä yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Jatkoselvitysten perusteella

esitetään, että rakennus tulee Helsingin kaupungin kokonaan omistaman keskinäinen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen. Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat vuokraa tontin ja vastaa hankkeen toteutuksesta sekä rakennuksen omistamisesta ja ylläpidosta. Tätä koskevat tarvittavat päätökset on tarkoitus tuoda päätöksentekoon myöhemmässä vaiheessa.

Aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaisesti rakentaminen käynnistyy vuoden 2023 alussa edellyttäen, että asemakaavan muutos on saanut lainvoiman. Tällöin rakennustyöt valmistuisivat vuoden 2027 alussa ja toiminta uusissa tiloissa voi käynnistyä kesällä 2027.

Aikataulun toteutumiseen vaikuttaa lisäksi hankkeen päätöksenteon ja rahoitusjärjestelyjen vaatima aika sekä hankkeen poikkeuslupakäsittelyaika sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hankkeesta saadut lausunnot

Kaupunginmuseo ja Alvar Aalto -säätiö ovat antaneet hankkeesta lausunnon 29.6.2018.

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalo on antanut hankesuunnitelmasta lausunnon 5.2.2019.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 20.8.2019 § 182 antanut puoltavan lausunnon 20.6.2019 tarkistetusta hankesuunnitelmasta.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos on antanut lausunnon 20.6.2019 tarkistetusta hankesuunnitelmasta 30.8.2019.

Lausunnot ovat liitteinä 2–5.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 § 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Kaupunginmuseon ja Alvar Aalto- säätiön lausunto
- 3 Koy Sähkötalo_lausunto
- 4 Sosiaali- ja terveyslautakunnan_lausunto_20.8.2019
- 5 Lausunto HKL_30.8.2019

Oheismateriaali

- 1 Keskustan THK_HS_ 20062019_liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 408

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

31.05.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.03.2021
§ 20

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

A

esitti kaupunginhallitukselle Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennuksen 4.12.2018 päivätyn ja 20.6.2019/8.12.2020 tarkistettun hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 16 400 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana on 84 200 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

B

esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki perustaa kiinteistöosakeyhtiön vastaamaan hankkeen toteuttamisesta.

C

oikeutti kaupunkiympäristön toimialan tilat- palvelun jatkamaan hankkeen suunnittelua ja hankintojen kilpailutusten valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.06.2020 § 87

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että keskustan eli Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen lisäksi eteläisen suurpiirin alueen asukkaita palvelee jatkossa myös Lauttasaaren terveysasema. Lauttasaaren terveysasemalla tullaan tarjoamaan suppeampia palveluja ja se tukeutuu Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Päätöksellä varmistetaan siitä, että alueella on riittävästi palvelutiloja vastaamaan väestönkasvun aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoittuvat Lauttasaaren sijoittuvia palveluja lukuun ottamatta eteläisen suurpiirin ja Reijolan eli Laakson alueen palvelut, jotka on esitetty hankesuunnitelmassa: terveysasematoimintaa, psykiatria- ja päihdevastaanottotyötä, nuorten ja aikuisten sosiaalityötä sekä fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Keskukseen siirtyy Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemien toiminta.

Lisäksi Kampin terveys- ja hyvinvointikeskukseen on suunniteltu laboratorio- ja kuvantamispalvelut.

Käsittely

02.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Johtava ylilääkäri Lars Rosengren oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

19.05.2020 Pöydälle

20.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

13.08.2019 Pöydälle

15.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

18.12.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 23.04.2019 §
7

HEL 2017-004373 T 10 06 00

Päätös

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti

hyväksyä PES- Arkkitehdit Oy:n 1.10.2018 ja 17.4.2019 päivätyt lisätyötarjoukset koskien Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun täydentäviä tehtäviä arvonlisäverottomaan kattohintaan 63 948 euroa.

Päätöksen perustelut

Kyseessä on Kamppiin, osoitteeseen Salomonkatu 8a toteutettava Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus. Hanke perustuu sosiaali- ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

terveyslautakunnan 7.10.2014 §347 päättämään palveluverkkosuunnitelmaan 2030, sen perusteella laadittuun, 22.5.2017 päivättyyn tarveselvitykseen ja sosiaali- ja terveyslautakunnan 20.6.2017 §181 tekemään tarvepäätökseen.

Kaupunkiympäristön toimialan tarve- ja hankesuunnittelu on laatinut hankesuunnitelman, jonka sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt 15.1.2019 §3.

PES- Arkkitehdit Oy on vastannut hankkeen tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheiden pää- ja arkkitehtisuunnittelusta.

Hankkeen laajuus on noin 14 000 brm². Sen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutoksen. Hankesuunnitelma on sisältänyt uudisrakennuksen lisäksi noin 1500 brm² laajuiset tilat viereisestä Sähkötalosta niille toiminnoille, jotka eivät ole mahtuneet asemakaavoittajan asettamien kaupunkikuvallisten reunaehtojen mukaan suunnitellun uudisrakennuksen laajuuteen.

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen on kaavoittaja tarkastellut uudestaan hankkeen kaupunkikuvallisia reunaehtoja. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa koko tarpeen mukainen laajuus saadaan mahtumaan uudisrakennukseen. Tästä tehtävästä on PES-Arkkitehdit antanut 17.4.2019 päivätyn pää- ja arkkitehtisuunnittelun lisäyötarjouksen arvonlisäverottomana 34 000 euroa.

Hankesuunnitelman muista täydentävistä tehtävistä ja havainnemateriaalin laatimisesta on PES- Arkkitehdit antanut 1.10.2018 päivätyn tarjouksen arvonlisäverottomaan kattohintaan 29 920 euroa.

Saatujen lisäyötarjousten yhteenlaskettu arvo on arvonlisäverottomana yhteensä 63 948 euroa. Tarve- ja hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitesopimuksen 2016-2017 Kik§497 12.11.2015 perusteella tehtyjen tilausten arvonlisäveroton arvo on yhteensä 202 858,50 euroa. Aiemmat tilaukset ja lisäyötarjoukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 266 806,50 euroa.

PES- Arkkitehdit Oy:n hankesuunnitelmaa varten laatima viitesuunnitelma on ehdotussuunnitelmatasoinen ratkaisu kaupunkikuvallisesti ja teknisesti poikkeuksellisen vativasta suunnittelutehtävästä. Hankkeen laadulliset vaatimukset ja kokonaistaloudellinen edullisuus huomioiden on perusteltua hyväksyä saadut lisäyötarjoukset ja tilata hankesuunnitteluvaiheen täydentävät tehtävät PES - Arkkitehdit Oy:ltä. Toimialalla on PES- Arkkitehdit Oy:n kanssa voimassa oleva puitesopimus (Tilahankkeiden pää- ja arkkitehtisuunnittelun puitejärjestely 2019-2020 Ry- ja 28.2.2019 §27, osa-alue 4).

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 433

V 16.6.2021, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2020

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion laatimisohteet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osasuojeluita, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan ympäristövaikutuksia sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Ympäristöraportissa raportoidaan myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, Ilmastonmuutoksen sopeutumislinjauksen 2019–2025 ja Kiertö- ja jakamistalouden tiekartan edistymistä. Toimialojen ja liikelaitosten raportointi- ja ympäristötilinpitotiedot julkais-

taan avoimena datana ja koko raportti tullaan julkaisemaan osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tietoja kaupungin toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Kaupunki on aktiivisesti toteuttanut Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman. Kaupunki on asettanut omalle rakentamiselleen tiukat energiatehokkuustavoitteet. Myös yksityisomistuksessa olevissa rakennuksissa tehtäviä energiakorjauksia on tarkoitus jouduttaa vuonna 2020 valmistuneella Energiarenessanssi-toimintamallilla. Lisäksi uusissa asuinkerrostalojen tontinluovutusehdoissa edellytetään rakennusten täyttävän A2018 energiatehokkuudelle asetetut vaatimukset. Alueellisten maalämpöratkaisujen periaatteista maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa laadittiin selvitys, jotta kaupunki voi ohjata alueellisiin usean kiinteistön yhteisiin energiantuotantoratkaisuihin. Kansainvälisellä Helsinki Energy Challenge -kilpailulla etsittiin ratkaisuja Helsingin lämmityshaasteeseen. Helsingin suorista päästöistä yli puolet syntyy lämmityksestä. Tämän vuoksi erityisesti energian tuotantoon liittyvät toimet ovat keskeisiä ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Vuonna 2020 Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt olivat noin 33 prosenttia alemmat kuin vuonna 1990. Päästöt laskivat edellisvuodesta yhdeksän prosenttia ja vuodelle 2020 asetettu tavoite kasvihuonekaasujen 30 prosentin vähennyksestä saavutettiin.

Helsingin kaupungin energiansäästötyötä koordinoi Energiansäästötyöryhmä. Kaupunkikonsernin päästöt ovat 14 prosenttia koko kaupungin päästöistä ja tästä osuudesta noin 95 prosenttia aiheutuu rakennusten energiankulutuksesta. Helsingin kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus vuonna 2020 oli noin 1 667 GWh, mikä on kymmenen prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Jo usean vuoden ajan kaupungin omat uudisrakennukset on tullut toteuttaa määräystasoa energiatehokkaampina. Vuonna 2020 palvelurakennushankkeiden E-lukuvaatimus oli 20 prosenttia määräystasoa tiukempi. Vuoden 2020 alusta myös kaupungin toteuttamille perusparannushankkeille asetettiin energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaisesti palvelurakennuksen E-luvun tulee parantua vähintään 30 prosenttia perusparannuksen yhteydessä. Vaatimus on kymmenen prosenttiyksikköä kansallista määräystasoa tiukempi. Lisäksi uudis- ja perusparannushankkeissa tavoitteena on, että noin kymmenen prosentin ostosähkön osuutta vastaava määrä tuotetaan aurinkosähköllä, jos järjestelmä on taloudellisesti kannattava. Vuonna 2020 palvelurakennuksiin asennettiin uusia aurinkosähköjärjestelmiä yhteensä 365 MWh. Uudiskohteissa ensisijaiseksi lämmöntuotantomuodoksi valittiin maalämpö, mikäli se oli hankesuunnitteluvai-

heessa laaditun selvityksen perusteella toteutettavissa ja taloudellisesti kannattava. Perusparannushankkeissa lämmitysmuodon muutos kaukolämmöstä esimerkiksi maalämpöön harkittiin tapauskohtaisesti.

Koronapandemia vähensi moottoriajoneuvoliikennettä sekä matkustajamääriä vuonna 2020. Myös kaupunkipyörillä ajettiin noin 20 prosenttia vähemmän kuin edellisellä kaudella. Helsingin sisällä tehtyjen matkojen suosituin kulkutapa oli kävely 52 prosentin osuudella. Pyöräliikennettä kehitettiin vuonna 2020 hyväksymällä Helsingin Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020–2025, rakentamalla osa Itäbaanaa ja toteuttamalla kaksisuuntainen pyöräliikenne yksisuuntaisilla kaduilla Kruununhaassa, Kluuvissa, Kampissa ja Etu-Töölössä. Stara laati kaupungin omille ajoneuvoille sähköistymisen tiekartan vuosille 2021–2027 ennakoiden EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin voimaantuloa.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvä. Kuitenkin EU:n ilmanlaatudirektiivin terveysperusteinen typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy yhä tai on vaarassa ylittyä paikoitellen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Myös hengitettävät hiukkaset eli pöly heikentää ilmanlaatua erityisesti keväisin sekä suurten rakennustyömaiden läheisyydessä. Katupölynkin osalta raja-arvon ylitysriski on yhä olemassa. Vuonna 2020 Helsingin ilmanlaatu oli suurimman osan ajasta hyvä tai tyydyttävä. Pakokaasuperäisen typpidioksidin (NO₂) ja katupölyn (PM₁₀) pitoisuudet olivat vuonna 2020 poikkeuksellisen matalia, johtuen sääolosuhteista ja liikennemäärien vähenemisestä.

Ympäristömelu on merkittävä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentävä tekijä Helsingissä. Voimakas jatkuva melu voi aiheuttaa myös terveyshaittoja. Suurin meluhaitta Helsingissä aiheutuu tieliikenteestä. Melua aiheuttavat paikallisesti myös esimerkiksi rakennus- ja korjaustyöt, yleisötapahtumat sekä ravintolat. Vuonna 2020 ääniympäristöä parannettiin lisäämällä nopeusvalvontakameroita ja rakentamalla hidasteita, jotka hillitsevät ajonopeuksia. Myös melua vaimentavia päällysteitä uusittiin ja kampanjoitiin kitkarenkaiden käytön edistämiseksi. Ulkoilualueet olivat koronan takia ahkerassa käytössä, kun kaupunkilaiset hakeutuivat rauhallisiin ympäristöihin. Hiljaiset tai rauhalliset paikat ovatkin helsinkiläisille hyvin tärkeitä, kuten syksyllä 2020 julkaistun asukaskyselyn tulokset osoittavat. Kyselyssä hiljaisiksi ja rauhallisiksi koettuja paikkoja merkittiin ympäri kaupunkia erityisesti suurille viheralueille ja vesistöjen läheisyyteen.

Kaupunki käynnisti pitkän aikajänteen työn pienvesien luokittelumiseksi ja eliöstön kartoittamiseksi. Siniverkostotyön tavoite on tuottaa maankäytön suunnitteluun sekä ympäristön seurantaan ja valvontaan tietoa

siniverkoston luontoarvoista ja tuoda tieto paremmin saataville paikkatietomuodossa. Vuoden 2020 aikana kartoitettiin tarkemmin haitta-aineiden esiintymistä pääkaupunkiseudun merialueella. Haitta-aineita esiintyy meren pohjassa ja eliöissä etenkin maalta tulevan valuman ja intensiivisen ihmistoiminnan vaikutuksen alaisena olevilla kaupungistuneilla alueilla. Alkuvuodesta 2020 useat rankkasateet aiheuttivat jätevesiverkoston ylivuotoja, jotka paikallisesti heikensivät rannikkovesien laatua. Helsinki on sitoutunut yhdessä Turun kanssa toteuttamaan kolmannen Itämeri-toimenpideohjelman vuosina 2019–2023. Itämerihaasteen verkostoon on liittynyt jo 315 toimijaa.

Vuonna 2020 Uudenmaan ELY-keskus teki perustamispäätöksen ja hyväksyi hoito- ja käyttösuunnitelman neljälle luonnonsuojelualueelle Helsingissä. Haltialanmetsä on niistä suurin, yhteensä 137 hehtaaria. Muut alueet olivat lintuluotoja. Luonnonsuojelualueiden osuus maapinta-alasta on tällä hetkellä 3,2 prosenttia ja vesipinta-alasta 0,93 prosenttia. Vuonna 2020 valmistui myös kartoitukset Helsingin uhanalaisista luontotyypeistä, arvokkaista kasvikohteista ja eliölajeista. Lintuseurannoissa koneellisten niittojen on todettu lisänneen syksyisiä lintumääriä Vanhankaupunginlahdella, Östersundomissa ja saaristossa. Vuoden 2020 pölyttäjäseurannassa päiväperhosten määrä havaittiin harvinaisen alhaiseksi Helsingissä, etenkin Kehä I:n sisäpuolisilla linjoilla laji- ja yksilömäärät olivat hyvin pieniä.

Merkittävimpiä kaupungin hoitamia pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asumiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsaa-ren projektialueet. Isoja kunnostuskohteita oli lisäksi Vuosaaren keskustassa ja Herttoniemenrannassa. Yleisten alueiden rakentamisessa hyödynnettiin vuonna 2020 yhteensä 1 476 541 tonnia kaivumassoja ja kiviaineksia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 8 miljoonaa euroa ja 1 300 000 litraa polttoainetta, minkä lisäksi päästöt vähenivät 3 100 t CO₂e.

Kierto- ja jakamistalouden tiekartta hyväksyttiin vuonna 2020 ja loppuvuodesta julkistettiin tiekartan toimenpiteiden seurantapalvelu Kiertotalousvahti. Kiertotalouden huomioiva purkuohjeistus valmistui kaupungin palvelurakennusten purkuja varten ja infrarakentamisen materiaalivirtojen, kuten yleisten alueiden ylläpidosta muodostuvien viherjätteiden ja rakennuskohteista ylijäävien katukivien, kiertoa on alettu tehostamaan. Vuonna 2020 perustettiin Helsingin kaupungin ja Helsingin seurakuntayhtymän yhteistyössä Stadin safkan hävikkiruokaterminaali, joka mahdollistaa kaupan alan, tukkujen ja elintarviketeollisuuden ylijäämäruoan aiempaa tehokkaamman, laajemman ja ammattimaisemman hyödyntämisen ruoka-avun kautta.

Helsingin kaupungin uusi hankintastrategia hyväksyttiin joulukuussa 2020 ja siinä painotetaan aiempaa voimakkaammin hankintojen vastuullisuutta ja vaikuttavuutta. Hankintojen valmistelua helpottamaan luotiin vastuullisuuskriteeripankki. Vuonna 2020 Helsinki allekirjoitti kaksi green deal -sopimusta: Päästöttömät työmaat ja Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa. Kuusivuotisessa Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia -hankkeessa tarkastellaan Helsingin osalta yhdeksää erilaista ilmastovaikutuksiltaan merkittävää hankintaa, joiden valmistelussa arvioidaan mahdollisuuksia hiilijalanjäljen huomioimiseen.

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia konsepteja ja opintojaksoja kestävän tulevaisuuden pedagogiikan vahvistamiseksi varhaiskasvatuksesta lukioon. Konseptit ja opintojaksot otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana. Nuorisotyössä kehitetään toimintaa nuorille tehdyn Ruutibudjetti-tiedonkeruun perusteella. Tiedonkeruussa kysyttiin nuorten ympäristöhuolista ja halusta toimia ympäristönpuolesta. Tiedonkeruuseen vastanneista nuorista 64 prosenttia koki ympäristöasiat omassa elämässään erittäin tai hyvin tärkeiksi. Vastauksissa nousi esiin halu toimia roskattoman ympäristön ja luonnon puolesta, kasvisruokailu, ilmastovaikuttaminen ja kuluttamiseen liittyvät asiat. Koronan suljettua koulut, luontokoulut ja Korkeasaaren, ryhdyttiin ympäristökasvatuksen tueksi tuottamaan paljon etäoppitunteja ja -materiaaleja, jotka saavuttivat hyvin käyttäjiä. Myös omatoimista luontoon tutustumista tuettiin muun muassa videoilla ja kisoilla.

Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on havaittu toimivaksi järjestelmäksi kaupungin toiminnassa. Ekokompassi on käytössä tai rakenteilla kolmella toimialalla tai niiden osassa, kahdessa liikelaitoksessa sekä 16 tytäryhteisössä. Vuoden 2020 lopulla kaupunkikonsernissa toimi 1 172 ekotukihenkilöä. Uusia Ilmastokumppani-yrityksiä kaupunki sai kahdeksan. Kokonaisuudessaan Ilmastokumppaneita on jo lähes 90.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 74,2 miljoonaa euroa (1,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Suurimmat kuluerät aiheutuivat alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 162,4 miljoonaa euroa (18,8 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämiseen (HKL:n joukkoliikenne investoinnit) sekä pilaantuneen maaperän puhdistamiseen. Ympäristötuotot olivat noin 6,6 miljoonaa euroa (0,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista). Merkittävimmät tuotot tulivat kaupunkipyörästä ja ajoneuvojen siirtomaksuista katujen puhdistukseen liittyen.

Kaupungin vuonna 2012 hyväksytyssä ympäristöpolitiikassa on asetettu kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteet keskipitkälle (2020) ja pitkälle (2050) aikavälille. Keskipitkän aikavälin tavoitevuosi on saavutettu ja ympäristöraportissa arvioidaan ympäristöpolitiikan toteutumista vuosina 2012–2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin_kaupungin_ympäristöraportti_2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 410

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

31.05.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 434

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2021-005211 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 03, Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi, määrärahoja seuraavasti:

Ta-kohta	Euroa
8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa	1 900 000

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2020 talousarvion kohtaan 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi, on osoitettu 1,9 miljoonaa euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuonna 2020 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 607 000 euroa.

Yhteishankkeet vuonna 2021 ovat:

Haaganpuro Metsäläntien rampin kohdalla hankkeessa uusitaan Haaganpuron huonokuntoinen rumpu sekä muutetaan osa purosta avoumaksiksi.

Tuusulanväylällä varaudutaan Torpparinmäen meluesteen suunnitteluun.

Myllypuron eritasoliittymän rakennussuunnitteluun varaudutaan (kehä I).

Hämeenlinnanväylällä, välillä Kannelmäki-Kaivoksela, jatketaan tiesuunnitelman laadintaa. Suunnitelmaan sisältyy Hämeenlinnanväylän parantaminen toteuttamalla lisäkaistoja ja meluntorjuntaa sekä Kuninkaantammen uusi eritasoliittymä. Hankkeessa varaudutaan myös rakennussuunnittelun käynnistämiseen vuoden 2021 aikana.

Lahdenväylällä tiesuunnitelman laadinta Ilmasillan eritasoliittymästä, lisäkaistoista välillä Vt 7 - Kehä III sekä Kehä I kaistajärjestelyistä on käynnissä. Hankkeessa varaudutaan myös rakennussuunnittelun käynnistymiseen vuoden 2021 aikana.

Määrärahalta varaudutaan myös muiden vuoden 2021 aikana käynnistyvien Väyläviraston yhteishankkeiden suunnittelu- tai selvitystehtäviin.

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa yhteensä 1,9 miljoonaa euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 435

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2021-005217 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt Khn käytettäväksi, määrärahoja yhteensä 69,3 milj. euroa seuraavasti:

Ta-alkohta	Euroa
8 01 02 02 Länsisataman esirakentaminen	10 800 000
8 01 02 03 Kalasataman esirakentaminen	45 500 000
8 01 02 04 Kruunuvuorenrannan esirakentaminen	3 900 000
8 01 02 05 Kuninkaankolmion esirakentaminen	2 900 000
8 01 02 06 Pasilan esirakentaminen	2 800 000
8 01 02 07 Uudet projektialueet ja muun täydennysrakentamisen selvitykset, toimenpiteet ja esirakentaminen	300 000
8 01 02 09 Malmin esirakentaminen	3 100 000

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa esirakentamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2021 talousarviossa projektialuekohtaiset esirakentamismäärärahat yhteensä 69,3 milj. euroa on varattu sitovaan alakohtaan 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt ja osoitettu kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esirakentamismäärärahatarve kullakin projektialueella vuonna 2021 on seuraava:

Länsisataman esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 02 Länsisataman esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 10,8 milj. euroa.

Länsisataman esirakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty noin 184,0 milj. euroa. Vuosina 2022-2031 Länsisataman esirakentamistöihin on suunniteltu tarvittavan yhteensä 95,0 milj. euroa. Esirakentaminen jatkuu vielä tämän jälkeenkin.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Ahdinaltaan, Saukonlaiturin ja Melkinlaiturin sekä Hernesaaren alueen esirakentamiseen.

Talousarviokohdan määräraha 10,8 milj. euroa haetaan kokonaisuudessaan.

Kalasadaman esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 03 Kalasadaman esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 45,5 milj. euroa.

Kalasadaman esirakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 151,4 milj. euroa. Vuosina 2022-2031 Kalasadaman esirakentamistöihin on suunniteltu tarvittavan yhteensä 247,0 milj. euroa. Esirakentaminen jatkuu vielä tämän jälkeenkin.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Verkkosaaren pohjoisosan, Vilhovuorenkadun ja Nihdin esirakentamiseen sekä tiilisen kaasukellon peruskorjaukseen.

Talousarviokohdan määräraha 45,5 milj. euroa haetaan kokonaisuudessaan.

Kruunuvuorenrannan esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 04 Kruunuvuorenrannan esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 3,9 milj. euroa.

Kruunuvuorenrannan esirakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty n. 26,0 milj. euroa. Vuosina 2021-2029 Kruunuvuoren-

rannan esirakentamistöihin on suunniteltu tarvittavan yhteensä 45,0 milj. euroa.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Kruunuvuoren asemakaava-alueen, Hopealaakson liikuntapuiston, Laajasalontien sekä Koiraarten esirakentamiseen.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviomääräraha 3,9 milj. euroa.

Kuninkaankolmion esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 05 Kuninkaankolmion esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 2,9 milj. euroa.

Vuoden 2020 loppuun mennessä on Kuninkaankolmion esirakentamiseen käytetty yhteensä 12,2 milj. euroa. Kuninkaankolmion esirakentamistöihin on vuosina 2022-2025 suunniteltu tarvittavan yhteensä 7,5 milj. euroa.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Lammenrannan asemakaava-alueen ja Ellen Thesleffin puiston sakka-altaan ja puistoalueen esirakentamiseen.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviomääräraha 2,9 milj. euroa.

Pasilan esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 06 Pasilan esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 2,8 milj. euroa.

Pasilan esirakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty yhteensä 26,9 milj. euroa. Pasilan esirakentamistöihin on vuosina 2022-2031 suunniteltu tarvittavan yhteensä n. 45,0 milj. euroa.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Ratapihakortteleiden ja Ilmalantorin esirakentamiseen.

Talousarviokohdan määräraha 2,8 milj. euroa haetaan kokonaisuudessaan.

Uudet projektialueet ja muun täydennysrakentamisen selvitykset, toimenpiteet ja esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 07 Uudet projektialueet ja muun täydennysrakentamisen selvityksiin, toimenpiteisiin ja esirakentamiseen on vuodelle 2021 varattu 0,3 milj. euroa.

Vuosina 2022-2031 on määrärahaa suunniteltu tarvittavan yhteensä n. 225,0 milj. euroa.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. Koivusaaren alueen suunnitteluun ja muihin pienempiin täydennysrakentamisalueiden kaavojen toteutettavuuden ja kustannusten arviointia varten.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviomääräraha 0,3 milj. euroa.

Malmin esirakentaminen

Talousarvion alakohtaan 8 01 02 07 Malmin esirakentaminen on vuodelle 2021 varattu 3,1 milj. euroa.

Määrärahan käyttö vuonna 2021 kohdistuu mm. maakaasurunkoputken esirakentamiseen ja kaavojen toteutettavuuden ja pohjanvahvistustarpeiden suunnitteluun.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviomääräraha 3,1 milj. euroa.

Määrärahaesitys

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää määrärahaa projektialueiden esirakentamista varten yhteensä 69 300 000 euroa vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, Khn käytettäväksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

07.06.2021

Asia/15

§ 436

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2021-005220 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, yhteensä 77,9 milj. euroa määrärahoja seuraavasti:

Ta-alkohta	Euroa
8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti	200 000
8 03 02 02 Länsisatama	16 100 000
8 03 02 03 Kalasatama	11 400 000
8 03 02 04 Kruunuvuorenranta	17 000 000
8 03 02 05 Pasila	19 000 000
8 03 02 06 Kuninkaankolmio	1 800 000
8 03 02 07 Kruunusillat	10 800 000
8 03 02 09 Malmi	1 600 000

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa katujen toteuttamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2021 talousarviossa projektialuekohtaiset katumäärärahat yhteensä 77,9 miljoonaa euroa on varattu sitovaan alakohtaan 8 03 02 Projektialueiden kadut osoitettuna kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Katuhankkeet ja niiden määräraharave kullakin projektialueella vuonna 2021 on seuraava:

8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti on talousarviossa vuodelle 2021 varattu määrärahaa 0,2 miljoonaa euroa.

Kamppi-Töölönlahti alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 48,7 miljoonaa euroa. Alueen arvioidaan valmistuvan vuonna 2027. Suurimpia tulevia hankkeita ovat Töölönlahden tulvasuojelu, jonka toteutuksen käynnistäminen on viivästynyt vesilupaan liittyvän valituksen vuoksi sekä Finlanditalon perusparantamiseen sidoksissa olevan Karamzininrannan toteutus.

Arvioitu määräraharave vuonna 2021 on talousarvioon varattu 0,2 miljoonaa euroa.

8 03 02 02 Länsisatama

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 02 Länsisatama on talousarviossa varattu 16,1 miljoonaa euroa.

Länsisataman alueen katu- ja rantarakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 146,6 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan 160 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 Jätkäsaaren alueella määrärahaa käytetään mm. Atlanttisillan ja Gibraltarin aukion rakentamiseen sekä Melkinlaiturin alueen viimeistelyyn asuntotuotannon edellyttämässä laajuudessa. Ruoholahdessa rakennetaan Kaapeliaukiota, Kaapelipuistoa ja osa Tammasaarenkadusta, joka mahdollistaa uuden rakenteilla olevan Tanssintalon ja peruskorjatun Kaapelitehtaan rakennusten käyttöönoton. Telakkaranassa jatkuu Telakkakadun ja siihen liittyvien katujen rakentaminen.

Länsisatamassa arvioitu määräraharave vuonna 2021 on talousarvioon varattu määräraha 16,1 miljoonaa euroa.

8 03 02 03 Kalasatama

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 03 Kalasatama on varattu 11,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 loppuun mennessä on Kalasataman katuihin ja rantarakenteisiin käytetty 131,3 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 arvioidaan Kalasataman katuihin ja rantarakenteisiin tarvittavan n. 134 milj. euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Verkkosaaren pohjoisosan katujen, Verkkosaarenkanavan ja Vilhonvuorenkadun rakentamiseen. Määrärahaa käytetään myös Kalasatama-Pasila -raitiotiehankkeen kehitysvaiheeseen.

Talousarviokohdan määräraha 11,4 miljoonaa euroa haetaan kokonaisuudessaan.

8 03 02 04 Kruunuvuorenranta

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 04 Kruunuvuorenranta on talousarviossa varattu 17,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 loppuun mennessä Kruunuvuorenrantaan on käytetty 60,6 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 arvioidaan Kruunuvuorenrannan katuihin tarvittavan 135 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Haakoninlahti 2 katujen rakentamiseen, Kruunuvuoren pohjoisosan katujen ja Laajasalontien bulevardin rakentamiseen sekä Herttoniemessä Laivalahdenkadun ja Suunnittelijankadun rakentamiseen. Myös Kruunusillat-allianssin valmistelevat työt alkavat Kruunuvuorenrannan alueella.

Talousarviokohdan määräraha 17,0 miljoonaa euroa haetaan kokonaisuudessaan.

8 03 02 05 Pasila

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 05 Pasila on talousarviossa varattu 19,0 miljoonaa euroa ja ylitysoikeutta on käytettävissä 0,945 miljoonaa euroa.

Pasilan alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 171,1 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 157,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. raitiotien rakentamiseen Pasilankadulta Ilmalantorille sekä Veturitien ja Ratapihakortteleiden pohjoisten osien katujen rakentamiseen. Lisäksi on varauduttu Kalasatamasta Pasilaan –raitiotiehankkeeseen liittyvään suunnitteluun ja rakentamiseen.

Talousarviokohdan määräraha 19,0 miljoonaa euroa haetaan kokonaisuudessaan.

8 03 02 06 Kuninkaankolmio

Kuninkaankolmion alueelle on talousarvion alakohtaan 8 03 02 06 vuodelle 2021 varattu 1,8 miljoonaa euroa.

Kuninkaankolmion alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty n. 26,0 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2030 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan 19,0 miljoonaa euroa.

Määrärahaa käytetään mm. Kuninkaantammen Lammenrannan asemakaava-alueen katu- ja kunnallistekniikan rakentamiseen ja Honkasuon alueella Honkasuontien ja Rajatorpantien liittymäalueen rakentamiseen.

Kuninkaankolmion katumäärärahatarve vuonna 2021 on talousarvioon varattu määräraha 1,8 miljoonaa euroa.

8 03 02 07 Kruunusillat

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 07 Kruunusillat on talousarviossa vuodelle 2021 varattu 10,8 miljoonaa euroa.

Kruunusiltoihin on kaupunginvaltuuston hankepäätöksen (31.8.2016) jälkeen käytetty 7,45 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2027 Kruunusiltoihin arvioidaan tarvittavan katumäärärahaa 124,22 miljoonaa euroa (kustannusarvio 4/2021). Allianssin tavoitekustannuslaskenta on käynnissä, ja raitiotiehankkeen enimmäishinnasta tehdään tarvittaessa esitys valtuustolle.

Talousarviokohdan määräraha 10,8 miljoonaa euroa haetaan kokonaisuudessaan.

8 03 02 09 Malmi

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 09 Malmi on talousarviossa varattu 1,6 miljoonaa euroa.

Vuosina 2022-2030 arvioidaan Malmin katuihin tarvittavan n. 32,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. ensimmäisen asemakaava-alueen Nallenrinteen katu- ja rakennussuunnitelmien laadintaan sekä väliaikaiskäyttöä palvelevien reittien ja toimintojen toteuttamiseen. Arvioitu määrärahatarve on talousarvioon varattu määräraha 1,6 miljoonaa euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää projektialueiden katujen toteuttamiseen yhteensä 77,9 miljoonaa euron määräraha vuoden 2021 talousarviokohdasta 8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 437

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2021-005221 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2021 talousarvion kohdasta 8 04 02, Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi, yhteensä 7,1 miljoonaa euroa määrärahoja seuraavasti:

Ta-kohta	Euroa
8 04 02 02 Länsisatama	2 500 000
8 04 02 03 Kalasatama	1 000 000
8 04 02 04 Kruunuvuorenranta	1 000 000
8 04 02 05 Pasila	1 000 000
8 04 02 06 Kuninkaankolmio	1 000 000
8 04 02 09 Malmi	600 000

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa puistojen ja liikunta-alueiden suunnittelua ja rakentamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2021

talousarviossa kohtaan 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet on varattu yhteensä 7,1 miljoonaa euroa, joka on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön.

Puisto- ja liikunta-aluehankkeet ja niiden määrärahatarve kullakin projektialueella vuonna 2021 on esitetty seuraavassa:

8 04 02 02 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 03 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet on vuodelle 2021 varattu 2,5 miljoonaa euroa. Lisäksi on käytettävissä vuonna 2020 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 0,452 miljoonaa euroa.

Länsisataman puistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 20,5 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 40,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Saukonpaadenpuiston rakentamiseen. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on käytettävissä oleva 2,953 miljoonaa euroa.

8 04 02 03 Kalasataman puistot

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 03 Kalasataman puistot on vuodelle 2020 varattu 1,0 miljoonaa euroa.

Kalasatamanpuistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 6,3 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 8,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään Loviseholminpuiston rakentamiseen.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarvioon varattu määräraha 1,0 miljoonaa euroa.

8 04 02 04 Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 04 Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet on vuodelle 2021 varattu 1,0 miljoonaa euroa.

Vuosina 2021-2031 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 31,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Hopealaakson liikuntapuiston ja Stansvikin kartanpuiston rakentamiseen.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarvioon varattu määräraha 1,0 miljoonaa euroa.

8 04 02 05 Pasilan puistot

Pasilan puistoihin on talousarvion alakohtaan 8 04 02 05 vuodelle 2021 varattu 1,0 miljoonaa euroa. Lisäksi on käytettävissä vuonna 2020 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 0,085 miljoonaa euroa.

Pasilan puistojen rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 1,4 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 6,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään Konepajanpuiston rakentamiseen.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on käytettävissä oleva 1,09 miljoonaa euroa.

8 04 02 06 Kuninkaankolmion puistot

Kuninkaankolmion puistoihin on talousarvion alakohtaan 8 04 02 06 vuodelle 2021 varattu 1,0 miljoonaa euroa.

Kuninkaankolmion puistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 3,8 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 11,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Taidemaalari- ja puiston rakentamiseen kiinteistöjen valmistumisen edellyttämässä aikataulussa.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviossa varattu määräraha 1,0 miljoonaa euroa.

8 04 02 09 Malmin puistot

Malmin puistoihin on talousarvion alakohtaan 8 04 02 09 vuodelle 2021 varattu 0,6 miljoonaa euroa.

Malmin puistojen suunnitteluun on vuoden 2020 loppuun mennessä käytetty 0,2 miljoonaa euroa. Vuosina 2022-2031 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 32,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 määrärahaa käytetään mm. Nallerinteen asemakaava-alueen puistosuunnitteluun.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2021 on talousarviossa varattu määräraha 0,6 miljoonaa euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää Projektialueiden puistojen ja liikunta-alueiden toteuttamiseen yhteensä 7,1 miljoonan euron määräraha vuoden 2021 talousarviokohdan 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi ao. kohdista.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 438

Hankeavustuksen myöntäminen kaupunginhallituksen käyttövaroista Helsingin tapahtumasäätiölle Huvila-teltan kehittämishankkeen toteuttamiseksi

HEL 2021-004748 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää vuoden 2021 talousarvion kohdasta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat Helsingin tapahtumasäätiölle hankeavustuksen Huvila-teltan kehittämishankkeeseen yhteensä 740 000 euroa.

Määräraha kohdennetaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi (projektinnumero 104020105804), joka huolehtii hankeavustuksen maksatuksesta. Avustus maksetaan kolmessa erässä vuosien 2021 ja 2022 aikana Tapahtumasäätiön toimittamien hankkeen edistymistä kuvaavien väliraporttien perusteella.

Käsittely

Esteelliset: Tommi Laitio

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Tapahtumasäätiö Huvila-teltan kehittämisen avustushakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Huvila-teltan kehittämishanke

Helsingin tapahtumasäätiö sr toteuttaa Helsingin kaupungin merkittäviä yleisötapahtumia, kuten Helsingin juhlatiikkoja. Hakaniemen Tokoinrantaan vuonna 1995 ensimmäisen kerran pystytetty Huvila-teltta on aikojen saatossa muodostunut Juhlatiikkojen symboliksi. Arkkitehti Roy Mänttärin suunnittelemat teltat ovat kestäneet hyvin aikaa, mutta yli 25 vuoden historiansa aikana sekä yleisön että artistien odotukset konserteilta kokonaisvaltaisina palveluelämyksinä ovat nousseet. Kasvaneen yleisömäärän vuoksi Huvila-teltoa ja sen ympäröivää aluetta tulisi kehittää ja tapahtumarakenteita uusia.

Haetulla määrärahalla hankitaan tapahtumarakenteiden suunnittelutyötä, pysyviä tapahtumarakenteita Tapahtumasäätiön omistukseen ja vuosittain vuokrattavia rakenteita. Huvila-teltan kehittämishanke jakautuu kahteen osaan: Huvila-teltan perusparannuksiin sekä sen yhteyteen rakennettavien uusien tapahtuma-alueiden rakentamiseen.

Tarkoituksena on uusia nykyisen Huvila-teltan toinen kattopressu ja aluetta ympäröivä aitaus. Myös konserttiteltan sisällä olevia katsomorakenteita uudistetaan esteettömyyden parantamiseksi. Uusittavien rakenteiden suunnittelussa tavoitellaan säästöä rakennus- ja purkuajossa. Lisäksi yleisön sisäänkäynti siirretään nykyisiltä paikoiltaan ja Huvila-teltaan integroidaan huoltotiloja ja konsertteihin liittyviä oheispalvelufasiliteetteja.

Kehittämishankkeessa Huvila-teltan aluetta on tarkoitus kehittää laajentamalla maksavien konserttiasiakkaiden aidattua aluetta Huvila-teltan välittömässä läheisyydessä sekä luomalla sen viereen Ympyrätalon puolelle kokonaan uusi maksuton tapahtuma-alue, niin kutsuttu festivaalipuisto.

Maksavien konserttavieraiden alueelle lisätään yleisön palvelupisteitä, kuten wc-tiloja, anniskelukapasiteettia ja katettuja oleskelutiloja, jotta siellä voidaan palvella kasvanutta yleisömäärää. Maksuton festivaalipuisto rakennetaan Huvila-teltan ja Ympyrätalon väliselle alueelle, joka tulee muodostamaan kahden ja puolen viikon maksuttoman festivaalikeskuksen. Kevein rakentein toteutettava kokonaisuus sisältää oleskelu- ja palvelurakenteita sekä vuosittaisen taideinstallaation mahdollistavat kiinnitysrakenteet.

Huvila-teltan kehittämishanketta on käsitelty kaupungin suur tapahtumien koordinaatioryhmässä 11.2.2021, joka osaltaan on poltanut

hankkeelle avustusta. Liitteenä oleva avustushakemus perustuu suur-
tapahtumien koordinaatioryhmässä käytyyn keskusteluun. Kaupungin
suurtapahtumien koordinaatioryhmän tehtävänä on Helsingissä järjes-
tettävien, kaupungin omien ja ulkopuolisten toimijoiden suur-
tapahtumien sekä muiden kaupungin strategian kannalta keskeisten tapahtu-
miin liittyvien kehittämistoimien koordinaatio, päätöksenteon vauh-
dittaminen, suur-
tapahtumien hauista päättäminen, sisäisen tiedonkulun
varmistaminen sekä kaupunkistrategian tavoitteiden jalkautuminen ta-
pahtumien toteuttamisen kautta. Lisäksi koordinaatioryhmä ohjaa Hel-
singin tapahtumasäätiön strategista suunnittelutyötä. Koordinaatioryh-
män puheenjohtajana toimii pormestari ja ryhmän toimikausi on nykyi-
nen valtuustokausi 2017-2021.

Huvila-teltan kehittämishankkeen aikataulu ja rahoitus

Vuonna 2021 aloitetaan hankkeen suunnittelutyö ja käynnistetään lu-
paproessi kaupungin rakennusvalvontapalvelun ja maankäytön yksi-
kön kanssa. Asemakaavamuutosta ei tässä vaiheessa käynnistetä
vaan tarkoitus on toimia viiden vuoden poikkeamispäätöksellä, jonka
aikana selvitetään edellytykset kaavamuutokselle. Mikäli koronatilanne
sallii Huvila-teltan rakentamisen kesällä 2021, on siinä yhteydessä tar-
koitus tehdä osa teknisistä uudistuksista sekä lopullisen toteutuksen
koerakenteita. Talven ja kevään 2022 aikana rakennetaan uudet Ta-
pahtumasäätiön omistukseen tulevat tapahtumarakenteen osat. Mikäli
hanke johtaa maanrakennustöihin, ne suoritetaan kevään 2022 aikana.
Uusittu Huvila-teltoa ja laajennettu tapahtuma-alue aukeavat elokuussa
2022.

Huvila-teltan kehittämishanke on tarkoitus toteuttaa kaupunginhallituk-
sen käyttövaroista myönnetyllä avustuksella. Tämän lisäksi Tapahtu-
masäätiön tavoitteena on hakea lisärahoitusta suurilta säätiöiltä. Mah-
dollisella lisärahoituksella Tapahtumasäätiön on tarkoitus hankkia lisää
omia tapahtumarakeita, joka osaltaan pienentää vuosittain vuokratta-
vien rakenteiden kustannuksia. Säätiöiden avustushaut aukeavat syk-
syllä 2021 ja päätökset apurahojen saajista tehdään alkuvuodesta
2022.

Huvila-teltan kehittämishankkeella Tapahtumasäätiö tavoittelee osal-
taan Huvila-teltan tapahtumakokonaisuuden omarahoitusosuuden kas-
vattamista. Säätiön näkemyksen mukaan myytyjen lippujen lukumää-
rää ja keskihintaa nostamalla, uusia palveluita myymällä, vanhaa
myyntiä lisäämällä ja nykyisiä tapahtumarakenteellisia ratkaisuja kehit-
tämällä kokonaisuuden omarahoitusta voidaan parantaa kolmen vuo-
den aikana n. 200 000 euroa. Kaupunginhallitus toteaa, että Huvila-
teltan kehittämisellä on mahdollista jatkossa lisätä Juhlaviikkojen tulo-
rahoitusta, jonka pohjalta osaltaan arvioidaan kaupungin talousarviossa

Tapahtumasäätiölle myöntämän vuosittaisen toiminta-avustuksen suuruutta tulevina vuosina.

Valtiontukiarviointi

Kaupungin avustusta Tapahtumasäätiölle on tarkasteltava valtiontukea koskevien säännösten nojalla. Valtiontukisäännösten soveltamisalaan kuuluu julkisyhteisön varoista myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta riippumatta.

Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen voidaan myöntää investointitukena aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin tai toimintatukena. Tuki Huvila-teltan kehittämishankkeeseen myönnetään komission asetuksen EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus, myöh. RPA) 53 artiklan mukaisena investointitukena kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Investointituen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset, mukaan lukien infrastruktuurin rakentamisesta, nykyaikaistamisesta, hankkimisesta, säilyttämisestä tai parantamisesta aiheutuvat kustannukset, jos infrastruktuuria käytetään ajallisesti tai sen tilakapasiteetista käytetään vuodessa vähintään 80 prosenttia kulttuuriin tarkoituksiin.

Tuen määrä ei saa ylittää tukikelpoisten kustannusten ja investoinnin liikevoiton erotusta. Tuen ylittäessä tukikelpoisten kustannusten ja investointien liikevoiton erotuksen, on tuki perittävä tältä osin takaisin.

RPA 4 artiklan 1 z -kohdan perusteella investointitukea kulttuuri- ja kulttuuriperinnön tukemiseen saa myöntää enintään 150 miljoonaa euroa hanketta kohden. Tämän päätöksen mukainen investointi jää selvästi alle 150 miljoonan euron.

Tapahtumasäätiölle ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä Tapahtumasäätiö ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen 1 luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekee investointituesta komissiolle RPA:n liitteen II mukaisen jälki-ilmoituksen työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä.

07.06.2021

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Tapahtumasäätiö Huvila-teltan kehittämisen avustushakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 439 Kuntavaalien vaalilautakuntien täydentäminen

HEL 2021-000723 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 15.2.2021 asettamien vaalilautakuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti ja nimesi liitteen 2 mukaiset varajäsenet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muutokset vaalilautakuntien kokoonpanossa
- 2 Vaalilautakuntien varalista
- 3 Kuntavaalit 2021 vaalitoimikunnat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 15.2.2021 § 123 vaalilautakunnat ja valitsi jäsenet niihin vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivää varten. Kuntavaalit siirrettiin pidettäväksi 13.6.2021. Osa vaalilautakuntien jäsenistä on ilmoittanut olevansa estynyt työn, matkan tai muun syyn vuoksi toimimasta vaalilautakunnassa.

Kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.6.2021.

Kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

07.06.2021

Vaalilautakunnissa on jäseniä ja varajäseniä yhteensä 1650. Vaalikel-poinen vaalilautakuntaan on jokainen äänioikeutettu, jonka kotikunta on Helsinki. Vaalilain 15 §:n mukaisesti vaalilautakuntien jäsenten ja vara-jäsenten tulee kunnallisissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan edus-taa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänes-täjäryhmiä. Esitys on laadittu tämän mukaisesti.

Mahdollisten peruutusten varalle on kerätty varalista vaalilautakuntien täydentämiseksi. Muutokset tuodaan kaupunginhallituksen päätettä-väksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muutokset vaalilautakuntien kokoonpanossa
- 2 Vaalilautakuntien varalista
- 3 Kuntavaalit 2021 vaalitoimikunnat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.02.2021 § 123

HEL 2021-000723 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuoden 2021 kuntavaaleihin 165 vaalilauta-kuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestyspaikoil-la.

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä jä-senet ja varajäsenet vaalilautakuntiin liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

timo.linden(a)hel.fi

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001

veera.reuna(a)hel.fi

§ 440

Sijoitus Finlandia-talo Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon

HEL 2021-006190 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kahden miljoonan euron suuruisen sijoituksen tekemisen Finlandia-talo Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, sekä myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2021 talousarviomäärärahoja edellä mainitut kaksi miljoonaa euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijän perustelut

Finlandia-talo Oy

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia vuokrata tiloja ja ulkoalueita sekä myydä, järjestää ja tuottaa kokous-, kongressi-, konsertti-, ravintola- ja näyttelypalveluita ja tapahtumia sekä muita ohjelmia ja tilaisuuksia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupungin omistajastrategisten linjausten mukaan Finlandia-talo Oy:n tarkoituksena ja tehtävänä on edistää markkinaehtoisesti kaupungin kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelevuutta. Yhtiö tukee osaltaan kaupungille strategisesti tärkeän kongressi- ja tapahtumamatkailun kehittymistä kaupungin alueella.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Sijoitus yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon

Finlandia-talo Oy:n hallitus on pyytänyt kaupunkia yhtiön omistajana lieventämään pandemian yhtiölle aiheuttamia tappiota minimissään kahden miljoonan euron suuruisella pääomituksella.

Yhtiön liikevaihto laski vuonna 2020 edellisestä vuodesta noin 13 miljoonaa euroa (80 %) koronapandemiasta johtuen ja valtaosa vuoden 2020 liikevaihdosta kertyi jo ennen koronapandemian alkamista. Samalla yhtiön liikevoitto putosi edellisestä vuodesta merkittävästi. Vuoden 2019 liikevoitto oli 3,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2020 liikevoitto oli -1,3 miljoonaa euroa.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi yhtiön vuoden 2020 taloudelliseen tulokseen ja on vaikuttanut edelleen myös alkuvuoden 2021 aikana. Yhtiön aiempina vuosina tulossa olevaa peruskorjausaikaa sekä sen jälkeisiä investointeja varten muodostama taloudellinen liikkumavara on pienentynyt koronapandemian aikana merkittävästi.

Valtiontukiarviointi

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tunnusmerkkien täytyessä kyseessä on kielletty valtiontuki, ellei jokin poikkeussäännöistä sovellu.

Oman pääoman ehtoisen sijoituksen osalta kyseessä ei ole valtiontuki, mikäli vastaavan kokoinen, tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja olisi tehnyt kyseisen sijoituksen samoissa olosuhteissa. Pääomasijoituksen valtiontukiluontoisuutta arvioidessa on käytettävä arviointiperustetta, joka perustuu yrityksen mahdollisuuksiin saada kyseinen rahamäärä yksityisiltä pääomamarkkinoilta. Kun yhtiön pääoma on julkisyhteisön omistuksessa, on erityisesti arvioitava, olisiko ennustettavissa olevien kannattavuusnäkömien pe-

rusteella toimiva yksityinen osakkeenomistaja tehnyt samanlaisissa olosuhteissa kyseisen kaltaisen pääomasijoituksen.

Jos yksityinen sijoittaja olisi tarjonnut tarvittavan rahoituksen samoin ehdoin, ei ole kyse valtiontuesta. Pääomasijoituksen markkinaehtojen mukaisuus voidaan vertailutietojen puuttuessa määrittää myös yleisesti hyväksytyyn vakimuotoisen arviointimenetelmän perusteella.

Markkinaehtoisuuden arvioimiseksi sijoituksen tuottoa on verrattava tavanomaiseen odotettuun markkinatuottoon. Tavanomainen odotettu tuotto voidaan määrittellä keskimääräisenä odotettuna tuottona, jota markkinat edellyttävät sijoituksesta yleisesti hyväksytyjen kriteerien, erityisesti investointiriskin perusteella, ottaen huomioon yrityksen taloudellisen aseman ja alan, alueen tai maan erityispiirteet. Jos kunta tekee yritykseen oman pääoman ehtoisen sijoituksen, jolle ei voida osoittaa markkinataloussijoittajan asettamaa tuottovaatimusta vastaavaa tuottoa, rahoitustoimenpiteeseen on katsottava sisältyvän valtiontukea.

Finlandia-talo Oy:n mahdollisen pääomituksen markkinaehtoisuutta on arvioitu etukäteen KPMG Oy Ab:n tekemän selvityksen avulla, jotta on voitu varmistua, että rahoitustoimenpiteeseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea. Finlandia-talo Oy:n liikesalaisuuksia sisältävä ja siten viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 -kohdan mukaan salassa pidettävä selvitys on liitteenä.

KPMG Oy Ab:n tekemän markkinataloustoimijaperiaatteen mukaisen tarkastelun perusteella pääomituksen voidaan katsoa olevan ennusteiden toteutuessa sellainen, jonka markkinatoimija vastaavassa tilanteessa rationaalisesti toimiessaan olisi valmis tekemään.

Lopuksi

Finlandia-talo Oy on kaupungin kokonaan omistama markkinaehtoisesti toimiva yhtiö, jonka talouteen ja toimintaan koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi. Kaupungin on yhtiön omistajana perusteltua vahvistaa yhtiön omaa pääomaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävällä vastikkeettomalla sijoituksella yhtiön tulevaisuuden toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Kahden miljoonan euron suuruisen pääomitus on ulkopuolisen asiantuntijan avustuksella tehdyn markkinataloustoimijaperiaatetta koskevan tarkastelun perusteella markkinaehtoinen toimenpide, jonka kaupunki voi yhtiön omistajana tehdä ilman, että yhtiö saa kiellettyä valtiontukea.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Finlandia-talo Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut

§ 441

Sijoitus Helsingin Leijona Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon

HEL 2021-006160 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä miljoonan (1 000 000) euron suuruisen sijoituksen tekemisen Helsingin Leijona Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2021 talousarviomäärärahoja edellä mainitun miljoonan euron sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijän perustelut

Helsingin Leijona Oy

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia kehittää Helsingin kaupungin 1. kaupunginosan (Kruunuhaka) korttelissa nro 4, nro 30 ja nro 31 sekä 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelissa nro 32 olevia kaupungin omistamia kiinteistöjä ja niiden ympäristön toimintaa. Toi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

mintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, rakennuksia ja muita tiloja sekä omistaa arvopapereita, osakkeita ja yhtiöosuuksia.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrki toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristö säästävään energiankäyttöön.

Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Sijoitus yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon

Helsingin Leijonan ja Tukutorin toimintojen yhdistämistä koskevasta esityksestä on tarkoitus päättää kaupunginvaltuustossa 16.6.2021. Yhdistämisen toteutuessa Helsingin Leijona sulautetaan uuteen perustettavaan yhtiöön. Sulautumisessa Leijonan toiminnot, varat ja velat siirtyvät sellaisenaan uudelle perustettavalle yhtiölle.

Koronapandemia on vaikuttanut Helsingin Leijonan toimintaan ja taloudelliseen asemaan. Yhtiön taloudellinen asema ja suunnitteilla oleva toimintojen yhdistämisjärjestely huomioon ottaen on tarpeellista, että kaupunki yhtiön ainoana omistajana vahvistaa yhtiön omaa pääomaa tekemällä yhden miljoonan euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen Helsingin Leijonan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Pääomasijoituksen määrässä on otettu huomioon yhtiön taloudellinen asema tällä hetkellä, loppuvuoden ennusteet sekä mahdollisen toimintojen yhdistämisen jälkeiset Leijona-Tukutorikokonaisuuden toimintaedellytykset.

Valtiontukiarviointi

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen ("SEUT") 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tunnusmerkkien täytyessä kyseessä on kielletty valtiontuki, ellei jokin poikkeussäännöistä sovellu.

Helsingin Leijona hallinnoi vuokrauksen perusteella kaupunkistrategian kannalta merkittävällä keskusta-alueella sijaitsevia kaupungin omistuksessa olevia rakennuksia ja alueita. Yhtiö vastaa tilojen hallinnoinnin

ohella alueiden elinvoimaisuuden kehittämistä. Rakennukset ovat pääosin suojeltuja ja rakennuskulttuurihistoriallisesti merkittäviä, ja keskusta-alue on hyvin olennainen kaupungin elinvoimaan liittyvien tavoitteiden kannalta. Helsingin Leijonan kaupungilta vuokraamat tilat (mm. Kiseleffin talo) on niiden luonteesta ja kaupungin elinvoimatekijöihin liittyvistä tavoitteista johtuen tarkoituksenmukaista vuokrata pääosin ulkopuolisille elinkeinonharjoittajille.

Vuokrattuja tiloja käytetään etupäässä muihin kuin taloudellisiin tarkoituksiin, joita ovat mm. kaupungin keskustan ja urbaanien alueiden elinvoima-, kaupunkikulttuuri-, matkailunedistämis- ja ruokakulttuuritavoitteet. Vuokrattuihin tiloihin sisältyy paljon näitä tarkoituksia palvelevia julkisia ja yleisiä tiloja, kuten sisäpihoja. Kaupungin tehtävänä on ylläpitää näitä tiloja joka tapauksessa ja myös silloin, kun niitä ei lainkaan vuokrata ulos, mutta tällöin elinvoima- ja muut kaupunkistrategiset tavoitteet voisivat jäädä toteutumatta optimaalisesti. Rahoitustarpeet kohdistuvat näihin tarkoituksiin ja toteuttamisedellytysten luomiseen. Yhtiön tiloihin kohdistuva julkinen rahoitus ei muodostu valtiontueksi kaupallisille toimijoille, kun vuokraohteesta peritään ulkopuolisen arvioitsijan määrittämä markkinaehtoinen vuokra.

Helsingin Leijonan toiminnan vaikutukset ovat ainoastaan paikallisia, koska toiminta rajoittuu tietyille hyvin rajoitetulle alueelle eikä toiminta ole luonteeltaan laajentuvaa. Yhtiön harjoittama muu toiminta kuin vuokraus ei ole taloudellista toimintaa eli siltä osin yhtiö ei toimi kilpailuilla markkinoilla, eikä kaupungin myöntämä tuki ole valtiontukea.

Yhtiön yksittäisten vuokraohteiden osalta vuokraustoiminnalla ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komission käsitetiedonnannossa (2016/C262/01, kohta 196) on kauppaan kohdistuvan vaikutuksen osalta todettu, että useissa komission päätöksissä on katsottu asiaan liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi, että toimenpiteellä oli puhtaasti alueellinen vaikutus, eikä se näin ollen vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio on näissä tapauksissa varmistanut erityisesti, että tuensaaja toimitti tavaroita tai palveluja rajatulle alueelle jäsenvaltiossa eikä todennäköisesti houkutellut asiakkaita muista jäsenvaltioista ja että ei ole ollut mahdollista tietää ennakolta, että toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin ei olisi pelkästään marginaalinen. Helsingin Leijonan toimintojen voidaan edellä mainituilla perusteilla arvioida olevan paikallisia eikä toiminnoilla ole vaikutusta valtiontukisääntelyn näkökulmasta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Lopuksi

Kaupungin on yhtiön omistajana perusteltua vahvistaa yhtiön omaa pääomaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävällä vastikkeettomalla sijoituksella yhtiön toimintaedellytysten vahvistamiseksi suunnitteilla oleva Tukutorin ja Helsingin Leijonan toimintojen yhdistäminen huomioiden.

Päätös on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsingin Leijona Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 442

Pakilantie 54, 71, 76, 77 ja 78 asemakaavan muutoksen nro 12631 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta

HEL 2018-013370 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus määräsi asemakaavan muutoksen nro 12631 tulemaan voimaan lukuun ottamatta korttelin 34154 tonttia 30 (Pakilantie 77) sekä sen viereistä katualuetta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutoksen nro 12631 kartta, josta ilmenee alue jota voimaantulopäätös ei koske

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valittajat

Uudenmaan ELY-keskus

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 17.2.2021 § 32 hyväksynyt 34. kaupunginosan (Pakila, Länsi-Pakila) korttelin 34083 tontin 23, korttelin 34145 tontin 21, korttelin 34154 tontin 30, korttelin 34155 tonttien 11 ja 12 sekä ka-tualueiden asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12631 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perus-tein.

Päätöksestä on jätetty määräajassa valitus Helsingin hallinto-oikeuteen. Yksityishenkilöt vaativat valituksessaan kaupunginvaltuus-ton päätöksen kumoamista ja palauttamista kaupungille uudelleen käsi-teltäväksi siltä osin, kun asemakaavan muutos koskee korttelin 34154 tonttia 30 (Pakilantie 77). Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupun-gilta lausuntoa valituksen johdosta 7.6.2021 mennessä. Kaupungin-kanslian oikeuspalvelut valmistelee lausunnon yhdessä kaupunkiympä-ristön toimialan asemakaavapalvelun kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 1999/132) 201 §:n mukaan kunnan-hallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tule-maan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annet-tava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviran-omaiselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytän-töönpanon.

Valittajien mukaan asemakaavan muutos on MRL 54 §:n vastainen ja toteutuessaan se aiheuttaisi kohtuutonta haittaa yksittäiselle maano-mistajalle. Asemakaavan muutoksen toteutuessa korttelin 34154 tontin 30 osalta rakennettava kerrostalo varjostaisi naapuritonttien pihat sekä asuinrakennukset. Valittajien mukaan Helsingin kaupunki ei ole tehdyn päätöksen perusteluissa ottanut riittävästi huomioon naapuritonttien kiinteistöjen omistajille aiheutuvaa kohtuutonta haittaa. Varjostavuus-selvitys ei sisällä kirjallista johtopäätöstä varjostavuuden merkitykselli-syydestä ja näin ollen kaupunki on laiminlyönyt tarkemman selvitysvel-vollisuutensa varjostuksen aiheuttamista haitoista viereisille tonteille.

Kaupungin käsityksen mukaan valitus ei kohdistu voimaan määrättä-vään osaan kaavasta. Kaavamuutos on perusteltua määrätä voimaan lukuun ottamatta korttelin 34154 tonttia 30 sekä sen katualuetta. Liit-teenä 1 olevalla kartalla on yksilöity valituksen kohteena oleva kaava-alueen osa, jota MRL 201 §:n mukainen voimaantulopäätös ei koske.

Asemakaavan määrääminen osittain voimaan on keino nopeuttaa tar-peellisia rakennushankkeita silloin, kun osittaisella täytäntöönpanolla ei ole vaikutusta valituksen ratkaisemiseen. Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten asuntotuotantotavoitteiden toteutumista lisää-

mällä asemakaavojen asuntokerrosalavarantoa alueella yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.

Kaavan osittainen voimaan saattaminen muilta osin kuin korttelin 34154 tonttia 30 sekä sen viereistä katualuetta, on tärkeää, koska kaava alueella on vireillä eri tahojen rakennushankkeita, joiden viivästyminen niihin kohdistumattoman valituksen vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista. Kaava koostuu useasta erillisestä alueesta, jotka eivät ole välittömässä yhteydessä toisiinsa, joten osittaisella täytäntöönpanolla ei tämän vuoksi voida katsoa olevan vaikutuksia valituksen kohteena ollelle tontille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12631 kartta, josta ilmenee alue jota voimaantulopäätös ei koske

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valittajat

Uudenmaan ELY-keskus

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 17.02.2021 § 32

HEL 2018-013370 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 34. kaupunginosan (Pakila, Länsi-Pakila) korttelin 34083 tontin 23, korttelin 34145 tontin 21, korttelin 34154 tontin 30, korttelin 34155 tonttien 11 ja 12 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12631 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 01.02.2021 § 74

HEL 2018-013370 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 34. kaupunginosan (Pakila, Länsi-Pakila) korttelin 34083 tontin 23, korttelin 34145 tontin 21, korttelin 34154 tontin 30, korttelin 34155 tonttien 11 ja 12 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 27.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12631 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 628

HEL 2018-013370 T 10 03 03

Hankenumero 0741_28

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 27.10.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12631 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 34. kaupunginosan (Pakila, Länsi-Pakila) korttelin 34083 tonttia 23, korttelin 34145 tonttia 21, korttelin 34154 tonttia 30, korttelin 34155 tontteja 11 ja 12 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:

*****

Käsittely

27.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Ann Charlotte Roberts. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.06.2020 § 34

HEL 2018-013370 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12631 pohjakartan kaupunginosassa 34 Pakila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12631
Kaupunginosa: 34 Pakila
Kartoituksen työnumero: 13/2020
Pohjakartta valmistunut: 16.4.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Suvi Uotila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 29076
suvi.uotila(a)hel.fi

§ 443

Tilaelementeistä koostuvien paviljonkirakennusten vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistö- ja väliaikaistiloiksi

HEL 2021-005738 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vuokrata Parmaco Oy:n omistat, osoitteessa Pelimannintie 16 sijaitsevat, yhteensä 4 701 htm² laajuiset tilaelementeistä koostuvat paviljonkirakennukset liitteenä olevan 29.4.2021 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että kuuden vuoden vuokraajalta maksettavien arvonlisäverottomien vuokrien ja investointikustannuksen kokonaissumma on yhteensä enintään 7 610 000 euroa. Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön allekirjoittamaan vuokrasopimukset Parmaco Oy:n ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa sekä tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma Pelimannintie 16

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Parmaco Oy

Senaatti-kiinteistöt

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistö- ja väliaikaisille tilaratkaisuille on Kannelmäen alueella jatkuva tarve elokuusta 2021 kesäkuulle 2026. Tarve jakautuu seuraavasti:

Päiväkoti Kannelmäen peruskorjaus on ajoitettu ajalle 8/21–3/23, jolloin se tarvitsee väistötilan kyseiselle ajalle.

Päiväkoti Vanhaisen purkuhanke on ajoitettu ajalle 11/21–4/22. Korvaavan uudisrakennushankkeen (Soittajantie 10) aikataulu on 4/22–6/23. Päiväkoti Vanhainen tarvitsee ajalle 11/21–6/23 väliaikaisen tilaratkaisun.

Kannelmäen peruskoulun Kanneltie 1 toimipisteen peruskorjaus on ajoitettu ajalle 6/22–12/23. Kannelmäen peruskoulu tarvitsee väistötilan kyseiselle ajalle.

Kannelmäen peruskoulun Runonlaulajantie 40 toimipisteen purkuhanke on ajoitettu ajalle 1/24–6/24. Korvaavan uudisrakennushankkeen aikataulu on 6/24–6/26. Kannelmäen peruskoulu tarvitsee ajalle 1/24–6/26 väliaikaisen tilaratkaisun.

Vuokrattavat tilat

Tarvittavat tilat on tarkoitus järjestää vuokraamalla osoitteessa Peli-mannintie 16 sijaitsevat, siirrettävistä tilaelementeistä koostuvat kuusi paviljonkirakennusta (yhteensä 4 701 htm²).

Senaatti-kiinteistöt on hankkinut tilat vuonna 2017 Suomalais-venäläisen koulun käyttöön. Paviljongit omistaa Parmaco Oy, jolta Senaatti-kiinteistöt on vuokrannut ne määräajaksi 31.7.2022 asti. Senaatti-kiinteistöillä ei ole tarvetta tiloille Suomalais-Venäläisen koulun uudisrakennuksen valmistumisen myötä elokuussa 2021.

Paviljongit sijaitsevat kaupungin omistamalla maalla. Kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt ovat sopineet paviljonkien sijoittamisesta kaupungin maalle ehdolla, että paviljonkien vapauduttua kaupungilla on ensisijaisesti mahdollisuus vuokrata ne käyttöönsä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Vuokraus ulkoiselta toimijalta

Tarkoituksena on tehdä paviljongeista Senaatti-kiinteistöjen, Parmaco Oy:n ja Helsingin kaupungin välille ajalle 16.7.2021 –15.7.2022 sopimus, jolla Senaatti-kiinteistöjen jäljellä oleva vuokra-aika siirtyy Helsingin kaupungille ja Senaatti-kiinteistöjen sopimuskausi päätetään ennakollisesti 15.7.2022. Ajalta 16.7.2021 –15.7.2022 kaupunki maksaa Senaatti-kiinteistölle vuokraa yhteensä noin 850 000 euroa. Vuokrakustannus jaetaan suurin piirtein puoliksi Senaatti-kiinteistöjen kanssa, koska kaupungilla ei ole ajalla 16.7.2021–15.7.2022 tarvetta kaikkien tilojen käyttöön.

Kaupunki vuokraa tilat Parmaco Oy:ltä ajalle 16.7.2022 –30.6.2026, eli 47,5 kuukaudeksi. Tältä ajalta Parmaco Oy:lle maksettava vuokra on yhteensä 5 297 193 euroa.

Ulosmaksettava kokonaisvuokra ajalta 16.7.2021–30.6.2026 on 6 147 193 euroa. Kuukausivuokra on noin 103 328 euroa (21,98 euroa/htm²/kk).

Vuokrasopimusta on mahdollista jatkaa 30.6.2026 jälkeen, jolloin vuokran määrä on noin 93 830 euroa kuukaudessa (19,96 euroa/htm²/kk), eli noin 1 125 900 euroa vuodessa. Päätettävässä enimmäishinnassa on varauduttu 12 kk option.

Noin kuuden vuoden vuokra-ajalta, sisältäen 12 kk option, arvonlisäveroton, indeksikorjaamaton kokonaisvuokra on yhteensä 7 273 093 euroa ja investointikustannus on 336 000 euroa eli yhteensä noin 7 610 000 euroa.

Kokonaisvuokra sisältää paviljonkien ylläpidon vastuunjakotaulukon mukaisesti, toiminnan kannalta välttämättömät muutostyöt, mitkä aiheutuvat koulutilojen muuttamisesta päiväkotitiloiksi (1,79 euroa/m²) sekä mahdollisen varauksen vuodelle 2024, jolloin tilat muutetaan yläkouluksi (0,85 euroa/m²). Vuokra-aika on vähintään 4 vuotta, 11 kuukautta ja 15 päivää (59,5 kuukautta). Vuokrakauden aikana vuokraa ei tarkisteta indeksillä.

Omistaja teettää tilojen kunnosta arviointiselvityksen ennen vuokrasopimuksen solmimista.

Muut kustannukset

Päätöksen mukainen enimmäishinta 7 610 000 sisältää investointikustannuksia yhteensä 336 000 euroa. Investointikustannuksiin sisältyvät Suomalais-venäläisen koulun käytössä olleet, ostettavat turva- ja kuu-lutusjärjestelmä 15 000 euroa ja pihan leikkivälineet 8 000 euroa, luki-tusjärjestelmän muuttaminen 50 000 euroa, pihamuutoksia (päiväkodin

leikkiäpiha) 115 000 euroa, rakennuspaikan ennallistaminen tarvittavin osin 100 000 euroa sekä tarvittavat varaukset.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Päiväkoti Kannelmäen (18 kuukautta) ja Kannelmäen peruskoulun Kanneltie 1 toimipisteen (17 kuukautta) väistötilakäytön tilakustannus käyttäjälle tullaan sisällyttämään kyseisten hankkeiden hankesuunnitelmiin ja niistä päätetään hankkeiden hankesuunnitelmien yhteydessä.

Väliaikaisen tilakäytön, eli päiväkoti Vanhainen (21 kuukautta) ja Kannelmäen peruskoulun Runonlaulajantie 40 toimipisteen (30 kuukautta) tilakustannus käyttäjälle tullaan samoin sisällyttämään kyseisten hankkeiden hankesuunnitelmiin ja niistä päätetään hankkeiden hankesuunnitelmien yhteydessä.

Tilojen käyttöönottoaikataulu

Tavoitteena on, että tilat luovutetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön syksyllä 2021, viimeistään lokakuussa.

Rahoitus ja toteutus

Ulosmaksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista. Parmaco Oy toteuttaa tarvittavat tilamuutostyöt. Pihamuutostöiden toteuttamisesta vastaa kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu.

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu tulee hakemaan tilapäisten rakennusten määräaikaiselle rakennusluvalla jatkolupaa yhteistyössä Parmaco Oy:n kanssa. Luvan saamisen edellytykset on etukäteen varmistettu rakennusvalvonnasta.

Rakennuksen ylläpidosta vastaa Parmaco Oy. Piha-alueen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päätöksen perusteella kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään vuokraamisesta, kun määräaikaisen sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa, mutta enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma Pelimannintie 16

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelma Pelimannintie 16 liitteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Parmaco Oy

Senaatti-kiinteistöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 20.05.2021
§ 51

HEL 2021-005738 T 10 01 02

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle

Parmaco Oy:n omistamien, osoitteessa Pelimannintie 16 sijaitsevien, yhteensä 4 701 htm² laajuisten tilaelementeistä koostuvien paviljonkirakennusten vuokraamista väistö- ja väliaikaisiksi tiloiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön liitteenä olevan 29.4.2021 päivätyn

07.06.2021

hankesuunnitelman mukaisesti siten, että määräaikaiselta kuuden vuoden vuokra-ajalta maksettavien arvonlisäverottomien vuokrien ja rakennuspaikan järjestelyihin liittyvän investointikustannuksen kokonaissumma on yhteensä enintään 7 610 000 euroa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön oikeuttamista tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sekä allekirjoittamaan osapuolten (Parmaco Oy ja Senaatti-kiinteistöt) kanssa vuokrasopimukset.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen valmistelua odottamatta vuokrauspäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 444

Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi luonnon monimuotoisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavan mittariston laajentaminen ympäristöraportoinnin yhteydessä

HEL 2020-007840 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.6.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin ympäristöraporttia 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi Atte Harjanteen toivomusponnen:

"Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta laajentaa luonnon monimuotoisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavaa mittaristoa ympäristöraportoinnin yhteydessä."

Kaupungin ympäristöraportoinnissa seurataan luonnon osalta indikaattoreina luonnonsuojelualueiden osuutta maa-alasta ja vettä läpäisevien alueiden pinta-alaa. Nämä indikaattorit eivät kuvaa riittävästi luonnon monimuotoisuuden tilan kehitystä. Luonnon seurannan indikaattoreissa

on kuitenkin aina haasteita. Luonnon monimuotoisuuden tilasta kertovien indikaattoreiden edellyttämän pohjatiedon kerääminen vaatii paljon resursseja. Indikaattoreiden kehitystyötä tehty useita vuosia niin valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Ympäristöpalveluissa on valmisteltavana Helsingin kaupungin luontoseurantasuunnitelma, johon kuuluu systemaattinen, tärkeiden luontotyyppien ja eliöryhmien seuranta. Seurannan avulla on tarkoitus saada selville laadullisia ja määrällisiä muutoksia monimuotoisuuden tärkeiltä osa-alueilta. Suunnitelmaa on tehty yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa. Seuranta on tarkoitus käynnistää lähivuosina. Seurannan lopullinen laajuus riippuu tehtävistä priorisoinneista.

Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta mittaava Singapore-indeksi (City Biodiversity Index, CBI) on kehitetty kansainvälisenä yhteistyönä. Indeksiksi on tarkoitettu biodiversiteetin kehittymisen arviointivälineeksi kaupungeille. Sen kehitystyötä koordinoidaan Singaporesta ja Suomi on alusta asti ollut vahvasti indeksin kehittämisessä mukana. Helsingissä Singapore-indeksi laskettiin ensimmäisen kerran vuonna 2015, jolloin se koostui 23 indikaattorista. Singapore-indeksin manuaali päivitettiin kesäkuussa 2020, jolloin indikaattoreiden määrä lisääntyi 28:aan. Helsingin kaupunki oli mukana päivitystyössä. Tavoitteena on, että Singapore-indeksi laskettaisiin Helsingissä kerran valtuustokaudessa.

Jatkossa vuosittaisen ympäristöraportoinnin yhteyteen nostetaan seuraavat luonnon monimuotoisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavat indikaattorit:

- Luonnonsuojelualueiden lukumäärän ja pinta-alan muutos. Seurataan vuosittain.
- Luontoalueiden määrän muutos. Seurataan vuosittain. Luontoalueiden käsite määriteltiin vuonna 2013, jolloin luontoalueiden määrä myös laskettiin ja kuvattiin kartalla ensimmäisen kerran.
- Metsäisten ja puustoisten alueiden pinta-ala tai suhteellinen osuus maapinta-alasta. Tieto saadaan joka toinen vuosi seudullisesta maanpeiteaineistosta.

Resurssien rajoissa toteutetaan lisäksi:

- Lentävien hyönteisten biomassa ja massan muutos. Tietoa aletaan kerryttämään hyönteisseurannalla Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueilla. Seuranta tullaan käynnistämään kesällä 2021 ja toteutamaan samalla menetelmällä kuin Hallman ym. 2017.
- Mesipistiäisten määrä ja määrän muutos. Tietoa saadaan vuosittain toistettavilla linjalaskennoilla, joissa lasketaan lajeittain kimalaisten

yksilömäärät ja erakkomehiläisten kokonaisuksilömäärät. Laskennoista saadaan myös tietoa erilaisten elinympäristöjen pölyttäjälajistosta. Seuranta aloitettiin vuonna 2019 kahdeksalla linjalla ja sitä jatkettiin vuonna 2020. Eräiltä linjoilta on laskettu myös päiväperhoset.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 22.10.2020 § 204

HEL 2020-007840 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että kaupungin vuosittaisessa ympäristöraportoinnissa seurataan luonnon osalta indikaattoreina luonnonsuojelualueiden osuutta maa-alasta ja vettä läpäisevien alueiden pinta-alaa Helsingissä. On selvää, että nämä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

indikaattorit eivät kerro tarpeeksi luonnon monimuotoisuuden tilan kehittymisestä.

Luonnon seurannan indikaattoreissa on aina ollut haasteita. Etenkin luonnon monimuotoisuuden tilasta kertovien indikaattoreiden vaatiman pohjatiedon saaminen vaatii paljon resursseja. Indikaattoreiden kehitystyötä on tehty useita vuosia niin kansallisesti muun muassa yhteistyössä Suomen kuuden suurimman kaupungin kanssa kuin kansainvälisestikin. Monimuotoisuuden tilan parempi seuranta nähdään erittäin tärkeänä, mutta resurssien rajallisuuden vuoksi riittävän laajaa säännöllisin väliajoin toistettavaa indikaattoriseurantaa ei olla pystytty toteuttamaan.

Ympäristöpalveluissa on työn alla Helsingin kaupungin luontoseuranta-suunnitelma, johon kuuluu systemaattinen, tärkeiden luontotyyppien ja eliöryhmien seuranta. Seurannan avulla on tarkoitus saada selville sekä laadullisia että määrällisiä muutoksia monimuotoisuuden tärkeiltä osa-alueilta. Suunnitelmaa on tehty yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa. Seurannat on tarkoitus käynnistää lähivuosina, ja niiden lopullinen laajuus riippuu tehtävistä priorisoinneista ja käytettävissä olevista resursseista.

Kaupunki on valmistellut Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028. Ohjelman viimeistely odottaa kaupungin ympäristöpolitiikan päivytystä, jonka on tarkoitus edetä päätöksentekoon syksyn 2020 aikana. On suunniteltu, että ohjelman toimenpiteiden etenemisestä raportoitaisiin kaupunkiympäristölautakunnalle kahden vuoden välein.

Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta mittaava Singapore-indeksi (City Biodiversity Index, CBI) on kehitetty kansainvälisenä yhteistyönä. Indeksiksi on tarkoitettu biodiversiteetin kehittymisen arviointivälineeksi kaupungeille. Sen kehitystyötä koordinoidaan Singaporesta ja Suomi on alusta asti ollut vahvasti indeksin kehittämisessä mukana.

Helsingissä Singapore-indeksi laskettiin ensimmäisen kerran vuonna 2015. Tällöin se koostui 23 indikaattorista, jotka jaettiin kolmeen osa-alueeseen: alkuperäisluonto, ekosysteemipalvelut ja hallinto. Indeksien laskennassa kukin indikaattori sai 0–4 pistettä tuloksensa perusteella. On huomattava, että mikäli jotain indikaattoria ei pystytty laskemaan, ei sitä myöskään pisteytetty. Helsingille pisteitä kertyi yhteensä 54/92, jotka jakautuivat osa-alueittain seuraavasti: alkuperäisluonto 13/40, ekosysteemipalvelut 11/16 ja hallinto 30/36.

Indikaattoreita ei ollut mahdollista laskea alkuperäislajiston osalta, koska indikaattoreiden vaatimaa seurantatietoa oli vain vähän eivätkä nekään kaikki tiedot olleet ajantasaisia. Laskennan yhteydessä saatiin

kuitenkin selvitettyä alkuperäislajistoa (lepakot, kalat) koskevia vertailuarvoja seuraavaa laskentaa varten.

Singapore-indeksin manuaali päivitettiin kesäkuussa 2020, jolloin indikaattoreiden määrä lisääntyi 28:aan. Helsingin kaupunki oli mukana päivitystyössä. Tavoitteena on, resurssien rajoissa, että Singapore-indeksi laskettaisiin Helsingissä kerran valtuustokaudessa.

Jatkossa vuosittaisen ympäristöraportoinnin yhteyteen nostetaan seuraavat luonnon monimuotoisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavat indikaattorit.

- Luonnonsuojelualueiden lukumäärän ja pinta-alan muutos. Seurataan vuosittain.
- Luontoalueiden määrän muutos. Seurataan vuosittain. Luontoalueiden käsite määriteltiin vuonna 2013, jolloin luontoalueiden määrä myös laskettiin ja kuvattiin kartalla ensimmäisen kerran.
- Metsäisten ja puustoisten alueiden pinta-ala tai suhteellinen osuus maapinta-alasta. Tieto saadaan joka toinen vuosi seudullisesta maanpeiteaineistosta.

Resurssien rajoissa toteutetaan lisäksi:

- Lentävien hyönteisten biomassa ja massan muutos. Tietoa aletaan kerryttämään hyönteisseurannalla Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueilla. Seuranta tullaan käynnistämään kesällä 2021 ja toteutamaan samalla menetelmällä kuin Hallman ym. 2017.
- Mesipistiäisten määrä ja määrän muutos. Tietoa saadaan vuosittain toistettavilla linjalaskennoilla, joissa lasketaan lajeittain kimalaisten yksilömäärät ja erakkomehiläisten kokonaisyksilömäärät. Laskennoista saadaan myös tietoa erilaisten elinympäristöjen pölyttäjälajistosta. Seuranta aloitettiin vuonna 2019 kahdeksalla linjalla ja sitä jatkettiin vuonna 2020. Eräiltä linjoilta on laskettu myös päiväperhoset.

Käsittely

22.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli kaupunkiekologi Kaarina Heikkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32045

07.06.2021

Asia/23

---

pirita.kuikka(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 445

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi mahdollisuudesta laajentaa luonnon monimuotoisuuden analyysiä kattamaan puistot ja suunnitellut viheralueet

HEL 2020-007847 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.6.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin ympäristöraporttia 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi Laura Kolben toivomusponnen:

" Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta laajentaa luonnon monimuotoisuuden analyysia ottamalla mukaan keskustan ja esikaupunkien puistot ja suunnitellut viheralueet, kun pohditaan ympäristön vaikutusta helsinkiläiseen elämänlaatuun."

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vuosittaisessa ympäristöraportissa kaupunkia on käsitelty yhtenä kokonaisuutena. Raportoinnissa ei ole erikseen seurattu puistojen ja suunniteltujen viheralueiden luonnon monimuotoisuutta. Osa raportoinnissa esiin nostetuista arvokkaista lajeista ja luontokohteista sijoittuu puistoalueille.

Kaupunkiluonnon asiantuntijat arvioivat vuonna 2014 Helsingin 54 erilaisen kaupunkibiotoopin merkitystä eri eliölajeille ja vaatelialle lajeille (Vierikko ym. 2014). Lajirikkaudeltaan arvokkaimpien kaupunkibiotooppien joukkoon Helsingissä arvioitiin kuuluvaksi luonnonvaraisia elinympäristöjä (mm. lehdot ja lammot) ja rakennettuja ympäristöjä (mm. kartanopuistot ja linnoitukset). Puistojen ja erilaisten kulttuuriympäristöjen huomioiminen Helsingin luonnon monimuotoisuuden analyysissä on perusteltua. Tästä aineistosta voidaan poimia luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kaupunkibiotoopeja, joiden pinta-alaa ja laatua voitaisiin seurata.

Kunnan tulee huolehtia kaavoitus- ja rakennustoimen hoidon edellyttämästä alueiden käytön, rakentamisen ja rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurannasta alueellaan. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa huolehtia mm. ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista. Kaupungin maankäytön tilastoja on hyvä kehittää luonnon monimuotoisuutta paremmin kuvaaviksi siten, että esitettäisiin kaupungin todellisia viherpinta-aloja eikä vain kaupungin hallinnassa ja hoidossa olevia. Niittyjen määrä on hyvä erottaa peltojen määrästä, koska niityt ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä ja niiden määrää aiotaan lisätä. Niittyjä on myös työstetyillä viheralueilla ja kukkivat niityt ovat rantojen ja vanhojen puiden ohella tärkeimpiä luonnon monimuotoisuuden osatekijöitä.

Kaupunkiympäristölautakunnan 20.4.2021 § 193 hyväksymässä Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa esitetään puiston tai muun viheraluekohteen monimuotoisuuspotentiaalinen arviointia hoito- ja kehittämissuunnittelun ja peruskorjaussuunnittelun yhteydessä (toimenpide 5.1.). Tämän arvioinnin kautta kertyy tietoa puistojen ja muiden viheralueiden luonnonmonimuotoisuuspotentiaalista. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa esitetään luontaisen lahoamisprosessin hyödyntämistä puistoissa ja muilla viheralueilla sekä purojen varsilla myös esteettisenä mahdollisuutena (toimenpide 5.5.) ja pölyttäjähönteisten suosimista lisäämällä niiden ravintokasveiksi sopivia puita, pensaita sekä muuta pitkään ja eri aikoihin kukkivaa kasvillisuutta (toimenpide 5.6.). Luonnonrantojen ja luontaisen kasvillisuuden kehittymistä myös rakennetuille ranta-alueille esitetään toimenpiteessä 5.8. ja metsänreunojen puuston ja muun kasvilli-

suuden kerroksellisuutta toimenpiteessä 4.7. Seurannaksi on tässä vaiheessa esitetty dynaamisilla periaatteilla suunniteltujen ja toteutettujen kohteiden ja piennarniittyjen määrän seurantaa. Seurantaa olisi hyvä jatkossa täydentää puistojen kuolleiden puiden ja pölyttäjähönteisten määrällä.

Dynaamiset istutukset ovat osa biotooppipohjaista kasvisuunnittelua, joka on yleistymässä kaupungin viheralueiden suunnittelussa. Siinä hyödynnetään kasvupaikan olemassa olevaa maaperää, kasvillisuutta ja siemenpankkia ja suunnitellaan kasvillisuus kasvupaikan olosuhteiden mukaan. Ne jäljittelevät luonnon kasvivyhdyskuntia ja ovat kerroksellisia, monilajisia ja jatkuvasti muuttuvia. Niissä on eri aikoina kukkivia lajeja ja niiden ulkonäkö vaihtelee vuosittain ympäristöolosuhteiden mukaan. Pölyttäjille hyödyllisten kasvilajien määrän seuranta antaa hyödyllistä tietoa puistojen monimuotoisuuden kehittymisestä.

Kesäkausilla 2019 ja 2020 Helsingissä laskettiin pölyttäjiä kahdeksalta linjalta. Eri tavoin toteutetuissa kukkaistutuksissa voidaan tehdä erillisiä pistelaskentoja. Hönteisten syöttörysäseurannalla tehtävät lajistokartotukset antavat tietoa yleisemmin puistojen luonnon monimuotoisuudesta.

Syksyllä 2020 valmistunut Helsingin kaupunkikasviopas linjaa Helsingin julkisten alueiden kasvisuunnittelun lajivalikoimaa ja valintaperiaatteita. Yksi oppaan tavoitteista on edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta kasvilajivalintojen kautta. Kaupunkikasvioppaaseen liittyen puistoissa voidaan seurata käytettyjen kasvilajien valikoiman laajuutta ja oppaassa erikseen monimuotoisuutta edistävinä kasveina mainittujen lajien osuutta istutusten kasvivalikoimassa.

Kulttuuriympäristöjen linnusto on myös hyvä puistojen ja työstettyjen viheralueiden luonnon monimuotoisuuden indikaattori. Linnustosta on tietoa kaupungin Luontotietojärjestelmässä (LTJ) mutta tilanteen muuttumista ei tällä hetkellä seurata. Seurantaa on ehdotettu myös kansainvälisen Singapore indeksin (City Biodiversity index eli kaupunkiluonnon monimuotoisuusindeksi) yhtenä indikaattorina.

Puistojen luonnonmukaisten hoitoluokkien tiedot ovat poimittavissa luonnonhoitosuunnitelmista. Niiden määrä voidaan suhteuttaa viheralueiden kokonaismäärään tai kaupungin maapinta-alaan. Samoin voidaan tarkastella miten LTJ:n arvokkaita luontokohteita sijoittuu puistoihin ja suunnitelluille viheralueille. Mielenkiintoisia luonnon monimuotoisuuden kannalta olisivat kasvi-, lintu-, liito-orava-, lepakko-, sammakkoeläin- ja luontotyypitiedot. Myös vieraslajitiedot olisivat tärkeitä mutta niiden inventointi on toistaiseksi ollut satunnaista. Haitallisten vieras-

lajien lukumäärä tiedetään mutta tiedot sijainnista puistoissa ovat puutteelliset.

Ekosysteemipalveluanalyysi soveltuu puistojen luonnon monimuotoisuuden analysointiin ja kuvaamiseen. Suomen ympäristökeskus (SYKE) on vuosina 2017–2018 laatinut kartan pääkaupunkiseudun pölytyspotentiaalista ja seurantaindikaattorin pölytyskapasiteetista. Euroopan Komission rahoittamassa EnRoute-hankkeessa, jossa kehitettiin ja testattiin MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) -indikaattoreita. Ekosysteemipalveluanalyysistä tulee sitä parempi mitä tarkempaa tausta-aineistoa siinä käytetään. Biotooppikartoitus voi tuottaa analyyseihin tärkeän perusaineiston. Eri biotooppien soveltuvuusarvo voidaan määritellä esimerkiksi juuri pölyttäjähöynteisten kannalta sopivalla asteikolla huono-hyvä. Hyviä ovat muun muassa metsien reunat ja kukkaniityt. Biotooppikartoituksen täydentämistä kattavaksi on ehdotettu Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman kohdassa 3.2.

Suomen ympäristökeskus on hyvä yhteistyökumppani puistojen ja työstettyjen kulttuurimaisemien luonnon monimuotoisuuden analysoinnissa. Kaupunkiympäristön toimialan on kuitenkin suunnattava resursseja luonnon monimuotoisuuden seurantaan, vaikka seurantaa tehtäisiin yhteistyönä. Näin saadaan pohjatietoa indikaattoreihin ja hyvien analyysien tekemiseen.

Helsingin ja Vantaan kaupungin yhteisessä kyselytutkimuksessa "Ympäristöasenteet ja kaupunkikehitys Helsingissä ja Vantaalla 2018" on tietoa kaupunginosittain lähiviheralueiden ja laajempien viheralueiden saavutettavuudesta, liikkumisesta ranta-alueilla ja myös viheralueiden laadusta. Kysely toistetaan 5–6 vuoden välein.

Viherverkoston tilan seuraamiseksi ja suunnittelun apuvälineeksi on kehitetty paikkatietopohjaista mittaria kaupungin viher- ja virkistysalueiden saavutettavuudesta. Helsingissä on varsin tiheä alueellinen viherverkosto, joka on hyvin saavutettavissa kävellen. Viheralueiden saavutettavuutta on mitattu 300 metrin etäisyydellä kävelyn ja pyöräilyn reittejä pitkin. Tavoite täyttyy lähes kaikilla Helsingin asuinalueilla, vaikka saavutetun viheralueen määrä vaihtelee kaupunkirakenteen mukaan.

Laaja-alaisten viheralueiden (vihersormien ja sinikämmenen) saavutettavuutta on mitattu kahden kilometrin tavoite-etäisyydellä. Vihersormiin kuuluu monia vetovoimaisia luontokohteita ja Helsingin identiteetille arvokasta kulttuuriperintöä. Kahden kilometrin tavoite-etäisyydellä laajat viheralueet ovat saavutettavissa hyvin kaikkialla muualla kuin aivan koillisessa Helsingissä, josta on kuitenkin pääsy Vantaan viheralueille.

Singapore-indeksin indikaattoreita päivitettiin 10 vuoden käytön jälkeen keväällä 2020. Helsingin kaupunki oli mukana päivytystyössä. Tässä yhteydessä otettiin käyttöön uusia indikaattoreita, joista kaksi kuvaa hyvinvointia ja terveyttä. Indikaattoria numero 12 "Virkistyspalvelut" perustellaan luonnon monimuotoisuuden tarjoamilla korvaamattomilla henkisillä, kulttuurisilla, kasvatuksellisilla ja virkistyspalveluilla, jotka ovat oleellisia sekä fyysisen että psyykkisen terveyden kannalta. Indikaattori saadaan laskemalla puistojen, luontoalueiden ja suojeltujen alueiden pinta-ala 1000 asukasta kohti. Singapore-indeksin toinen uusi indikaattori on numero 13 "Luonnon monimuotoisuus ja terveys – puistojen läheisyys". Sen perusteluissa todetaan, että viheralueet korreloivat positiivisesti asukkaiden henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Tämä indikaattori mittaa asukkaiden matkaa puistoihin. Tätä tietoa pidetään erityisen tärkeänä asukkaiden ikääntymisen vuoksi. Ikäihmiset tarvitset puistoja virkistäytymiseen ja fyysiseen harjoitukseen. Helposti saavutettavissa olevina pidetään viheralueita, jotka ovat alle 400 metrin tai 10 minuutin kävelyn päässä. Indikaattori lasketaan alle 400 metrin päässä puistosta tai viheralueesta asuvien osuutena koko asukasmäärästä. Nämä tai vastaavat tiedot ovat esitettävissä Helsingistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla voidaan lyhyellä aikavälillä kuvata puistojen ja suunniteltujen viheralueiden luonnon monimuotoisuutta LTJ:n kohteiden avulla.

Seurantoina voidaan nopeasti käynnistää ja tehdä pääosin nykyresursseilla:

- Kaikkien viheralueiden määrän tilastointi ja seuranta
- Niittyjen määrän tilastointi ja seuranta erillään peltoalan seurannasta
  - Dynaamisilla periaatteilla suunniteltujen ja toteutettujen viheraluekohteiden määrän tilastointi ja seuranta
  - Piennarniittyjen määrän tilastointi ja seuranta
- Kaupunkikasvioppaassa erikseen monimuotoisuutta edistävinä kasveina mainittujen lajien tilastointi ja niiden osuuden seuranta istutusten kasvivalikoimassa
  - Puistojen kuolleiden puiden määrän tilastointi ja seuranta
  - Pölyttäjien laskennan jatkaminen ja laajentaminen
- Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus -indikaattori
- Virkistyspalvelut-indikaattori

Pidemmillä tähtäyksellä kehitettäviä ja lisäresursseja vaativia:

- Ympäristöasennekysely viheralueiden saavuttavuudesta ja laadusta

- Aluesuunnitelmien luonnon monimuotoisuuden kannalta hyvien hoitoluokkien määrän tilastointi ja seuranta
  - Kulttuuriympäristöjen linnusto –indikaattori
  - Vieraslajien seuranta
  - Luonnon monimuotoisuus ja terveys –indikaattori
  - Luontopohjaiseen virkistykseen sopivien alueiden seuranta
  - Biotooppiseuranta
  - Uhanalaisten luontotyyppien seuranta
  - Ekosysteemipalveluanalyysi ja ekosysteemitilinpito

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 22.10.2020 § 205

HEL 2020-007847 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi lausunnon

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Luonnon monimuotoisuuden mittareista

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että kaupungin vuosittaisessa ympäristöraportoinnissa ei ole erikseen seurattu puistojen ja suunniteltujen viheralueiden luonnon monimuotoisuutta, vaan koko Helsinkiä on käsitelty yhtenä kokonaisuutena. Ympäristöraportoinnissa esiin nostetuista arvokkaista lajeista ja luontokohteista osa kuitenkin sijoittuu puistoalueille.

Kaupunkiluonnon asiantuntijat arvioivat vuonna 2014 Helsingin 54 erilaisen kaupunkibiotoopin merkitystä eri eliölajeille ja vaatelialle lajeille (Vierikko ym. 2014). Lajirikkaudeltaan arvokkaimpien kaupunkibiotooppien joukkoon Helsingissä arvioitiin kuuluvaksi sekä luonnonvaraisia elinympäristöjä (esim. lehdot ja lammet) että rakennettuja ympäristöjä (esim. kartanopuistot ja linnoitukset). Puistojen ja erilaisten kulttuuriympäristöjen huomioiminen Helsingin luonnon monimuotoisuuden analysoissa on siten perusteltua. Tästä aineistosta olisi myös poimittavissa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kaupunkibiotoopeja, joiden pinta-alaa ja laatua voitaisiin seurata.

On olemassa jonkin verran tietoja, joiden avulla puistojen ja suunniteltujen viheralueiden luonnon monimuotoisuutta voidaan kuvata ja sen tilaa seurata. Toisaalta viheraluetilastojakaan ei ole ympäristöraportoinnissa esitetty. Niiden ylläpidosta on säädetty maankäyttö- ja rakennusasetuksessa, jonka mukaan kunnan tulee huolehtia kaavoitus- ja rakennustoimen hoidon edellyttämästä alueiden käytön, rakentamisen ja rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurannasta alueellaan (2 §). Lisäksi laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta puolestaan määrää, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa huolehtia mm. ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista (6 §). Helsingin kaupungin maankäytön tilastoja olisi hyvä kehittää luonnon monimuotoisuutta paremmin kuvaaviksi siten, että esitettäisiin kaupungin todellisia viherpinta-aloja eikä vain kaupungin hallinnassa ja hoidossa olevia. Lisäksi kaupungin hoidossa olevien alueiden tilastossa niittyjen määrä olisi hyvä erottaa peltojen määrästä, koska niityt ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä ja niiden määrää aiotaan lisätä. Niittyjä on myös työstetyillä viheralueilla ja kukkivat niityt ovat rantojen ja vanhojen puiden ohella tärkeimpiä luonnon monimuotoisuuden osatekijöitä.

Viheralueiden strateginen kehityskuva (VISTRA) luo pohjan laajalaiselle viher- ja virkistysalueiden suunnittelulle, jossa on otettu huomioon Helsingin identiteettitekijät sekä kulttuuriympäristöt. Yksi sen lähökohdista on VISTRA II -raportissa esitetty arvotihentymäkarta, jossa on tarkasteltu luonto- ja kulttuuriarvojen tihentymiä. Molempia arvoja on

erityisen paljon vihersormien ja sinikämmenen, erityisesti saarten ja niemien alueella. Arvotihentymäkartta laadittiin vuonna 2016 ja päivitetään yleensä yleiskaavan valmistelun yhteydessä. Sen päivittäminen useamminkin on mahdollista, mutta muutokset ovat melko hitaita, eikä karttaa kannata päivittää vuosittain.

Valmisteilla olevassa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaluonnoksessa esitetään puiston tai muun viheraluekohteen monimuotoisuuspotentiaalin arviointia hoito- ja kehittämissuunnittelun ja peruskorjaussuunnittelun yhteydessä (toimenpide 5.1.). Tämän arvioinnin kautta alkaa kertyä tietoa puistojen ja muiden viheralueiden luonnonmonimuotoisuuspotentiaalista. Aiheen seuraamiseksi pitäisi kehittää järjestelmällinen menetelmä. Tästä olisi päävastuussa maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden kaupunkitila ja maisemasuunnittelu -palvelu. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaluonnoksessa esitetään myös luontaisen lahoamisprosessin hyödyntämistä puistoissa ja muilla viheralueilla sekä purojen varsilla myös esteettisenä mahdollisuutena (toimenpide 5.5.) ja pölyttäjähönteisten suosimista lisäämällä niiden ravintokasveiksi sopivia puuta, pensaita sekä muuta pitkään ja eri aikoihin kukkivaa kasvillisuutta (toimenpide 5.6.). Luonnonrantojen ja luontaisen kasvillisuuden kehittymistä myös rakennetuille ranta-alueille esitetään toimenpiteessä 5.8. ja metsänreunojen puuston ja muun kasvillisuuden kerroksellisuutta toimenpiteessä 4.7. Seurannaksi on tässä vaiheessa kuitenkin esitetty vain dynaamisilla periaatteilla suunniteltujen ja toteutettujen kohteiden ja piennarniittyjen määrän seurantaa. Seurantaa olisi hyvä täydentää puistojen kuolleiden puiden ja pölyttäjähönteisten määrällä.

Dynaamiset istutukset ovat osa biotooppipohjaista kasvisuunnittelua, joka on yleistymässä Helsingin viheralueiden suunnittelussa. Siinä hyödynnetään kasvupaikan olemassa olevaa maaperää, kasvillisuutta ja siemenpankkia ja suunnitellaan kasvillisuus kasvupaikan olosuhteiden mukaan. Ne jäljittelevät luonnon kasvivyhdyskuntia, ovat kerroksellisia, monilajisia ja jatkuvasti muuttuvia. Niissä on eri aikoina kukkivia lajeja ja niiden ulkonäkö vaihtelee vuosittain ympäristöolosuhteiden mukaan. Dynaamisten istutusten määrän seurannan lisäksi, niissä käytettyjen pölyttäjille hyödyllisten kasvilajien määrän ja pölyttäjähönteisten seuranta antaisi hyödyllistä tietoa puistojen monimuotoisuuden kehittämisestä.

Kesäkausilla 2019 ja 2020 Helsingissä laskettiin pölyttäjiä kahdeksalta linjalta, mutta linjojen sijoittelussa ei ole huomioitu dynaamisia istutuksia. Eri tavoin toteutetuissa kukkaistutuksissa voitaisiin tehdä erillisiä pistelaskentoja. Laskenta olisi hyvä tehdä vuosittain. Hönteisten syöt-tirsäseurannalla tehtävät lajistokartoitukset antaisivat tietoa yleisem-

min puistojen luonnon monimuotoisuudesta, samoin lentävien hyönteisten kokonaismäärä pyydyksiin kertyvää biomassaa seuraamalla.

Syksyllä 2020 valmistunut Helsingin kaupunkikasviopas linjaa Helsingin julkisten alueiden kasvisuunnittelun lajivalikoimaa ja valintaperiaatteita. Yksi oppaan tavoitteista on edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta kasvilajivalintojen kautta. Kaupunkikasvioppaaseen liittyen puistoissa voitaisiin seurata käytettyjen kasvilajien valikoiman laajuutta ja oppaassa erikseen monimuotoisuutta edistävinä kasveina mainittujen lajien osuutta istutusten kasvivalikoimassa.

Kulttuuriympäristöjen linnusto olisi myös hyvä puistojen ja työstettyjen viheralueiden luonnon monimuotoisuuden indikaattori. Linnustosta on tietoa kaupungin Luontotietojärjestelmässä (LTJ) mutta tilanteen muuttumista ei nykyään seurata. Tällaista seurantaa on ehdotettu myös kansainvälisen Singapore indeksin (City Biodiversity index eli kaupunkiluonnon monimuotoisuusindeksi) yhtenä indikaattorina.

Puistojen luonnonmukaisten hoitoluokkien tiedot ovat poimittavissa luonnonhoitosuunnitelmista. Niiden määrä voitaisiin suhteuttaa viheralueiden kokonaismäärään tai kaupungin maapinta-alaan. Samoin voitaisiin tarkastella miten LTJ:n arvokkaita luontokohteita sijoittuu puistoihin ja suunnitelluille viheralueille. Mielenkiintoisia luonnon monimuotoisuuden kannalta olisivat kasvi-, lintu-, liito-orava-, lepako-, sammakoeläin- ja luontotyyppitiedot. Toisaalta myös vieraslajitiedot olisivat tärkeitä mutta niiden inventointi on toistaiseksi ollut satunnaista. Haitallisten vieraslajien lukumäärä tiedetään mutta tiedot sijainnista puistoissa ovat puutteelliset.

Puistojen luonnon monimuotoisuuden analysoimisessa ja kuvaamisessa olisi suurta hyötyä ekosysteemipalveluanalyysistä, joka voidaan tehdä kattavammin monia eri ekosysteemipalveluja kuvaten tai keskittyen vain joihinkin tärkeimmiksi arvioituihin. Suomen ympäristökeskus (SYKE) on vuosina 2017-2018 laatinut kartan pääkaupunkiseudun pölytyspotentiaalista ja seurantaindikaattorin pölytyskapasiteetista. Euroopan Komission rahoittamassa EnRoute-hankkeessa, jossa kehitettiin ja testattiin MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) -indikaattoreita. Tämän pölytyspotentiaalikartan laatimisessa käytetty elinympäristöaineisto perustui mm. satelliittikuvatulkintaan, laserkeilausaineistoon ja asiantuntija-arvioihin. Ekosysteemipalveluanalyysistä tulee sitä parempi, mitä tarkempaa tausta-aineistoa siinä käytetään. Biotooppikartoitus tuottaisi analyyseihin tärkeän perusaineiston. Eri biotooppien soveltuvuusarvo voitaisiin määrittellä esimerkiksi juuri pölyttäjähöynteisten kannalta sopivalla asteikolla huono-hyvä. Hyviä ovat muun muassa metsien reunat ja kukkaniityt. Biotooppikartoituksen täydentämistä kattavaksi on ehdotettu Helsingin luonnon

monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaluonnoksen kohdassa 3.2. Ekosysteempalveluanalyyseissä tulisi huomioida myös maaperän laatu.

Suomen ympäristökeskus olisi hyvä yhteistyökumppani puistojen ja työstettyjen kulttuurimaisemien luonnon monimuotoisuuden analysoinnissa. Kaupunkiympäristön toimialan on kuitenkin suunnattava resursseja luonnon monimuotoisuuden seurantaan, vaikka seurantaa tehtäisiin yhteistyönä. Näin saataisiin pohjatietoa indikaattoreihin ja hyvien analyysien tekemiseen.

Suomen ympäristökeskuksessa aloitetaan kunnallisen ekosysteemitilinpidoon pilotti pohjoismaisessa yhteistyöhankkeessa loppuvuodesta 2020. Helsingin kaupunki on yksi pilottikaupungeista. Pilotin tarkempi sisältö ratkaistaan syksyn 2020 aikana. Kunnalliseen ekosysteemitilinpitoon on haussa myös muita rahoituksia. Ekosysteemitilinpidoon on haussa myös muita rahoituksia. Ekosysteemitilinpidoon on haussa myös muita rahoituksia. Ekosysteemitilinpidoon on haussa myös muita rahoituksia. Ekosysteemitilinpidoon on haussa myös muita rahoituksia. Ekosysteemitilinpidoon on haussa myös muita rahoituksia.

Elämänlaadun mittareista

Helsingin ja Vantaan kaupungin yhteisessä kyselytutkimuksessa "Ympäristöasenteet ja kaupunkikehitys Helsingissä ja Vantaalla 2018" on tietoa kaupunginosittain lähiviheralueiden ja laajempien viheralueiden saavutettavuudesta, liikkumisesta ranta-alueilla ja myös viheralueiden laadusta. Kysely toistetaan 5-6 vuoden välein.

Viherverkoston tilan seuraamiseksi ja suunnittelun apuvälineeksi Kaupunkitila ja verkostot -yksikössä on viime vuosien aikana lähdetty kehittämään paikkatietopohjaista mittaria kaupungin viher- ja virkistysalueiden saavutettavuudesta. Työssä on hyödynnetty sekä kotimaisia että kansainvälisiä suosituksia ja tutkimustietoa. Tulokset ovat myös päivitettävissä.

Helsingissä on varsin tiheä alueellinen viherverkosto, joka on hyvin saavutettavissa kävellen. Viheralueiden saavutettavuutta on mitattu 300 metrin etäisyydellä kävelyn ja pyöräilyn reittejä pitkin, ja tavoite täyttyy tasapuolisesti lähes kaikilla Helsingin asuinalueilla, vaikka saavutetun viheralueen määrä vaihtelee kaupunkirakenteen mukaan.

Laaja-alaisten viheralueiden (vihersormien ja sinikämmenen) saavutettavuutta on mitattu kahden kilometrin tavoite-etäisyydellä. Vihersormiin kuuluu monia vetovoimaisia luontokohteita ja Helsingin identiteetille arvokasta kulttuuriperintöä. Kahden kilometrin tavoite-etäisyydellä laajat viheralueet ovat saavutettavissa hyvin kaikkialla muualla kuin aivan koillisessa Helsingissä, josta on kuitenkin pääsy Vantaan viheralueille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

EnRoute-hankkeessa MAES-indikaattoreina Helsingistä esitettiin ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen liittyen (a) viheralueiden saavutettavuus päiväkodeista, (b) luontopohjaiseen virkistykseen sopivat alueet ja (c) kotien läheisten viheralueiden saavutettavuus. Näiden lisäksi on myös monia muita MAES-indikaattoreita, jotka voitaisiin analysoida paikkatietopohjaisesti Helsingin kaupungin alueelta.

Singapore-indeksin indikaattoreita päivitettiin 10 vuoden käytön jälkeen keväällä 2020. Helsingin kaupunki oli mukana päivitystyössä. Tässä yhteydessä päätettiin ottaa käyttöön uusia indikaattoreita, joista kaksi kuvaa hyvinvointia ja terveyttä. Indikaattoria numero 12 "Virkistyspalvelut" perustellaan luonnon monimuotoisuuden tarjoamalla korvaamattomilla henkisillä, kulttuurisilla, kasvatuksellisilla ja virkistyspalveluilla, jotka ovat oleellisia sekä fyysisen että psyykkisen terveyden kannalta. Indikaattori saadaan laskemalla puistojen, luontoalueiden ja suojeltujen alueiden pinta-ala 1000 asukasta kohti. Singapore-indeksin toinen uusi indikaattori on numero 13 "Luonnon monimuotoisuus ja terveys – puistojen läheisyys". Sen perusteluissa todetaan, että viheralueet korreloivat positiivisesti asukkaiden henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Tämä indikaattori mittaa asukkaiden matkaa puistoihin. Tätä tietoa pidetään erityisen tärkeänä asukkaiden ikääntymisen vuoksi. Ikäihmiset tarvitset puistoja virkistäytymiseen ja fyysiseen harjoitukseen. Helposti saavutettavissa olevina pidetään viheralueita, jotka ovat alle 400 metrin tai 10 minuutin kävelyn päässä. Indikaattori lasketaan alle 400 metrin päässä puistosta tai viheralueesta asuvien osuutena koko asukasmäärästä. Nämä tai vastaavat tiedot ovat esitettävissä Helsingistä.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristön toimialalla voidaan lyhyellä aikavälillä kuvata puistojen ja suunniteltujen viheralueiden luonnon monimuotoisuutta LTJ:n kohteiden avulla.

Seurantoina voidaan nopeasti käynnistää ja tehdä pääosin nykyresursseilla:

- Kaikkien viheralueiden määrän tilastointi ja seuranta
- Niittyjen määrän tilastointi ja seuranta erillään peltoalan seurannasta
- Dynaamisilla periaatteilla suunniteltujen ja toteutettujen viheraluekohteiden määrän tilastointi ja seuranta
- Piennarniittyjen määrän tilastointi ja seuranta
- Kaupunkikasvioppaassa erikseen monimuotoisuutta edistävinä kasveina mainittujen lajien tilastointi ja niiden osuuden seuranta istutusten kasvivalikoimassa
- Puistojen kuolleiden puiden määrän tilastointi ja seuranta

- Pölyttäjien laskennan jatkaminen ja laajentaminen
- Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus -indikaattori
- Virkistyspalvelut-indikaattori

Pidemmällä tähtäyksellä kehitettäviä ja lisäresursseja vaativia:

- Ympäristöasennekysely viheralueiden saavuttavuudesta ja laadusta
- Aluesuunnitelmien luonnon monimuotoisuuden kannalta hyvien hoitoluokkien määrän tilastointi ja seuranta
- Kulttuuriympäristöjen linnusto –indikaattori
- Vieraslajien seuranta
- Luonnon monimuotoisuus ja terveys –indikaattori
- Luontopohjaiseen virkistykseen sopivien alueiden seuranta
- Biotooppiseuranta
- Uhanalaisten luontotyyppien seuranta
- Ekosysteempipalveluanalyysi ja ekosysteemitilinpito

Seurantoja toteuttaisivat kaupunkiympäristön toimialan eri palvelut, ja vastuu koordinoinnista olisi ympäristöpalveluilla. Yhteistyökumppaneina voisivat toimia yliopistot, tutkimuslaitokset, järjestöt ja myös asukkaat esimerkiksi kansalaistiedeseurannoissa.

Käsittely

22.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli kaupunkiekologi Kaarina Heikkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

§ 446

Valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponsi mahdollisten keinojen selvittämisestä puun pienpolton aiheuttamien hiukkaspäästöjen vähentämiseksi

HEL 2020-007850 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.6.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin ympäristöraporttia 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi Petrus Pennasen toivomusponnen:

" Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisia keinoja puun pienpolton aiheuttamien hiukkaspäästöjen vähentämiseen."

Puun pienpoltto on tunnistettu merkittäväksi ilmansaasteiden päästölähteeksi Helsingissä. Suomen ympäristökeskus (Syke) on arvioinut, että pienpoltto aiheuttaa Suomessa vuosittain 200 ennen aikaista kuolemaa. Polttoperäiset pienhiukkaset ovat tämän hetkisen tiedon mu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kaan ilmansaasteista terveydelle haitallisimpia. Lisäksi puunpoltossa muodostuu karsinogeenisiä yhdisteitä. Mustan hiilen päästöt puolestaan voivat kiihdyttää merkittävästi varsinkin arktisen alueen lämpenemistä.

Muiden päästösektoreiden, kuten liikenteen ja teollisuuden, hiukkaspäästöt ovat viime vuosikymmeninä vähentyneet merkittävästi muun muassa tehokkaan lainsäädännön ansiosta. Pienpoltto on kuitenkin ollut sääntelemätöntä ja sen osuus kokonaispäästöistä on noussut.

Puun pienpolton päästöjen vähentämiseksi ei ole asetettu määrällisiä tavoitteita tai veloitteita. Vuoteen 2022 mennessä portaittain voimaan tulevat EU:n ekosuunnitteludirektiivin (2009/125/EC) nojalla annetut komission asetukset uusille tulisijoille (2015/1185) ja kattiloille (2015/189) vaikuttavat hitaasti pienhiukkaspäästöjen määrään. Tulisijojen käyttöikä on pitkä ja niiden kanta uusiutuu hitaasti. Määräykset eivät koske saunan kiukaita, jotka ovat Suomessa suurin yksittäinen puun pienpolton päästölähde. Haittojen vähentämiseksi tarvitaan kansallisia toimia.

Puun pienpoltto Helsingissä

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vuonna 2020 julkaiseman selvityksen mukaan neljässä viidestä pääkaupunkiseudun pientaloasunnosta käytetään tulisijoja. Puuta poltetaan yhdessä tällaisessa taloudessa keskimäärin noin yksi kiintokuutiometri vuodessa. Pientaloasukkaat arvioivat, että puun käyttömäärät pysyvät samana tai kasvavat hieman lähitulevaisuudessa. Eniten puuta käytetään pientaloasunnoissa, joissa on puu- tai sähkölämmitys. Kaukolämmitteisillä pientaloalueilla puuta poltetaan vähiten.

HSY:n mukaan puun poltto aiheuttaa merkittävän osan pääkaupunkiseudun pienhiukkas-, musta hiili- ja bentso(a)pyreenipäästöistä. Pääkaupunkiseudun polttoperäisistä hiukkaspäästöistä 33 % tulee puunpoltosta tulisijoissa ja 26 % autojen pakokaasujen hiukkaspäästöistä. Energiantuotannon osuus hiukkaspäästöistä on hiukan suurempi (38 %) kuin tulisijojen käytön osuus, mutta sen vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun on kuitenkin pienempi, koska päästöt purkautuvat korkealle.

HSY on mitannut pienpolton ilmanlaatuvaikutuksia useilla pientaloalueilla. Pysyvä pientaloalueen mittausasema sijaitsee Helsingissä Vartiokylässä. Hiukkaspitoisuuksia mitattiin myös Pirkkolan pientaloalueella vuosina 2019 ja 2020. Lisäksi eri tutkimushankkeissa on kartoitettu puunpolton vaikutuksia. Kaupungin koordinoiman, EU:n rahoittaman Urban Innovative Action – Healthy Outdoor Premises for Everyone HOPE –hankkeen yksi pääpainopiste on ollut pienpolton vaikutusten mittaaminen ja haittojen vähentäminen Pakilan alueella.

Mittausten mukaan pienhiukkasten ja bentso(a)pyreenin pitoisuudet kohoavat ajoittain suuriksi erityisesti tiiviisti rakennetuilla pientaloalueilla. Päästöt vapautuvat matalista savupiipuista asuinalueilla yleisesti iltaisin ja viikonloppuisin, jolloin asukkaat oleskelevat eniten kotonaan. Sääolot vaikuttavat merkittävästi pitoisuuksien vaihteluun.

Helsingin toimet haittojen vähentämiseksi

Merkittävien ilmanlaatuvaikutustensa vuosi puun pienpoltto on yksi kolmesta Helsingin kaupungin Ilmansuojelusuunnitelman 2017–2024 teemasta. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteita pienpolton haittojen vähentämiseksi ja toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteina on, että pienhiukkasten WHO:n vuosiohjearvo (10 mikrogrammaa kuutiossa) ja EU:n raja-arvo (25 mikrogrammaa kuutiossa) sekä bentso(a)pyreenin tavoitearvo (1 nanogramma kuutiossa) eivät ylitä pientaloalueilla Helsingissä. Tähän saakka tavoitteet ovat toteutuneet.

Kaupungin ilmansuojelusuunnitelmassa on kirjattu toimenpiteitä, jotka liittyvät savuhaittojen valvonnan ja haittoja vähentävän neuvonnan kehittämiseen, puukiukaiden päästöjen selvittämiseen ja vähentämiseen, hyvien puunsäilytystapojen edistämiseen sekä tulisijojen päästöistä ja niiden vähentämiskeinoista viestimiseen.

Helsinki osallistuu Itä-Suomen yliopiston koordinoimaan Kiukaiden päästöt ja niiden vähentäminen -jatkohankkeeseen (KIUS2, 2019–2023), joka keskittyy kiukaiden kehittämiseen ja on jatkoa vuosina 2017–2019 toteutuneelle KIUS-hankkeelle. Hankkeessa kehitetään vapaaehtoisen ympäristömerkinnän kriteeristöä ja sen mahdollista käyttöönottoa.

Takkojen ja tulisijojen oikeiden käyttötapojen edistäminen ja vähäpäästöisempien puukiukaiden suosiminen on todettu tehokkaiksi ja kustannustehokkaiksi tavoiksi vähentää puun pienpolton päästöjen aiheuttamia haittoja. Työtehoseuran koordinoimassa Kuivaa asiaa -hankkeessa on viestitty puhtaasta puunpolttotavasta monin keinoin muun muassa tuottamalla esitteitä, joita on toimitettu myös polttopuuyrittäjille jaettavaksi asiakkaille. Poltupuhtaasti.fi-sivustolle on koottu ohjeita puhtaampaan polttoon. Lisäksi on järjestetty neuvontatilaisuuksia puhtaista puunpolttotavoista asukkaille sekä ympäristötarkastajille. Nuohousalan keskusliiton kanssa on tehty yhteistyötä ja luotu konseptia nuohoojien suorittamalle puhtaanpolton neuvonnalle.

Polttopuun laatu ja kuivuus vaikuttavat merkittävästi päästöihin. HSY:n tekemän kyselyn perusteella vain noin puolella tulisijojen käyttäjistä on puuvaja polttopuiden säilytykseen. Kaupungin ilmansuojelusuunnitelmassa yhtenä toimenpiteenä on kehittää innovatiivisia ratkaisuja pientaloalueiden ympäristöterveyden edistämiseksi ja kokeilla puuvarasto-

jen edellyttämistä uusiin pientaloihin esimerkiksi tontinluovutusehdoissa. Toimenpide ei ole vielä juurikaan edennyt.

Helsingin kaupunki osallistuu lisäksi Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 toteutukseen. Kaupungin asiantuntija on mukana ohjelman ohjausryhmässä sekä muun muassa pienpolton teemaryhmässä. Ohjelman tavoitteena on vähentää kansallisella tasolla puun pienpolton päästöjä ja haittoja. Yhtenä ohjelman toimenpiteenä päivitetään ohje savuhaittavalitusten käsittelyyn kunnissa.

Tietoa puunpolton päästöistä ja ilmanlaatuvaikutuksista sekä niihin vaikuttavista seikoista siis on. Puunsavun terveyshaittoja ei kuitenkaan yleisesti tunneta. Tulevaisuuden haasteena onkin tiedon levittäminen puunpolttajien ja tulisijojen hankkijoiden keskuuteen. Meneillään olevat hankkeet sekä kaupungin Ilmansuojelusuunnitelman sekä Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimenpiteet pyrkivät pureutumaan tähän asiaan. Jatkokoskin työhön tarvitaan panostamista ja resursseja, koska puun pienpolton päästöt tulevat säilymään hyvän ilmanlaadun haasteena.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa- jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 27.05.2021 § 108

HEL 2020-007850 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi seuraavan lausunnon.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että puun pienpoltto on tunnistettu hyvin merkittäväksi ilmansaasteiden päästölähteeksi Helsingissä.

Suomen ympäristökeskus on arvioinut, että pienpoltto aiheuttaa Suomessa vuosittain 200 ennen aikaista kuolemaa. Polttoperäiset pienhiukkaset ovat tämän hetkisen tiedon mukaan ilmansaasteista terveydelle haitallisimpia. Lisäksi puunpoltossa muodostuu karsinogeenisiä yhdisteitä. Mustan hiilen päästöt puolestaan voivat kiihdyttää merkittävästi varsinkin arktisen alueen lämpenemistä.

Muiden päästösektoreiden, kuten liikenteen ja teollisuuden, hiukkaspäästöt ovat viime vuosikymmeninä vähentyneet merkittävästi muun muassa tehokkaan lainsäädännön ansiosta. Pienpoltto on kuitenkin ollut sääntelemätöntä, ja sen osuus kokonaispäästöistä on noussut ja tulee tulevaisuudessa korostumaan lisää.

Puun pienpoltton päästöjen vähentämiseksi ei ole asetettu määrällisiä tavoitteita tai veloitteita. Vuoteen 2022 mennessä portaittain voimaan tulevat EU:n ekosuunnitteludirektiivin (2009/125/EC) nojalla annetut komission asetukset uusille tulisijoille (2015/1185) ja kattiloille (2015/189) vaikuttavat hitaasti pienhiukkaspäästöjen määrään. Tulisijojen käyttöikä on pitkä, ja niiden kanta uusiutuukin hitaasti. Määräykset eivät koske saunan kiukaita, jotka ovat Suomessa suurin yksittäinen puun pienpoltton päästölähde. Haittojen vähentämiseksi tarvitaankin kansallisia toimia.

Pienpoltto Helsingissä

Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän (HSY) vuonna 2020 julkaiseman selvityksen mukaan neljässä viidestä pääkaupunki-seudun pientaloasunnosta käytetään tulisijoja. Puuta poltetaan yhdessä taloudessa keskimäärin noin yksi kiintokuutiometri vuodessa. Pientaloasukkaat arvioivat, että puun käyttömäärät pysyvät samana tai kasvavat hieman lähitulevaisuudessa. Eniten puuta käytetään pientaloasunnoissa, joissa on puu- tai sähkölämmitys. Kaukolämmitteisillä pientaloalueilla puuta poltetaan vähiten.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HSY:n mukaan puun poltto aiheuttaa merkittävän osan pääkaupunkiseudun pienhiukkas-, musta hiili- ja bentso(a)pyreenipäästöistä. Pääkaupunkiseudun polttoperäisistä hiukkaspäästöistä 33 % tulee puunpoltosta tulisijoissa ja 26 % autojen pakokaasujen hiukkaspäästöistä. Energiantuotannon osuus hiukkaspäästöistä on hiukan suurempi (38 %) kuin tulisijojen käytön osuus, mutta sen vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun on kuitenkin pienempi, koska päästöt purkautuvat korkealle.

HSY on mitannut pienpolton ilmanlaatuvaikutuksia useilla pientaloalueilla. Pysyvä pientaloalueen mittausasema sijaitsee Helsingissä Vartiokylässä. Hiukkaspitoisuuksia mitattiin myös Pirkkolan pientaloalueella vuosina 2019 ja 2020. Lisäksi eri tutkimushankkeissa on kartoitettu puunpolton vaikutuksia. Kaupungin koordinoiman, EU:n rahoittaman Urban Innovative Action – Healthy Outdoor Premises for Everyone HOPE –hankkeen yksi pääpainopiste on ollut pienpolton vaikutusten mittaaminen ja haittojen vähentäminen Pakilan alueella.

Mittausten mukaan pienhiukkasten ja bentso(a)pyreenin pitoisuudet kohoavat ajoittain suuriksi erityisesti tiiviisti rakennetuilla pientaloalueilla. Päästöt vapautuvat matalista savupiipuista asuinalueilla yleisesti iltaisin ja viikonloppuisin, jolloin asukkaat oleskelevat eniten kotonaan. Sääolot vaikuttavat merkittävästi pitoisuuksien vaihteluun.

Helsingin toimet pienpolton haittojen vähentämiseksi

Merkittävien ilmanlaatuvaikutustensa vuosi puun pienpolto on yksi kolmesta Helsingin kaupungin Ilmansuojelusuunnitelman 2017–2024 teemasta. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteita pienpolton haittojen vähentämiseksi ja toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteina on, että pienhiukkasten WHO:n vuosiohजारvo (10 mikrogrammaa kuutiossa) ja EU:n raja-arvo (25 mikrogrammaa kuutiossa) sekä bentso(a)pyreenin tavoitearvo (1 nanogramma kuutiossa) eivät ei ylitä pientaloalueilla Helsingissä. Tähän saakka tavoitteet ovat toteutuneet.

Kaupungin ilmansuojelusuunnitelmassa on kirjattu toimenpiteitä, jotka liittyvät savuhaittojen valvonnan ja haittoja vähentävän neuvonnan kehittämiseen, puukiukaiden päästöjen selvittämiseen ja vähentämiseen, hyvien puunsäilytystapojen edistämiseen sekä tulisijojen päästöistä ja niiden vähentämiskeinoista viestimiseen.

Helsinki osallistuu Itä-Suomen yliopiston koordinoimaan Kiukaiden päästöt ja niiden vähentäminen -jatkohankkeeseen (KIUAS2, 2019–2023), joka keskittyy kiukaiden kehittämiseen ja on jatkoa vuosina 2017–2019 toteutuneelle KIUAS-hankkeelle. Hankkeessa kehitetään vapaaehtoisen ympäristömerkinnän kriteeristöä ja sen mahdollista käyttöönottoa.

Takkojen ja tulisijojen oikeiden käyttötapojen edistäminen ja vähäpäästöisempien saunan puukiukaiden suosiminen on todettu tehokkaiksi ja kustannustehokkaiksi tavoiksi vähentää puun pienpolton päästöjen aiheuttamia haittoja. Työtehoseuran koordinoimassa Kuivaa asiaa -hankkeessa on viestitty puhtaasta puunpolttotavasta monin keinoin muun muassa tuottamalla esitteitä, joita on toimitettu myös polttopuu-yrittäjille jaettavaksi asiakkaille. Polttopuuta.fi-sivustolle on koottu ohjeita puhtaampaan polttoon. Lisäksi on järjestetty neuvontatilaisuuksia puhtaista puunpolttotavoista asukkaalle sekä ympäristötarkastajille. Nuohousalan keskusliiton kanssa on tehty yhteistyötä ja luotu konseptia nuohoojien suorittamalle puhtaanpolton neuvonnalle.

Polttopuun laatu ja kuivuus vaikuttavat merkittävästi päästöihin. HSY:n tekemän kyselyn perusteella vain noin puolella tulisijojen käyttäjistä on puuvaja polttopuiden säilytykseen. Kaupungin ilmansuojelusuunnitelmassa yhtenä toimenpiteenä on kehittää innovatiivisia ratkaisuja pientaloalueiden ympäristöterveyden edistämiseksi ja kokeilla puuvarastojen edellyttämistä uusiin pientaloihin esimerkiksi tontinluovutusehdoissa. Toimenpide ei ole vielä juurikaan edennyt.

Helsingin kaupunki osallistuu lisäksi Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 toteutukseen. Kaupungin asiantuntija on mukana ohjelman ohjausryhmässä sekä muun muassa pienpolton teemaryhmässä. Ohjelman tavoitteena on vähentää kansallisella tasolla puun pienpolton päästöjä ja haittoja. Yhtenä ohjelman toimenpiteenä päivitetään ohje savuhaittavalitusten käsittelyyn kunnissa.

Tietoa puunpolton päästöistä ja ilmanlaatuvaikutuksista sekä niihin vaikuttavista seikoista siis on. Puunsavun terveyshaittoja ei kuitenkaan yleisesti tunneta. Tulevaisuuden haasteena onkin tiedon levittäminen puunpolttajien ja tulisijojen hankkijoiden keskuuteen. Meneillään olevat hankkeet sekä kaupungin ilmansuojelusuunnitelman sekä Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimenpiteet pyrkivät pureutumaan tähän asiaan. Jatkossakin työhön tarvitaan panostamista ja resursseja, koska puun pienpolton päästöt tulevat säilymään hyvän ilmanlaadun haasteena.

Käsittely

27.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Suvi Haaparanta. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 447

Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi Ruoholahden metroaseman itäisen sisäänkäynnin rakentamismahdollisuuksista

HEL 2020-010229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 9.9.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Käsittely

Esteelliset: Santtu von Bruun
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 9.9.2020 Marian kasvuyrityskampusta koskevan asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet Ruoholahden metroaseman itäisen sisäänkäynnin rakentamiseen Marian kasvuyrityskampuksen liikenneyhteyksien parantamiseksi."

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ruoholahden metroaseman maanalainen asemakaava on tullut voimaan 19.12.1986. Asemakaavassa on määritelty metroaseman nykyisen sisäänkäynnin kohta alueen osana, johon saa sijoittaa maanpintaan tulevan liukuporras- ja hissikuilun. Nykyisessä maanalaisessa asemakaavassa on määritelty yksi metroaseman sisäänkäynnin kohta ja tämä on nykyisin käytössä.

Kaupunkiympäristölautakunta on (27.4.2021, § 214) esittänyt kaupunginhallitukselle maanalaisen yleiskaavaehdotuksen hyväksymistä. Kaavaehdotuksessa Itämerenkadun metroaseman ympäristö on määritelty maanalaisen julkisten ja kaupallisten palveluiden sekä kävely-ympäristön kehittämisen kohdealueeksi. Kävely-ympäristöistä määrätään osana maanalaisten julkisten ja kaupallisten palveluiden sekä kävely-ympäristön kehittämisen kohdealuetta koskevaa määräystä seuraavasti: "Alue, jolla kehitetään maanalaisia julkisia ja kaupallisia palveluja sekä maanalaista kävely-ympäristöä, joka täydentää maanpäällistä kävelyverkkoa ja kytkee jalankulkuvirtoja raideliikenteen solmukohtiin."

Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteissa on kehitetty solmukohtien saavutettavuutta uusien sisäänkäyntien ja maanalaisten kävely-yhteyksien avulla. Tarpeita on jatkossa vielä tarkennettava, jonka jälkeen on mahdollista edistää tarkempaa suunnittelua.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Ruoholahden metroaseman uusi sisäänkäynti edellyttää tarkasteluja sisäänkäynnin liikenteellisistä hyödyistä sekä toteutettavuudesta huomioiden alueen nykyiset olosuhteet, olemassa olevat rakenteet sekä Marian kasvuyrityskampuksen aiheuttamat uudet liikku mistarpeet. Parhaiten sisäänkäynnin toteutuminen onnistuu kaupunki-kehityshankkeena, jossa sisäänkäynnin lisäksi alueelta löytyy myös muuta kehitettävää integroituneena metron itäiseen sisäänkäyntiin.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tarkoitus selvittää joukkoliikenteen solmukohtien kehittämistä vuoden 2021 aikana. Työssä selvitetään liikennemallin avulla myös maanalaisten joukkoliikenneasemien lisäksi sisäänkäyntien tuottamia matkustajahyötyjä. Myös Ruoholahden metroaseman itäinen sisäänkäynti on osa tätä joukkoliikenteen solmukohtien kehittämistyötä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

07.06.2021

Asia/26

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 28.01.2021 § 21

HEL 2020-010229 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Hannu Oskalan aloitteesta Marian kasvuyrityskampuksen asemakaavan hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto liitti hyväksymispäätökseen toivomusponnen, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia Ruoholahden metroaseman itäisen sisäänkäynnin rakentamiseen Marian kasvuyrityskampuksen liikenneyhteyksien parantamiseksi.

Ruoholahden metroasema on otettu käyttöön vuonna 1993. Asemalla on yksi sisäänkäynti Itämerenkujalta, osoitteessa Itämerenkatu 14. Lippuhalli on integroitu osaksi toista kiinteistöä. Metrolaiturin länsipäässä on 2 hissiä ja 3 liukuporrasta maan tasalla olevaan lippuhalliin.

Ruoholahden metroaseman laiturin sijaitsee maan alla n. 30 metrin syvyydessä ja laiturin pituus on n. 135 metriä. Laituri sijaitsee maantieteellisesti itä-länsi suunnassa niin, että laiturin itäpää on Santakujan tienoilla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ruoholahden metroasemalle ei ole suunniteltu tai jätetty varausta itäpuoleista sisäänkäyntiä varten. Metroaseman teknisiä tiloja sijaitsee laiturin itäpäässä ja näille pitäisi louhia uudet sijoituspaikat uuden sisäänkäynnin rakentamisen myötä. Tällä hetkellä HKL:llä ei ole tarkempia lähtötietoja itäisen sisäänkäynnin toteuttamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Santakujan (metrolaiturin itäpää) ja Mechelininkadun välinen etäisyys on n. 200 metriä. Mechelininkadun itäpuolelle Länsilinkin alueelle etäisyyttä tulee n. 70 metriä lisää. HKL ei ota kantaa katujen ja/tai nykyisten kiinteistöjen alle sijoittuvien mahdollisten uusien tunneliratkaisujen toteuttamiskelpoisuuteen.

Tällä hetkellä Itämerenkadulla on raitiotiepysäkki Ruoholahden metroaseman sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä, josta kulkee raitiolinja 8. Entisen Marian sairaalan luona on myös raitiotiepysäkki, josta pääsee em. linjalla suoraan Ruoholahden metroasemalle.

HKL ei ole varautunut Ruoholahden metroaseman mahdollisen uuden sisäänkäynnin toteuttamisen selvittämiseen vuosien 2021-2030 talousarvioissa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Antti Nousiainen, yksikön johtaja, puhelin: 310 32528
antti.nousiainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.01.2021 § 28

HEL 2020-010229 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruoholahden metroaseman maanalainen asemakaava on tullut voimaan 19.12.1986. Asemakaavassa on määritelty metroaseman nykyisen sisäänkäynnin kohta alueen osana, johon saa sijoittaa maanpintaan tulevan liukuporras- ja hissikuilun. Nykyisessä maanalaisessa asemakaavassa on määritelty yksi metroaseman sisäänkäynnin kohta ja tämä on nykyisin käytössä.

Maanalaisessa yleiskaavaluonnoksessa Itämerenkadun metroaseman ympäristö on määritelty maanalaisen julkisten ja kaupallisten palvelui-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

den sekä kävely-ympäristön kehittämisen kohdealueeksi. Kävely-ympäristöistä määrätään osana maanalaisten julkisten ja kaupallisten palveluiden sekä kävely-ympäristön kehittämisen kohdealuetta koskevaa määräystä seuraavasti: ”Alue, jolla kehitetään maanalaisia julkisia ja kaupallisia palveluja sekä maanalaista kävely-ympäristöä, joka täydentää maanpäällistä kävelyverkkoa ja kytkee jalankulkuvirtoja raideliikenteen solmukohtiin.”

Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteissa on kehitetty solmukohtien saavutettavuutta uusien sisäänkäyntien ja maanalaisten kävely-yhteyksien avulla. Tarpeita on jatkossa vielä tarkennettava, jonka jälkeen on mahdollista edistää tarkempaa suunnittelua.

Itäinen sisäänkäynti on maanalaisen yleiskaavan ja voimassa olevien asemakaavojen mukainen. Alueen kehittyminen on myös luonut uutta kysyntää tälle yhteydelle.

Ruoholahden metroaseman uusi sisäänkäynti edellyttää seuraavaksi tarkasteluja sisäänkäynnin liikenteellisistä hyödyistä sekä toteutettavuudesta huomioiden alueen nykyiset olosuhteet sekä olemassa olevat rakenteet. Parhaiten sisäänkäynnin toteutuminen onnistuu kaupunkikehityshankkeena, jossa sisäänkäynnin lisäksi alueelta löytyy myös muuta kehitettävää integroituneena metron itäiseen sisäänkäyntiin.

Vuoden 2021 aikana on tarkoitus selvittää joukkoliikenteen solmukohtien kehittämistä. Työssä selvitetään liikennemallin avulla myös maanalaisten joukkoliikenneasemien lisäsisäänkäyntien tuottamia matkustajahyötyjä. Myös Ruoholahden metroaseman itäinen sisäänkäynti on osa tätä joukkoliikenteen solmukohtien kehittämistyötä.

19.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Teemu Vuontoniemi, liikenneinsinööri: 310 37490
teemu.vuontoniemi(a)hel.fi

§ 448

Valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponsi Ressun peruskoulun toimintojen huomioon ottamisesta Marian kasvuyrityskampuksen rakentamisen aikana

HEL 2020-010230 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Santtu von Bruun

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 9.9.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 9.9.2020 Marian kasvuyrityskampuksen mahdollistavan asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponnen "Tämän ponnien hyväksyessään valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuudet ottaa huomioon vieressä sijaitsevan Ressun peruskoulun ja lukion (tontti 167) oppilaiden liikkuminen ja välituntien vietto alueella siten, että Baanan eteläpäädyssä olisi tarjolla noin 500 nuoren käyttöön mahdollisuudet liikuntaan ja ajanviettoon. Valtuusto toivoo, että selvitetään mahdollisuudet varmistaa, että Baanaa pitkin liikkuminen on sujuvaa ja turvallista Ressun

peruskoulun uuden ja vanhan koulurakennuksen välillä myös alueen rakentamisen aikana."

Pyöräilyn pääreittinä toimivalla Baanalla yhdistyvät vilkas pyöräliikenne ja rajallinen tila julkisille virkistystoiminnoille. Marian kampuksen asemakaavan yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jossa Baanalla sijaitsevaa pyörätietä esitetään siirrettäväksi alueen itäiseen reunaan liikenneturvallisuuden vuoksi. Baanan toteutuksen jälkeisissä asukas-palautteissa on tullut esille haasteet vilkkaan ohittavan pyöräliikenteen ja alueen virkistyskäytön yhteensovittamisessa. Alueelle laaditussa uudessa liikennesuunnitelmassa on huomioitu turvallinen liikkuminen Ressun koulujen välillä yhtenäisillä jalkakäytävillä sekä pyöräilyn ja jalankulun erottelulla Baanalla.

Turvallisen pyöräliikenteen takaamiseksi Baanan eteläosassa ei ole mahdollista kehittää ponnassa esitettyjä oppilaiden liikunta- ja ajanviettomahdollisuuksia. Koulun virallinen piha-alue tulee jatkossa olemaan Ressun peruskoulun piha. Uuteen sivukoulurakennukseen on tulossa sisävälituntialueita. Ressun yläasteen ja lukion on mahdollista käyttää Kaisaniemen kenttää ulkoliikuntatunneilla, jossa liikuntatunnit voidaan järjestää turvallisesti.

Uusi Marian kampuksen maankäyttö ja pyörätien siirto edellyttävät Baanalla sijaitsevien toimintojen uudelleenjärjestelyä. Toimintojen uudelleenjärjestelyssä otetaan huomioon Ressun sivukoulun sijainti Baanan ja Ruoholahdenkadun risteyksessä sekä tarkastellaan, onko toimintojen sijoittamisella mahdollista tukea koulun toimintaa. Toimintojen sijoittumisesta päätetään katusuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Marian kampuksen rakentamisen aikana Baanan tila tulee kaventumaan työmaajärjestelyiden vuoksi. Baanan liikenteelliset tarpeet tullaan huomioimaan tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnittelussa Marian kampuksen urakan valmistelussa. Baanalta tullaan varaamaan riittävästi tilaa jalankulun ja pyöräilijöiden liikkumiselle. Huomiota tullaan kiinnittämään niin koululaisten, kun muidenkin Baanalla liikkuvien turvallisuuteen.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 449

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2021-005458 T 03 00 00

VN/489/2021

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriölle perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Yleiset lakimuutoksia koskevat kommentit

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä lakimuutoksilla tehtävää sääntelyn yhdenmukaistamista. Yhdenmukaisella lainsäädännöllä voidaan puuttua oikea-aikaisesti kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikkien koulussa toimivien turvallinen oppimisympäristö.

Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännös lapsen edusta opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Helsingin kaupunki kannattaa muutosehdotusta ja toteaa, että se tukee tosiasiallista toimintatapaa.

Lakeihin ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi opettajan tai rehtorin velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppilaitoksessa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Helsingin kaupunki pitää muutosta kannatettavana. Se lisää keinoja häirintään, kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseen.

Lakeihin ehdotetaan täsmennettäväksi opetuksesta epäämistä koskevaa sääntelyä, jotta opiskelija saisi tarvitsemansa tuen epäämisen aikana ja oppilaitokseen palatessa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että lait ovat näiltä osin yhtenevät eri koulutusmuodoissa.

Seuraavissa kappaleissa esitetään huomiot erikseen kunkin lain keskeisistä muutosehdotuksista.

Ne lakiesitysten pykälät, joihin Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa, on kirjattu seuraavien lakikohtaisten kappaleiden loppuun. Näissä py-

kälissä on kyse lähinnä käytetyn terminologian muutoksesta, pykälien kumoamisesta tai muusta teknisestä muutoksesta.

Perusopetuslaki

35 §. Oppilaan velvollisuudet

Perusopetuslakiin ehdotetaan lisättäväksi, että perusopetuksen oppilaalla olisi velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja hänen olisi vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden oppilaiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Helsingin kaupunki kannattaa ehdotettua lisäystä, joka tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta koulussa odotetaan. Kiusaamis-sananan käyttö tässä yhteydessä tuo kiusaamisen ilmiönä myös aiempaa vahvemmin esille.

36 §. Kurinpito

Lakitekstissä käytetty käsite kurinpitorangaistus ehdotetaan muutettavaksi kurinpitotoimeksi. Ehdotettu muutos on kannatettava.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös opetuksen järjestäjän velvollisuudesta arvioida kurinpitotoiminta aina suhteessa oppilaan ja opiskelijan ikään ja kehitystasoon. Helsingin kaupunki pitää ehdotusta kannatettavana, sillä perusopetuksessa on hyvin eri-ikäisiä oppilaita. Lisäksi ehdotus vahvistaa lapsen edun huomioimista kurinpitotoimien päätöksenteossa.

Pykälään ehdotetaan muutosta, jolla oppilaan osallistuminen opetukseen voitaisiin evätä jäljellä olevan koulupäivän lisäksi myös seuraavaksi koulupäiväksi. Samalla todetaan, että epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Oppilaalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Suunnitelmassa määriteltäisiin ne käytännön toimet, joilla tuettaisiin oppilaan turvallista ja hallittua palaamista opetukseen. Muutosehdotuksen tavoite on kannatettava ja on tärkeää, että oppilashuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsittelyyn heti ja pystyy tukemaan oppilasta monialaisesti.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan oppilaalle tehtävä, opetukseen palaamista tukeva suunnitelma on tärkeä niissä tilanteissa, joissa opetuksen epäminen on toistuvaa. Sen sijaan tilanteissa, joissa opetus evätään vain jäljellä olevan päivän ajaksi, suunnitelman laatimisen edellyttämistä on pidettävä ylimitoitettuna vaatimuksena.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös oppilaan ja oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan mahdollisuudesta osallistua erotetulle oppilaalle opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Voimassaolevan perusopetuslain mukaisesti erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Helsingin kaupunki toteaa, että ehdotettu muutos on linjassa Helsingin kaupungin osallisuustavoitteiden kanssa. Oppilaita halutaan tukea vastuun ottamisessa omasta oppimisestaan ja tämä on konkreettinen toimintamalli tavoitteen toteuttamiseen.

Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

36 a §. Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano

36 c §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuinten ratkaisuun

36 h §. Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä

42 §. Oikaisuvaatimus

42 a §. Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

42 b §. Muutoksenhaku aika

42 e §. Valituslupa

Ammatillisesta koulutuksesta annettu laki

85 §. Kurinpito

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Opiskelijalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Lisäksi opiskelijalle tehtäisiin suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunki toteaa, että muutosehdotuksen tavoite on kannatettava. On tärkeää, että opiskelijahuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsittelyyn heti ja pystyy tukemaan opiskelijaa monialaisesti. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tilanteissa, joissa opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen, tulee päivittää opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

94 §. Opiskelijan velvollisuudet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Opiskelijan velvollisuuksia ehdotetaan muutettavan siten, että opiskelijan käyttäytymisvelvollisuutta tarkennetaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että ammatillisen koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Ehdotettu muutos on samankaltainen kuin perusopetuksessa ja lukiolaissa. Helsingin kaupunki kannattaa lisäystä, joka tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta ammatillisessa koulutuksessa odotetaan. Kiusaamis-sanan käyttö tässä yhteydessä tuo kiusaamisen ilmiönä myös aiempaa vahvemmin esille.

Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

88 §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuinten ratkaisuun

93 §. Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Lukiolaki

30 §. Opiskelijan velvollisuudet

Voimassaolevassa lukiolaissa opiskelijalle on säädetty velvollisuus välttää toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että opiskelijan edellytetään toimivan niin, ettei hän omalla toiminnallaan vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Helsingin kaupunki kannattaa muutosehdotusta, joka tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta lukiossa odotetaan.

41 §. Kurinpito

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa sekä järjestettävä muu opetukseen osallistumiseksi tarvitsemansa tuki palatessa. Opiskelijalle tehtäisiin suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Muutosehdotuksen tavoite on kannatettava ja on tärkeää, että opiskelijahuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsittelyyn heti ja pystyy tukemaan opiskelijaa monialaisesti. Jokaisella lukiolaisella on uuden opetussuunnitelman myötä elokuusta 2021 alkaen henkilökohtainen opintosuunnitelma, joka koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tilanteis-

sa, joissa opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen, päivitetään opiskelusuunnitelma paluun tukemiseksi sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

42 §. Menettely kurinpitoasiassa ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano

44 §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuinten ratkaisuun

50 §. Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

51 §. Muutoksenhaku aika

52 §. Valituslupa

Lausunnon keskeinen sisältö

Helsingin kaupunki pitää lainsäädännön yhdenmukaistamista tärkeänä. Yhdenmukaisella lainsäädännöllä voidaan puuttua oikea-aikaisesti kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikkien koulussa toimivien turvallinen oppimisympäristö.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että laissa määritellään aiempaa selkeämmin, millainen käyttäytymisvelvoite oppilaalla on perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisissa opinnoissa.

Ammatillisessa koulutuksessa laaditaan jo nyt jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Uuden lukion opetussuunnitelman käyttöönoton myötä myös jokaiselle lukiolaiselle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma elokuusta 2021 alkaen. Jos opiskelijalta on evätty osallistuminen opetukseen, tulee lakiesitysten mukaan tehdä opetukseen palaamisen suunnitelma. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tämä suunnitelma tulisi kirjata opiskelijan henkilökohtaiseen kehittämissuunnitelmaan tai opintosuunnitelmaan sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

Lisäksi Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota lakimuutosten taloudellisiin vaikutuksiin. Perusopetuslain muutosehdotuksen mukainen, opetuksen epäämisen yhteydessä oppilaalle laadittava opetukseen palaamisen tukisuunnitelma aiheuttaa arviolta noin kahden tunnin lisätyön. Lakiesityksen yhteydessä on todettu, että nämä kustannukset maksetaan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta. Toisen asteen osalta esityksessä ei ole otettu asiaan kantaa. Helsingin kaupunki

huomauttaa, että opetukseen palaamisen tukisuunnitelmien laatimisesta aiheutuvat kustannukset tulee korvata kunnille täysimääräisesti myös toisen asteen osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.5.2021
- 2 Lausuntopyynnön liite, esityksen sisältö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 3.5.2021 Helsingin kaupungin lausuntoa perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2). Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa 7.6.2021 mennessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lausunnolle lisäaikaa 11.6.2021 asti, joten asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjaukseen toimenpideohjelman käynnistämisestä kiusaamiseen puuttumiseksi ja yksinäisyyden vähentämiseksi. Hallituksen esitys on osa opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelmasta kiusaamisen, väkivallan sekä häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on täsmentää ja korjata opetustoimen säännöksiä, jotta kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan voitaisiin

puuttua oikea-aikaisesti, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikkien koulussa toimivien turvallinen oppimisympäristö.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022. Ehdotettu valtioneuvoston asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut esitysluonnoksesta lausunnon, johon ministeriölle annettava lausunto perustuu.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa kaupungin lausunnot ulkopuolisille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.5.2021
- 2 Lausuntopyyntön liite, esityksen sisältö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 25.05.2021 § 217

HEL 2021-005458 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä 2 olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lainsäädännön yhdenmukaistaminen on tärkeää. Yhdenmukaisella lainsäädännöllä voidaan puuttua oikea-aikaisesti kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikkien koulussa toimivien turvallinen oppimisympäristö.

Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännös lapsen edusta opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa muutosehdotusta ja toteaa, että se tukee tosiasiallista toimintatapaa.

Lakeihin ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi opettajan tai rehtorin velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppilaitoksessa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että muutos on kannatettava. Se lisää keinoja häirintään, kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseen.

Lakeihin ehdotetaan täsmennettäväksi opetuksesta epäämistä koskevaa sääntelyä, jotta opiskelijan palaaminen opetukseen saisi tarvitsemansa tuen epäämisen aikana ja oppilaitokseen palatessa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lait ovat näiltä osin eri koulutusmuodoissa yhtenevät.

Seuraavassa tarkastellaan erikseen kunkin lain keskeiset muutokset.

Ne lakiesitysten pykälät, joihin kasvatus- ja koulutuslautakunnalla ei ole lausuttavaa, on kirjattu kunkin lain lausuntoehdotuksen viimeiseen kappaleeseen. Näissä pykälissä on lähinnä kyse käytetyn terminologian muutoksesta, pykälien kumoamisesta tai muusta teknisestä muutoksesta.

Perusopetuslaki

35 §. Oppilaan velvollisuudet

Perusopetuslakiin ehdotetaan lisättäväksi, että perusopetuksen oppilaalla olisi velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja hänen olisi vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden oppilaiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotettua lisäystä. Lisäys tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta koulussa odotetaan. Kiu-

saamis-sanan käyttö tässä yhteydessä tuo kiusaamisen ilmiönä myös aiempaa vahvemmin esille.

36 §. Kurinpito

Lakitekstissä käytetty käsite kurinpitorangaistus ehdotetaan muutettavan kurinpitotoimeksi. Ehdotettu muutos on kannatettava.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös, että opetuksen järjestäjällä olisi velvollisuus arvioida kurinpitorangaistusta aina suhteessa oppilaan ja opiskelijan ikään ja kehitystasoon. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että tämä on kannatettava ehdotus, sillä perusopetuksessa on hyvin eri-ikäisiä oppilaita. Lisäksi ehdotus vahvistaa lapsen edun huomioimista kurinpitorangaistusten päätöksenteossa.

Pykälään ehdotetaan muutosta, jossa oppilaan osallistuminen opetukseen voitaisiin evätä jäljellä olevan koulupäivän lisäksi myös seuraavaksi koulupäiväksi. Samalla todetaan, että epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Oppilaalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Suunnitelmassa määriteltäisiin ne käytännön toimet, joilla tuettaisiin oppilaan turvallista ja hallittua palaamista opetukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että muutosehdotuksen tavoite on kannatettava ja on hyvä, että oppilashuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsitteilyyn heti ja pystyy tukemaan oppilasta monialaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on sitä mieltä, että ehdotettu oppilaalle tehtävä suunnitelma on tärkeä niissä tilanteissa, joissa opetuksen epääminen on toistuvaa. Voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti oppilaalta voidaan evätä opetus jäljellä olevan päivän ajaksi. Tämä olisi jatkossakin mahdollista, mutta lakiesitys edellyttäisi, että myös näissä tilanteissa suunnitelma tulisi tehdä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on sitä mieltä, että näissä tilanteissa suunnitelman tekeminen olisi ylimitoitettua.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös, että oppilaalla ja oppilaan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla olisi mahdollisuus osallistua erotetulle oppilaalle opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Voimassaolevan perusopetuslain mukaisesti erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotettu muutos on linjassa Helsingin kaupungin osallisuustavoitteiden kanssa. Haluamme tukea oppilaita ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja tämä on konkreettinen toimintamalli tavoitteen toteuttamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

36 a §. Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano

36 c §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistimen ratkaisuun

36 h §. Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä

42 §. Oikaisuvaatimus

42 a §. Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

42 b §. Muutoksenhaku aika

42 e §. Valituslupa

Ammatillisesta koulutuksesta annettu laki

85 §. Kurinpito

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Opiskelijalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opetukseen palatessa. Lisäksi opiskelijalle tehtäisiin suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että muutosehdotuksen tavoite on kannatettava. On hyvä, että opiskelijahuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsittelyyn heti ja pystyy tukemaan opiskelijaa monialaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on sitä mieltä, että jos opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen, niin tällöin päivitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

94 §. Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan velvollisuuksia ehdotetaan muutettavan siten, että opiskelijan käyttäytymisvelvollisuutta tarkennetaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että ammatillisen koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Ehdotettu muutos on samankaltainen kuin perusopetuksessa ja lukiolaissa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta. Lisäys tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta ammatillisessa koulutuksessa odotetaan. Kiusaamis-sanana käyttö täs-

sä yhteydessä tuo kiusaamisen ilmiönä myös aiempaa vahvemmin esille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

88 §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuinten ratkaisuun

93 §. Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Lukiolaki

30 §. Opiskelijan velvollisuudet

Voimassaolevassa lukiolaissa opiskelijalle on säädetty velvollisuus välttää toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Pykälää ehdotetaan muutettavan siten, että opiskelijan edellytetään toimivan niin, ettei hän omalla toiminnallaan vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta. Muutos tuo aiempaa selkeämmin esille, millaista käytösvelvoitetta lukiossa odotetaan.

41 §. Kurinpito

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa sekä järjestettävä muu opetukseen osallistumiseksi tarvitsemansa tuki palatessa. Opiskelijalle tehtäisiin suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Muutosehdotuksen tavoite on kannatettava ja on hyvä, että opiskelijahuolto kiinnittyy näiden tilanteiden käsittelyyn heti ja pystyy tukemaan opiskelijaa monialaisesti. Jokaisella lukiolaisella on uuden opetussuunnitelman myötä elokuusta 2021 alkaen henkilökohtainen opintosuunnitelma, joka koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on sitä mieltä, että jos opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen, niin tällöin päivitetään opiskelusuunnitelma paluun tukemiseksi sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla ei ole lausuttavaa seuraaviin lakimuutosesityksen pykäliin:

42 §. Menettely kurinpitoasiassa ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano

44 §. Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuinten ratkaisuun

50 §. Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

51 §. Muutoksenhaku aika

52 §. Valituslupa

Lakimuutosten taloudelliset vaikutukset

Perusopetuslakimuutosehdotuksen mukainen opetuksen epäämisen yhteydessä oppilaalle laadittava opetukseen palaamisen tukisuunnitelma aiheuttaa arviolta noin kahden tunnin lisätyön. Lakiesityksen yhteydessä on todettu, että nämä kustannukset maksetaan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta. Toisen asteen osalta esityksessä ei ole otettu asiaan kantaa.

Lausunnon keskeinen sisältö

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lainsäädännön yhdenmukaistaminen on tärkeää. Yhdenmukaisella lainsäädännöllä voidaan puuttua oikea-aikaisesti kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikkien koulussa toimivien turvallinen oppimisympäristö.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että laissa määritellään aiempaa selkeämmin, millainen käyttäytymisvelvoite oppilaalla on perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisissa opinnoissa.

Ammatillisessa koulutuksessa laaditaan jo nyt jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Uuden lukion opetussuunnitelman käyttöönoton myötä myös jokaiselle lukiolaiselle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma elokuusta 2021 alkaen. Jos opiskelijalta on eväty osallistuminen opetukseen, tulee lakiesitysten mukaan tehdä opetukseen palaamisen suunnitelma. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tämä suunnitelma tulisi kirjata opiskelijan henkilökohtaiseen kehittämissuunnitelmaan tai opintosuunnitelmaan sen sijaan, että laaditaan erillinen suunnitelma.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mervi Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 80498
mervi.korhonen(a)hel.fi

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 450

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2021-005463 T 03 00 00

VN/480/2021

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriölle varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Keskeisten muutosten tarkastelu ja kannanotot

Helsingin kaupunki pitää esitystä varhaiskasvatuslain muuttamisesta tarpeellisenä ja oikeansuuntaisena. Esityksen tavoitteena on vahvistaa lapsen lakisääteistä oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja vahvistaa varhaiskasvatusikäisten tasavertaista oikeutta kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen niin kunnallisessa kuin yksityisessä varhaiskasvatustalvissa. Lainvalmistelussa on ehdotettu, että lapsen ollessa yksityisessä varhaiskasvatuksessa tukea koskevan hallintopäätöksen tekisi järjestämisvastuussa oleva kunta.

Tuen uudistuksella voi olla positiivisia heijastusvaikutuksia siihen, että pienempien varhaiskasvatusikäisten lasten tuen tarpeiden tunnistamiseen ja toteuttamiseen pystytään kiinnittämään entistä paremmin ja aikaisemmin huomiota. Esitys vahvistaa lisäksi vammaisten, sairaiden ja kehityksessään viivästyneiden lasten asemaa, oikeusturvaa ja tasavertaisuutta lapsen varhaiskasvatuksen toimipaikasta riippumatta.

Varhaiskasvatuksen tuesta aiheutuviksi kustannuksiksi on arvioitu noin 15,0 miljoonaa euroa vuositasona, joka maksetaan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta yleiskatteellisena rahoituksena. Kunta päättää yleiskatteellisen valtionosuuden kohdentamisesta. Erityisen tuen hallinnollisista päätöksistä on kustannuksia arvioitu syntyvän valtakunnallisesti noin 1,5 miljoonaa euroa ja henkilöstökustannuksia 13,5 miljoonaa euroa. Lainvalmistelun yhteydessä on arvioitu, että tuen järjestäminen voitaisiin taata esimerkiksi palkkaamalla lisää varhaiskasvatuksen erityisopettajia, opettajia ja avustajia.

Helsingin kaupunki huomauttaa, että varhaiskasvatuksen henkilökunnasta on jo tällä hetkellä merkittävä pula etenkin pääkaupunkiseudulla. Lain valmistelussa on huomioitava tarvittavat resurssit erityisesti var-

haiskasvatuksen erityisopettajan ja opettajan koulutusmäärien nostamiseen.

Lakimuutoksen jatkovalmistelussa tulee lisäksi varmistaa, että varhaiskasvatuksen tuen järjestämisestä kunnalle aiheutuvat kustannukset korvataan kunnille täysimääräisinä. Korvausta tulee tarkistaa toteutuvien, todellisten kustannusten mukaiseksi.

3 § Varhaiskasvatuksen tavoitteet

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena tulee olla inklusiivisuuden periaatteiden toteutuminen, kaikille yhteinen varhaiskasvatus kaikessa toiminnassa ja kaikkien lasten kohdalla, ei vain nyt ehdotettavan tuen toteuttamisessa ja tukea tarvitsevan lapsen osalta.

3 a luku Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen

Luvussa säädettäisiin lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Luku on kokonaisuudessaan selkeä, koska siihen on koottu hajallaan laissa olevia säännöksiä lapsen tukeen liittyen. Esitys antaa raamit nykyisten tukimuotojen suunnitelmallisempaan käyttämiseen.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalla olisi velvollisuus järjestää tukea ehdotetun lain mukaisesti. Erityisestä tuesta olisi tehtävä hallintopäätös ja päätöksen tekisi lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Yksityinen varhaiskasvatuksen järjestäjä ei voisi tehdä tuesta hallintopäätöstä. Helsingissä on käytössä yksityisen hoidon tuki, joten järjestämisvastuu aktivoituisi vasta päätettäessä erityisestä tuesta. Koska kunta tekisi erityisen tuen päätöksen myös yksityisen hoidon piirissä olevalle lapselle, päätöksessä määritellystä tuesta saattaisi syntyä lisäkustannuksia myös kunnalle, esimerkiksi koskien avustajaresurssia tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaresurssia ja sen kustannusten jakamista. Lakiesitys lisää resurssitarvetta yksityisessä varhaiskasvatuksessa tarvittavissa rakenteellisissa tukimuodoissa. Lisäksi yksityisten palveluntuottajien ohjaus ja konsultointi, erityisen tuen päätösten valmistelu sekä mahdollinen muutoksenhakuun liittyvä valmistelu lisäävät kuntien resurssitarvetta.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa kehityksen ja oppimisen tuki toteutetaan Helsingissä tällä hetkellä siten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskentelee yksi alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopet-

taja, joka konsultoi tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä yksityisen varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatushenkilöstöä. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että esityksessä on tuotu esiin kustannusten kasvu ja niiden mahdollinen kompensointi yksityisille palvelun tuottajille.

15 a § Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen

Pykälä määrittää selkeästi lapsen lakisääteistä oikeutta tarvitsemaansa tukeen: varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmetyä osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa.

Esityksessä todetaan, että jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea tehostettava lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostetun tuen tarve on määritelty säännöskohtaisissa perusteluissa selkeästi suhteessa erityiseen tukeen. Ratkaisu, milloin lapsen tuen tarve vaatii tehostettua tukea ja milloin erityistä tukea arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että tuen tehostaminen tapahtuisi varhaiskasvatuksen henkilöstön ratkaisusta sekä lapsen ryhmän henkilöstön ja huoltajien kanssa käydyn keskustelun pohjalta. Ratkaisun tuen tehostamisesta tekisi varhaiskasvatuksen opettaja tai erityisopettaja. Ei liene kuitenkaan tarkoitus, että pelkästään opettajan päätöksellä voidaan päättää tuen tehostamisesta, varsinkin jos se edellyttää rakenteellisia tukitoimia.

Esityksessä todetaan niin ikään, että jos 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta tai sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta lapsen oppimisen ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on annettava yksilöllisesti suunniteltua erityistä tukea. Erityisen tuen päätös tehtäisiin hallintolain mukaan, jolloin siihen liittyy huoltajien kuuleminen. Lisäksi erityisen tuen piiriin kuuluva lapsi olisi otettava huomioon päiväkodin henkilöstön mitoituksessa. Menettely on hyvin perusopetuslain kaltainen ja se yhdistää ja vahvistaa tuen jatkuvuutta ja ehjää opinpolkua.

Ehdotus siitä, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelma toimii pedagogisena asiakirjana on hyvä, eikä erillisiä perusopetuslaissa käytettyjä pedagogista arviota, pedagogista selvitystä eikä henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa käytettäisi varhaiskasvatuksessa.

15 b § Lapselle annettava tuki ja tuen toteutus

Esityksessä lapselle annettava tuki on jaoteltu pedagogisiin, rakenteellisiin ja hoidollisiin tukitoimiin ja -muotoihin. Hoidolliset tukitoimet ja –muodot kuvastavat hyvin varhaiskasvatuksen ominaispiirteitä. Niin rakenteelliset kuin hoidollisetkin tukitoimet tulee aina suunnitella pedagogisesti niin, että lapsen osallisuus, oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla ja edesauttaa osaltaan jokaisen lapsen osallisuutta ja inklusiivisen varhaiskasvatuksen toteuttamista.

Rakenteellisiin tukimuotoihin kuuluu mm. varhaiskasvatuksen osallistumiseen edellyttämät avustamispalvelut, jolloin lapsen tukitoimena voi olla varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluva avustaja. Lakiesityksessä mainitut hoidolliset tukitoimet ovat keinoja, joilla vastataan lapsen sairaanhoidollisiin, perushoitoon, hoivaan ja avustamiseen liittyviin tarpeisiin. Pula koulutetuista varhaiskasvatuksen erityisopettajista asettaa haasteita inklusiivisten periaatteiden mukaiselle varhaiskasvatukselle, henkilöstön riittävälle osaamiselle ja lapsen tuen toteuttamiselle. Lakiesitystä laadittaessa tulee tarkastella varhaiskasvatuksen erityisopettajien koulutusmääriä ja varmistaa koulutettujen varhaiskasvatuksen erityisopettajien saatavuus. Jos sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten arvioinnin perusteella lapsen tuen tarve on sairaanhoidollinen, johon varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole osaamista eikä pätevyyttä, epäselväksi jää, kuinka lapsen tarvitsema tuki tulisi näissä tapauksissa järjestää.

15 c § Tuen tarpeen arviointi

Pykälä on riittävästi ohjaava. Tuen tarvetta arvioitaessa ei edellytetä pyydettäväksi erillisiä asiantuntijalausuntoja. Varhaiskasvatuksen järjestäjä arvioi, milloin lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut asiantuntijatahot osallistuvat tuen tarpeen arviointiin.

15 d § Päätös annettavasta tuesta

Pykälä on selkeä ja prosessit samoja kun esiopetuksessa. Päätöksessä mainitaan vain sellaiset asiat, jotka huoltajien tulee voida saattaa muutoksenhaun alaiseksi, eli tuen muodot ja tukipalvelut. Pedagogiset keinot ja toteuttamistapojen intensiivisyys kirjattaisiin lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan, mikä on tarkoituksenmukaisin toimintatapa.

Hallituksen esityksen mukaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ei yhtäläisesti vastaa perusopetuksen pedagogista selvitystä eikä -arviointia, mutta toimintakäytäntönä se sisältää lapsen kehitykseen, tukeen ja oppimiseen sekä varhaiskasvatustoimintaan liittyvää tiedonkeruuta, seurantaa ja arviointia, jota voidaan käyttää hyväksi tehtäessä hallinnollista päätöstä erityisestä tuesta varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatustilanteesta ja hänen saamastaan tehostetusta tai erityisestä tuesta varhaiskasvatuksessa sekä näiden perusteella tehtävä arvio erityisen tuen tarpeesta esiopetuksessa riittäisi ilman asiantuntijalausuntoa esiopetuksen erityisen tuen päätöksen perusteeksi.

Voimassa olevan lain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta asumisen tai oleskelun perusteella muullekin kunnassa oleskelevalle lapselle kuin kunnan asukkaalle kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa. Esimerkiksi vuoroasumistilanteessa tuki tulee suunnitella, toteuttaa ja arvioida yhteistyössä lapsen edun mukaisesti. Päätettäessä erityisestä tuesta molemmat kunnat kuulisivat lapsen huoltajia ja tekisivät erityisen tuen hallintopäätöksen erikseen. Ratkaisut tuen järjestämisestä voivat kuntien välillä erota paljonkin, eivätkä erityisen tuen päätökseen kuuluvat rakenteelliset tukitoimet – ja muodot ole välttämättä molempien kuntien päätöksissä samanlaisia, vaikka ne olisivat valmisteltu hyvässä yhteistyössä. Varhaiskasvatustilanteesta ja hänen saamastaan tehostetusta tai erityisestä tuesta varhaiskasvatuksessa sekä näiden perusteella tehtävä arvio erityisen tuen tarpeesta esiopetuksessa riittäisi ilman asiantuntijalausuntoa esiopetuksen erityisen tuen päätöksen perusteeksi.

Lapsivaikutukset

Lakiesityksessä määritelty nykyistä inklusiivisempi toiminta hyödyttäisi jokaista lasta, myös tukea tarvitsevaa lasta, kun toiminnan ja yksittäistä lasta koskevan varhaiskasvatustilanteesta ja hänen saamastaan tehostetusta tai erityisestä tuesta varhaiskasvatuksessa sekä näiden perusteella tehtävä arvio erityisen tuen tarpeesta esiopetuksessa riittäisi ilman asiantuntijalausuntoa esiopetuksen erityisen tuen päätöksen perusteeksi.

Lapsella olisi oikeus saada oppimistaan ja kehitystään tukevaa, intensiivisempää kasvavaa ja monipuolisia tuen toteuttamistapoja hyödyntävää tukea tarpeidensa mukaisesti. Lakimuutos antaisi lapselle henkilökohtaisen oikeuden saada vahvinta varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea. Esityksen mukaan erityisestä tuesta tehdään muutoksenhakuelpöinen hallintopäätös.

Tuen toteuttamisen jäsentäminen selkiyttäisi tuen muotojen määrittelyä, yhtenäistäisi kuntien ja toiminnan muiden tuottajien käytäntöjä ja lisäksi selkiyttäisi ja vahvistaisi siten myös lapselle kohdennettavia yksi-

öllisiä tukimuotoja. Esitys selkeyttäisi myös lapsen tuen järjestämistä yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 4.5.2021
- 2 Lausuntopyynnön liite, esitysluonnos varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 4.5.2021 Helsingin kaupungin lausuntoa varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2). Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa 7.6.2021 mennessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lausunnolle lisääaikaa 11.6.2021 asti, joten asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjaukseen siitä, että varhaiskasvatukseen kehitetään kolmiportaisen tuen malli. Lakimuutosesityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslakia siten, että siinä säädettäisiin varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen sekä varhaiskasvatuksessa annettavan tuen rakenteesta. Lakiin ehdotetaan luotavaksi nykyistä vahvempi jatkumo esi- ja perusopetukseen. Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 3 a luku, jossa säädettäisiin lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tu-

keen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, hallintopäätöksen tekemisestä sekä muutoksenhausta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut esitysluonnoksesta lausunnon, johon ministeriölle annettava lausunto perustuu.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa kaupungin lausunnot ulkopuolisille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 4.5.2021
- 2 Lausuntopyynnön liite, esitysluonnos varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 25.05.2021 § 218

HEL 2021-005463 T 03 00 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä 2 olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustilain muuttamisesta:

Keskeisten muutosten tarkastelu ja kannanotot

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatustilain siten, että siinä säädettäisiin varhaiskasvatustilain olevan lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen sekä varhaiskasvatustilain annettavan tuen rakenteesta. Lakiin ehdotetaan luotavaksi nykyistä vahvempi jatkumo esi- ja perusopetukseen. Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 3 a luku, jossa säädettäisiin lapsen oikeudesta varhaiskasvatustilain annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, hallintopäätöksen tekemisestä sekä muutoksenhausta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää esitystä varhaiskasvatustilain muuttamisesta tarpeellisena ja oikeasuuntaisena. Esityksen tavoitteena on vahvistaa lapsen lakisääteistä oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja vahvistaa varhaiskasvatustilain tasavertaista oikeutta kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen niin kunnallisessa kuin yksityisessä varhaiskasvatustilain palvelussa. Lainvalmistelussa on arvioitu, että lapsen ollessa yksityisessä varhaiskasvatustilain tukea koskevan hallintopäätöksen tekisi järjestämävastuussa oleva kunta.

Tuen uudistuksella voi olla positiivisia heijastusvaikutuksia siihen, että pienempien varhaiskasvatustilain lasten tuen tarpeiden tunnistamiseen ja toteuttamiseen pystytään kiinnittämään entistä paremmin ja aikaisemmin huomiota. Esitys vahvistaa lisäksi vammaisten, sairaiden ja kehityksessään viivästyneiden lasten asemaa, oikeusturvaa ja tasavertaisuutta lapsen varhaiskasvatustilain toimipaikasta riippumatta.

Varhaiskasvatustilain tuesta aiheutuvat kustannukset on arvioitu noin 15,0 miljoonaa euroa vuositasolla, joka maksetaan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta yleiskatteellisena rahoituksena. Erityisen tuen hallinnollisista päätöksistä on kustannuksia arvioitu syntyvän valtakunnallisesti noin 1,5 miljoonaa euroa ja henkilöstökustannuksia 13,5 miljoonaa euroa. Kunta itse lopulta ratkaisee, miten yleiskatteellinen valtionosuus kohdennetaan.

3 § Varhaiskasvatustilain tavoitteet

Varhaiskasvatustilain tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena tulee olla inklusiivisuuden periaatteiden toteutuminen, kaikille yhteinen varhais-

kasvatus kaikessa toiminnassa ja kaikkien lasten kohdalla, ei vain nyt ehdotettavan tuen toteuttamisessa ja tukea tarvitsevan lapsen osalta.

3 a luku Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen

Luvussa säädettäisiin lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Luku on kokonaisuudessaan selkeä, kun siihen on koottu hajallaan laissa olevia säännöksiä lapsen tukeen liittyen. Esitys antaa raamit nykyisten tukimuotojen suunnitelmallisempaan käyttämiseen.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalla olisi velvollisuus järjestää tukea ehdotetun lain mukaisesti. Erityisestä tuesta olisi tehtävä hallintopäätös ja päätöksen tekisi lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Yksityinen varhaiskasvatuksen järjestäjä ei voisi tehdä tuesta hallintopäätöstä. Helsingissä on käytössä yksityisen hoidon tuki, joten järjestämisvastuu aktivoituisi vasta päätettäessä erityisestä tuesta. Koska kunta tekisi erityisen tuen päätöksen myös yksityisen hoidon piirissä olevalle lapselle, päätöksessä määritellystä tuesta saattaisi syntyä lisäkustannuksia myös kunnalle, esimerkiksi koskien avustajaresurssia tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaresurssia ja sen kustannusten jakamista. Lakiesitys lisää resurssitarvetta yksityisessä varhaiskasvatuksessa tarvittavien rakenteellisten tukimuotojen lisäksi ohjaus, konsultointi ja erityisen tuen päätösten valmistelussa sekä mahdollisten muutoksenhaun valmistelussa.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa kehityksen ja oppimisen tuki toteutetaan tällä hetkellä siten, että Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskentelee yksi alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka konsultoi tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä yksityisen varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatushenkilöstöä. Hyvä, että esityksessä on tuotu esiin kustannusten kasvu ja niiden mahdollinen kompensointi yksityisille palvelun tuottajille.

15 a § Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen

Pykälä määrittää selkeästi lapsen lakisääteistä oikeutta tarvitsemaansa tukeen: varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmetyä osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa.

Esityksessä todetaan, että jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävä tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea tehostettava lapsen

yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostetun tuen tarve on määritelty säännöskohtaisissa perusteluissa selkeästi suhteessa erityiseen tukeen. Ratkaisu, milloin lapsen tuen tarve vaatii tehostettua tukea ja milloin erityistä tukea arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että tuen tehostaminen tapahtuisi varhaiskasvatuksen henkilöstön ratkaisusta, lapsen ryhmän henkilöstön ja huoltajien kanssa käydyin keskustelun pohjalta. Ratkaisun tuen tehostamisesta tekisi varhaiskasvatuksen opettaja tai erityisopettaja. Tämä ei liene tarkoitus tai mahdollista, että opettajan päätöksellä voidaan päättää tuen tehostamisesta, varsinkin jos se edellyttää rakenteellisia tukitoimia.

Esityksessä todetaan niin ikään, että jos 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta tai sairaudesta, kehityksen viivästymisestä tai muusta lapsen oppimisen ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on annettava yksilöllisesti suunniteltua erityistä tukea. Erityisen tuen päätös tehtäisiin hallintolain mukaan, jolloin siihen liittyy huoltajien kuuleminen ja että erityisen tuen piiriin kuuluva lapsi olisi otettava huomioon päiväkodin henkilöstön mitoituksessa. Menettely on hyvin perusopetuslain kaltainen ja yhdistää ja vahvistaa tuen jatkuvuutta ja ehjää opinpolkua.

Ehdotus, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toimii pedagogisena asiakirjana on hyvä, eikä erillisiä perusopetuslaissa käytettyjä pedagogista arviota, pedagogista selvitystä eikä henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa käytettäisi varhaiskasvatuksessa.

15 b § Lapselle annettava tuki ja tuen toteutus

Esityksessä lapselle annettava tuki on jaoteltu pedagogisiin, rakenteellisiin ja hoidollisiin tukitoimiin ja -muotoihin. Hoidolliset tukitoimet ja -muodot kuvastavat hyvin varhaiskasvatuksen ominaispiirteitä. Niin rakenteelliset kuin hoidollisetkin tukitoimet tulee aina suunnitella pedagogisesti niin, että lapsen osallisuus, oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla ja edesauttaa osaltaan jokaisen lapsen osallisuutta ja inklusiivisen varhaiskasvatuksen toteuttamista.

Rakenteellisiin tukimuotoihin kuuluu mm. varhaiskasvatuksen osallistumiseen edellyttämät avustamispalvelut, jolloin lapsen tukitoimena voi olla varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluva avustaja. Lakiesityksessä mainitut hoidolliset tukitoimet ovat keinoja, joilla vastataan lapsen sairaanhoidollisiin, perushoitoon, hoivaan ja avustamiseen liittyviin tarpeisiin. Pula koulutetuista varhaiskasvatuksen erityisopettajista asettaa haasteita inklusiivisten periaatteiden mukaiselle varhaiskasvatukselle, henkilöstön riittävälle osaamiselle ja lapsen tuen toteuttamiselle. Lakie-

sitystä laadittaessa tulee tarkastella varhaiskasvatuksen erityisopettajien koulutusmääriä ja varmistaa koulutettujen varhaiskasvatuksen erityisopettajien saatavuus. Jos sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisien arvioinnin perusteella lapsen tuen tarve on sairaanhoidollinen, johon varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole osaamista eikä pätevyyttä, epäselväksi jää, kuinka lapsen tarvitsema tuki tulisi näissä tapauksissa järjestää.

15 c § Tuen tarpeen arviointi

Pykälä on riittävästi ohjaava. Erillisiä asiantuntijalausuntoja ei edellytetä erityiseen tukeen, joten vastuu jää varhaiskasvatuksen järjestäjälle arvioida, milloin tulee pyytää lapsen kehitystä ja oppimista tukevia sosiaali- ja terveydenhuollon tai muita asiantuntijoita arvioinnin tekemiseen.

15 d § Päätös annettavasta tuesta

Pykälä on selkeä ja prosessit samoja kun esiopetuksessa. Päätöksessä mainitaan vain kaikki sellaiset asiat, jotka huoltajien tulee voida saattaa muutoksenhaun alaiseksi, eli tuen muodot ja tukipalvelut. Pedagogiset keinot ja toteuttamistapojen intensiivisyys kirjattaisiin lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan, mikä on tarkoituksenmukaisin toimintatapa.

Hallituksen esityksen mukaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ei yhtäläisesti vastaa perusopetuksen pedagogista selvitystä eikä -arviointia, mutta toimintakäytäntönä se sisältää lapsen kehitykseen, tukeen ja oppimiseen sekä varhaiskasvatustoimintaan liittyvää tiedonkeruuta, seurantaa ja arviointia, jota voidaan käyttää hyväksi tehtäessä hallinnollista päätöstä erityisestä tuesta varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuslain 23 pykälän mukaan, jos tuen tarpeen arviointi edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten asiantuntemusta, on näiden osallistuttava arvioinnin tekemiseen varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä. Lautakunta ehdottaa muutosta perusopetuslain 17 pykälään. Tällöin vaihtoehtoisena tapana moniammatillisena yhteistyönä tehty selvitys lapsen kokonaistilanteesta ja hänen saamastaan tehostetusta tai erityisestä tuesta varhaiskasvatuksessa sekä näiden perusteella tehtävä arvio erityisen tuen tarpeesta esiopetuksessa riittäisi ilman asiantuntijalausuntoa esiopetuksen erityisen tuen päätöksen perusteeksi.

Voimassa oleva laki mahdollistaa, että lapselle voi järjestää varhaiskasvatusta useampi kuin yksi varhaiskasvatuksen järjestäjä tai tuottaja. Vuoroasumistilanteessa tuki tulee suunnitella, toteuttaa ja arvioida yhteistyössä lapsen edun mukaisesti. Lapselle päätettäessä erityistä tukea molemmat kunnat kuulisivat huoltajia ja tekisivät erityisen tuen hal-

lintopäätöksen erikseen. Ratkaisut tuen järjestämisestä voivat kuntien välillä erota paljonkin, eivätkä erityisen tuen päätökseen kuuluvat rakenteelliset tukitoimet – ja muodot ole välttämättä molempien kuntien päätöksissä samanlaisia, vaikka ne olisikin valmisteltu hyvässä yhteistyössä.

Lapsivaikutukset

Lakiesityksessä määritelty nykyistä inklusiivisempi toiminta hyödyttäisi jokaista lasta, myös tukea tarvitsevaa lasta, kun toiminnan ja yksittäistä lasta koskevan varhaiskasvatuksen järjestämisen arvopohjana ja periaatteina yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, tasa-arvo ja lapsen sosiaalinen osallisuus edistyisivät. Tämä vahvistaisi lapsen saamaa tukea yksilölliseen kehitykseensä, oppimiseensa ja hyvinvointiinsa heti tuen tarpeen ilmettyä.

Lapsella olisi oikeus saada oppimistaan ja kehitystään tukevaa, intensiiviteiltään kasvavaa ja monipuolisia tuen toteuttamistapoja hyödyntävää tukea tarpeidensa mukaisesti. Lakimuutos antaisi lapselle henkilökohtaisen oikeuden saada vahvinta varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea. Esityksen mukaan erityisestä tuesta tehdään muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös.

Tuen toteuttamisen jäsentäminen selkiyttäisi tuen muotojen määrittelyä, yhtenäistäisi kuntien ja toiminnan muiden tuottajien käytäntöjä ja lisäksi selkiyttäisi ja vahvistaisi siten myös lapselle kohdennettavia yksilöllisiä tukimuotoja. Esitys selkeyttäisi myös lapsen tuen järjestämistä yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

§ 451

Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 1.8.2021 lukien

HEL 2021-005878 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen varhaiskasvatuksen palvelupäällikön viran ja kahdeksan varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkaa 1.8.2021 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Esitettävien virkojen tehtäviin kuuluu mm. päättäminen toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta, taikka toimivallan nojalla toista velvoittavien määräysten antaminen tai muulla tavalla toisen etuun tai oikeuteen puuttuminen, mikä edellyttää tehtävien perustamista virkoina.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaus ja siihen liittyvä päätöksenteko keskitetään syksystä 2021 alkaen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen sijoittuvaan uuteen yksikköön. Nykytilanteessa palveluohjausta toteuttaa noin 180 päiväkodin johtajaa ja kolme perhepäivähoidon ohjaajaa.

Uudistuksen tavoitteena on luoda laadukas varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjauksen prosessi, jossa asiakkaat saavat yhdenvertaista kohtelua ja palvelua toteutetaan lähipalveluna.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa neuvotaan perheille, millaisia palveluja on käytettävissä, miten niitä haetaan, mitä perheen kannattaa ottaa huomioon miettiessään heille sopivinta palvelua, mitkä ovat kotia lähimmät yksiköt, kuinka nopeasti paikan voi saada, millä perusteella paikat jaetaan ja mitä palvelu maksaa. Lisäksi keskustellaan lapsen tarpeista ja perheen toivomuksista ja vastataan perheen muihin kysymyksiin.

Kehityksessä rinnalla kulkee oppijoiden asiointin tietojärjestelmä Astin kehitys, minkä ansiosta lapsille tarjottavat varhaiskasvatuspaikat pystytään myöntämään nopeammin. Tiedolla johtaminen vahvistuu ja koko kaupungin paikkatilannetta pystytään koordinoimaan keskitetysti. Alueellisiin tarpeisiin pystytään vastaamaan ennakoiden ja tulevaisuudessa tavoitteena on palvelun proaktiivinen tarjoaminen. Tätä edistetään tietoa, analytiikkaa ja digitalisaatiota kehittämällä. Palveluohjauksen sekä varhaiskasvatuspäätösten teon lisäksi keskitetty palveluohjaus seuraa, suunnittelee ja ennakoii varhaiskasvatuksen palvelutarvetta ja siihen liittyvää ennakoivaa resurssitarvetta liittyen tiloihin ja henkilöstötarpeisiin. Asiakasohjaus vähenee päiväkodeissa ja siitä vapautuva aika käytetään henkilöstön ja pedagogisen toiminnan johtamiseen.

Muutos on käsitelty kaupungin yhteistoimintamenettelyn mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstötoimikunnassa sekä niiden henkilöiden kanssa, joiden tehtäviin muutoksella on vaikutusta.

Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö johtaa varhaiskasvatuksen palveluohjausyksikköä. Hän toimii yksikköön kuuluvien viranhaltijoiden esihenkilönä ja tekee heitä koskevia henkilöstöhallinnon päätöksiä. Hän vastaa suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjausprosessista ja yksikön tavoitteiden saavuttamisesta.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaajien tehtäviin kuuluu muun muassa lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ottamisesta päättäminen sekä vastaaminen omalta osaltaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ottamisen päätösprosessista yhteistyössä päiväkodin johtajien ja perhepäivähoidon ohjaajien kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen vuoden 2021 talousarvioon sisältyy määräraha esitettäville viroille.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettävien virkojen palkat on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisiksi palkoiksi on päätetty:

- varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö 4 300 €/kk

- varhaiskasvatuksen palveluohjaaja 3 550 €/kk.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 452

Virkojen perustaminen sosiaali- ja terveystoimialalle 1.8.2021 lukien

HEL 2021-005882 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti yhteensä 16 virkaa sosiaali- ja terveystoimialalle perhe- ja sosiaalipalvelut palvelukokonaisuuteen 1.8.2021 lukien:

- yhdeksän sosiaaliohjaajan virkaa,
- viisi sosiaalityöntekijän virkaa,
- kehitysvammaopoliinikan päällikön virka ja
- suunnittelijan virka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Perustettavaksi esitettävien virkojen tehtäviin kuuluu mm. päättämistä toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta taikka toimivallan nojalla toista velvoittavien määräysten antamista tai muulla tavalla toisen etuun tai oikeuteen puuttumista, mikä edellyttää tehtävien perustamista virkoina.

Perhe- ja sosiaalipalvelut -palvelukokonaisuuteen nuorten palvelut ja aikuissosiaalityön yksiköihin (etelä, itä, länsi ja pohjoinen) esitetään perustettavaksi kahdeksan sosiaaliohjaajan virkaa sekä viisi sosiaalityöntekijän virkaa. Samalla esitetään vammaisten sosiaalityön yksikköön

perustettavaksi yksi sosiaaliohjaajan virka. Kaikkien edellä mainittujen virkojen tehtäviin kuuluu mm. yksilöhuollon päätöksenteko.

Lisäksi vammaistyön palveluun esitetään perustettavaksi kehitysvammapoliklinikan päällikön virka sekä vammaistyön ostopalveluihin suunnittelijan virka. Edellä mainittujen virkojen tehtäviin kuuluu muun muassa sijaistaa virkasuhteista esihenkilöä, hankintapäätökset sekä palvelusetelituottajien hyväksyntä ja päätöksenteko.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettyjen virkojen palkat on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisiksi palkoiksi on päätetty:

- sosiaaliohjaaja (8 virkaa) 2 676,96 €/kk,
- sosiaalityöntekijä (2 virkaa) 3 424,78 €/kk,
- sosiaalityöntekijä (3 virkaa) 3 475,89 €/kk,
- sosiaaliohjaaja 2 667,55 €/kk,
- kehitysvammapoliklinikan päällikkö 4 653,61 €/kk ja
- suunnittelija 3 432,58 €/kk.

Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n mukaisesti. Osa perustettaviksi esitettävistä viroista tulee työsuhteisten tehtävien tilalle. Henkilöiden kanssa, joiden tehtäviin, asemaan ja sijoittumiseen muutoksella on olennaista vaikutusta, on käyty henkilökohtainen yhteistoimintakäsittely.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

Asia/31

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 453

Virkojen perustaminen kaupunginkanslian elinkeino-osastolle työllisyyden kuntakokeilun viranomaistyöhön määräajaksi 7.6.2021 - 30.6.2023

HEL 2021-006293 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle kaksi palveluesihenkilön virkaa määräajaksi 7.6.2021 - 30.6.2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Sirja-Maria Salo, HR-asiantuntija, puhelin: 09 310 32224
sirja-maria.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain eli kuntakokeilulain (1269/2020) mukaan Helsingin kaupunki järjestää alueellaan useita julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) sekä kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) annetuissa laeissa tarkoitettuja palveluja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta sekä antaa eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapolitiittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta. Julkisten työvoimapolitiittisten asiakastietojärjestelmän käyttöoikeus voidaan kuntakokeilulain 14 §:n 2 momentin mukaan myöntää vain kunnan viranhaltijalle, joka hoitaa mainitun lain mukaisia tehtäviä.

Uusien palveluesihenkilöiden virkojen perustamistarve liittyy asiakastyön tarpeista lähtöisin olevaan organisaation uudelleenjärjestelyyn ja uusien tiimien perustamiseen.

Nyt perustettaviin virkoihin sisältyy kuntakoikeilulain mukaisia tehtäviä, joissa käytetään julkisten työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmää, ja lisäksi niihin kuuluu kaupungin delegoitua päätösvaltaa, minkä vuoksi tehtävät on perustettava virkoina.

Perustettaviksi esitetyille viroille on varattu rahoitus kaupungin työllisyshoidon määrärahoista eivätkä ne edellytä lisärahoitusta talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettyjen virkojen palkat on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella.

Palveluesihenkilön tehtäväkohtainen palkka on 3 939,00 euroa kuukaudessa.

Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa, ja tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää pääsääntöisesti julkista hakumenettelyä, lukuun ottamatta esimerkiksi määräaikaista virkasuhdetta tai virkasuhteen tarkoituksenmukaista järjestelyä (laki kunnallisesta viranhaltijasta 4 § 3 momentti ja Helsingin kaupungin hallintosääntö 23 luku 2 §).

Perustellusta syystä henkilö voidaan kuitenkin ottaa virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virka (kuntalaki 87 § 2 momentti). Toiseen palveluesihenkilön tehtävään on päätöksentekoon liitettävistä hallinnollisista ja aikataulullisista syistä jo ennen viran perustamista otettu julkisen hakumenettelyn kautta henkilö määräaikaan virkasuhteeseen 19.3.2021 - 30.6.2023. Ko. henkilöä on kuultu asiassa ja hänelle annetaan viran perustamisen jälkeen uusi viranhoitomääräys määrääjän loppuun saakka.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Sirja-Maria Salo, HR-asiantuntija, puhelin: 09 310 32224

07.06.2021

Asia/32

---

sirja-maria.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 454

Helsingin kaupungin liittyminen Rainbow Cities -verkostoon

HEL 2021-005314 T 04 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki liittyy Rainbow Cities -verkoston jäseneksi.

Samalla kaupunginhallitus valtuutti kaupunginkanslian viestintäosaston edustamaan kaupunkia verkostossa ja allekirjoittamaan yhteistyön toteuttamiseksi tarvittavat asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rainbow Cities -verkoston liittymispyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rainbow Cities on kansainvälinen kaupunkien verkosto, jossa käsitellään seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyviä teemoja ja edistään lhbtqi-oikeuksien (lesbot, homot, biseksuaalit, transsukupuoliset, intersukupuoliset ja queerit) edistämistä paikallisella tasolla. Verkosto on perustettu vuonna 2011 Saksassa ja siihen kuuluu 33 kaupunkia 17 eri maasta. Verkoston tämänhetkisiä jäseniä ovat Amsterdam, Barcelona, Bergen, Berliini, Bern, Brugge, Bryssel, Köln, Cork, Frankfurt, Geneve, Gent, Hampuri, Hannover, Heidelberg, Kotor, Leuven, Linz, Ljubljana, Mannheim, Mexico City, München, New Taipei City, Nürnberg, Oslo, Pariisi, Reykjavik, Rotterdam, Sao Paulo, Taipei, Wien, Zürich ja Århus.

Verkoston toiminta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Verkoston jäsenten kesken jaetaan parhaita käytäntöjä ja toimintamalleja lhbtq-oikeuksien edistämiseksi paikallisella tasolla. Verkosto järjestää vuosikokouksen. Lisäksi verkostolla on käytössä sähköpostilista, jonka kautta kaupungit voivat välittää toisilleen tietoa. Verkosto voi tukea kaupunkia yhteisten projektien käynnistämisessä.

Verkostossa käsitellään niin henkilöstön kuin palvelujen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Verkoston toiminnassa sukupuolen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö muodostaa yhden kokonaisuuden, eikä niitä ole eritelty toisistaan.

Rainbow Cities on laatimassa EU:n komission rahoituksen tuella oppaan lhbtq-ihmisten yhdenvertaisuuden edistämiseksi paikallisella tasolla (LGBTI policy guidelines for local governments). Oppaan valmistelussa hyödynnetään verkoston jäsenten asiantuntemusta ja osaamista.

Verkostolla on hallitus, johon kuuluu 3-5 edustajaa eri kaupungeista. Verkoston puheenjohtaja vaihtuu vuosittain ja tällä hetkellä puheenjohtajana toimii Hannoverin kaupunki. Verkostossa ei ole poliittista edustusta, vaan toimintaan osallistuvat kaupungin asiantuntijat.

Verkoston hyödyt Helsingin kaupungille

Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelmassa yhtenä toimenpiteenä on selvittää mahdollisuutta liittyä Rainbow Cities –verkostoon. Verkostoon liittyminen edistää kaupungin strategista tavoitetta olla maailman toimivin kaupunki, jossa toimivuus perustuu mm. yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon. Helsinki panostaa tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja ihmisoikeustyöhön ja sitä voidaan vahvistaa entisestään liittymällä verkoston jäseneksi. Tämä vahvistaa myös kaupungin kansainvälistä profiilia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen kaupunkina. Lisäksi verkoston toiminta tukee kestävän kehityksen tavoitteita sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta.

Helsingin kaupungin hallintosäännössä on linjattu osallisuuden keskeiset periaatteet, joissa on nostettu esille yhdenvertaisuuden ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien merkitys. Rainbow Cities -verkosto on harvoja kansainvälisiä kaupunkiverkostoja, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja joka toimii aktiivisesti.

Verkosto tukee kaikkia kansainvälisen toiminnan kattotavoitteita. Liittyminen lisää ja kehittää Helsingin kaupungin asiantuntemusta ja valmiuksia edistää ihmisoikeuksia, tekee kaupunkia näkyvämmäksi näissä teemoissa ja lisää kaupungin kansainvälistä vaikuttavuutta.

Keväällä 2021 kartoitettiin kaupungin eri toimialojen näkemyksiä verkostoon liittymisestä ja kaikki vastanneet suhtautuivat verkostoon myönteisesti. Helsinki olisi liittyessään ensimmäinen suomalainen kaupunki verkostossa. Liittyminen asettaa kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kansainväliseen kontekstiin. Jatkossa myös Helsingin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön järjestäytymisessä kannattaa ottaa mallia verkostolta ja verkoston kaupungeilta. Lhbtq-oikeuksien, yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeuksien edistäminen on tärkeä ja ajankohtainen teema, joka on keskeisessä asemassa myös Helsingin kaupungin omassa työssä. Verkostossa voidaan jakaa Helsingin kaupungin omaa asiantuntemusta ja oppia uusia toimintamalleja sekä käytäntöjä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien turvaamiseksi paikallisella tasolla.

Verkostoon liittyminen

Jos kaupunginhallitus hyväksyy päätösesityksen, Helsingin kaupunki hakee verkoston jäseneksi tänä kesänä ennen 28.6. järjestettävää Helsinki Pride -viikkoa, jossa Helsingin kaupunki on yksi pääyhteistyökumppaneista. Verkostoon hakemisesta tiedotetaan viikon aikana.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikössä, jonka vastuulla on kaupunkitasoisen palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön edistäminen, valmistellaan hakemus Rainbow Cities -verkostoon liittymiseksi. Samassa yksikössä koordinoidaan jatkossa Helsingin kaupungin toimintaa verkostossa. Verkoston vuosittainen jäsenmaksu on 2000 euroa.

Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeen mukaan toimialan tai liikelaitoksen esityksestä kaupunginhallitus päättää kaupungin liittymisestä järjestöihin. Järjestöistä eroamisesta voi päättää toimialan tai liikelaitoksen päällikkö. Ehdotettaessa liittymistä uuteen järjestöön, tulee samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan hallintokunnan jäsenyyksiä kokonaisuutena ja mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä. Tarkastelun yhteydessä ei tullut esille jäsenyyksiä, joista olisi tarkoituksenmukaista luopua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rainbow Cities -verkoston liittymispyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

Asia/34

§ 455

Pasilan raitioteiden raiteistomuutosten hankesuunnitelma

HEL 2021-004787 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Pasilan raitioteiden raiteistomuutosten rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä toteutuksen aikaiset laajuusmuutokset on enintään 9 850 000 euroa maaliskuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma, Pasilan raiteistomuutokset
- 2 Pasilan raiteistomuutokset, tekninen laajuus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kalatataman raitiotien (raitiolinja 13) toteuttaminen edellyttää raiteistomuutoksia Pasilassa. Raiteistomuutokset mahdollistavat suunnitelman mukaisen liikenteen Kalatataman ja Pasilan välillä. Uuden linjan liikennöinnin on tarkoitus alkaa vuonna 2024 ja raiteistomuutokset on tehtävä tätä ennen. Muutosten myötä Pasilan alueen raitiotieverkosto saadaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) linjastosuunnitelman mukaiseksi.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus on kaupunkistrate-

gian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita kestäväen kasvun turvaamisesta.

Aiemmat päätökset

HSL:n hallitus hyväksyi 10.2.2015 Helsingin kantakaupungin raitiolikenteen linjastosuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.6.2018, 178 §, Kalasataman raitiotien yleissuunnitelman.

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta valitsi 2.4.2020, 51 §, ja kaupunkiympäristölautakunta valitsi 7.4.2020, 201 §, allianssin palveluntuottajat.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Kalasataman ja Pasilan yhdistävä raitiotie liittyy olemassa olevaan raitiotieverkkoon Mäkelänkadun ja Radanrakentajankadun risteyksessä.

Hankkeessa toteutetaan raitiolinja 13 reitin vaatimat Pasilan raiteistomuutokset. Hankkeeseen sisältyy Pasilan alueen katujen ja raitiotien sekä kunnallistekniikan rakentamistöitä.

Hankkeen tavoitteena on parantaa eri liikennemuotojen toimivuutta ja mahdollistaa uusien raitiotielinjojen liikennöintiedellytykset. Raiteistomuutokset ovat välttämättömiä HSL:n liikennöintisuunnitelman mukaisen linjan 13 reitin ja liikennöintitason toteuttamiseksi.

Hankealueeseen liittyy myös kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tekemiä töitä.

Hankkeen toteuttamiseen vaikuttaa myös vuosien 2021–2023 aikana kyseisillä kaduilla ja niiden varrella toteuttavat muut mahdolliset katu- ja/tai rakennustyöt. Pasilankadun talonrakennushankkeet saattavat vaikuttaa töiden tarkempaan aikataulutukseen.

Hankkeessa on tarkoitus tehdä katu- ja raiteistomuutoksia seuraavissa kohteissa:

- Radanrakentajantie
- Ratamestarinkatu välillä Radanrakentajantie–Asemapäällikönkatu
- Asemapäällikönkatu välillä Ratapihantie–Ratamestarinkatu
- Pasilankatu välillä Pasilansilta–Veturitie

Hankkeen toteuttaminen parantaa Kalasataman ja Hermannin alueiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä.

Hankkeen toteuttaminen

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Kalasadaman ja Pasilan raitiotieyhteyden toteuttamiseksi on käynnissä Kalasadamasta–Pasilaan -allianssihanke (KaPa-hanke), jonka yhteydessä toteutetaan Kalataman raitiotieiden yleissuunnitelman mukainen raitiotieyhteys Kalasadamasta Pasilaan (ns. perushanke). Hankkeen rakentamisen yhteydessä tulee toteuttaa myös perushankkeeseen liittyviä hankkeita Pasilassa, Vallilanlaaksossa ja Kalasadamassa. Liittyvien hankkeiden toteuttaminen palvelee Kalasadamasta Pasilaan–yhteyden rakentamisen lisäksi myös muuta tarkoitusta, mutta niiden toteuttaminen hankkeen kanssa samanaikaisesti on välttämätöntä hankkeen rakentamiskelpoisuuden varmistamiseksi. Pasilan raitiotieiden raiteistomuutokset on tarkoitus toteuttaa yhtenä KaPa -hankkeena. Useiden osapuolten mukanaolon vuoksi hanketta käsitellään YKT-hankkeena (yhteinen kunnallistekninen työmaa). Näin varmistetaan raitiotiejärjestelmän yhteensovitus ja tekninen toimivuus sekä liikennöinnin aloitustavoitteiden mukainen toteutusaikataulu. Työt on tarkoitus toteuttaa vaiheittain syyskuuhun 2023 mennessä.

Raiteistomuutokset toteutetaan samanaikaisesti katualueiden uusimisen kanssa. Näin varmistetaan ratageometrian toimivuus ja yhteensovitus katualueeseen sujuvan liikennöinnin mahdollistamiseksi.

Hankealueen katujen pintamateriaaleja uusitaan tarvittavassa laajuudessa. Kaduilla toteutetaan kisko-, raiteisto- ja pysäkkimuutoksia, rakennetaan uutta ja siirretään vanhaa kunnallistekniikkaa ja lisäksi poistetaan pilaantuneita maa-aineksia. Töiden yhteydessä parannetaan raitioliikenteen sujuvuutta ja luotettavuutta.

Radanrakentajantie

Hankkeessa uusitaan Radanrakentajantien päällysrakenne, rata- ja ratasähköinfra sekä pysäkki. Kadun länsipäässä muutetaan Ratamestarinkadun risteuksen vaihte mahdollistamaan uuden linjan liikenne. Pysäkin paikka kadulla siirtyy lähemmäksi Mäkelänkatua. Radan ylittävän Topparinkujan jalankulkusillan turvarakenteita parannetaan.

Ratamestarinkatu

Ratamestarinkadulle toteutetaan uusi raide Radanrakentajantieltä Asemapäälliköncadulle ja samalla uusitaan Ratamestarinkadun ja Asemapäälliköncadun kiertoliittymän raiteiden sijoitukset sekä rakennetaan uusia vaihteita kiertoliittymän ympäristöön. Pysäkkeihin ja niiden paikkoihin tulee muutoksia. Opastinsillan ja Resiinakujan jalankulkusillan turvarakenteita parannetaan.

Asemapäälliköncatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Asemapäällikönkadulla nykyinen eteläisellä ajoradalla kulkeva raide poistetaan ja uusi raidepari rakennetaan kadun keskelle. Tässä yhteydessä myös ajoratojen, jalankulun ja pyöräilyn kaistajärjestelyt muuttuvat. Kadulle ei tule uusia pysäkkejä. Samalla toteutetaan useita putkisto-
tojen siirtoja. Ratapihantien risteykseen tulee kaksi vaihdetta. Topparoikan ja Sähköttäjänkadun jalankulkusiltojen turvarakenteita parannetaan.

Pasilankatu

Pasilankadulle toteutetaan uusi raitiotie kadun keskelle Pasilansillalta Veturitielle. Kadulle toteutetaan myös uusi raitiovaunujen ja linja-autojen yhteinen pysäkipari. Kadun alle rakennetaan uusia putkistoja. Pasilansillan/Pasilankadun ja Palkkatilanportin/Pasilankadun risteykseen tulee uusia vaihteita ja raideristeyskiä.

Hankkeessa tehtävät työt katualueilla vaativat raitioliikenteen liikennekatkoja ja korvaavia reittejä Pasilan alueella. Katkoista sovitaan yhteistyössä KaPa-hankkeen ja HSL:n kanssa.

Tekninen toteutus sovitetaan yhteen kantakaupungin raitiotiejärjestelmän ja -verkoston kanssa. Melu- ja värinävaikutuksia hallitaan asianmukaisilla toteutusratkaisuilla. Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan varmistaa.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 9 850 000 euroa maaliskuun 2021 hintatasossa.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty maaliskuun 2021 loppuun mennessä noin 500 000 euroa.

Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2021 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 1 500 000 euroa.

Vuodelle 2022 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu noin 5 000 000 euroa, vuodelle 2023 noin 3 350 000 euroa. Vuosille 2022 ja 2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa noille vuosille.

Kustannukset muodostuvat allianssin kehitysvaiheessa palveluntuottajan ja tilaajan yhdessä määrittämästä tavoitekustannuksesta. Määritetty tavoitekustannus sisältää teknisen kustannuksen lisäksi myös suunnittelun, projektin johdon, ja omistajan kustannukset sekä riskit. Yhdessä määritetty tavoitekustannuksen taso on varmistettu osana kehitysvaiheen yhteistyötä sekä tilaajan kustannusasiantuntijoiden toimesta.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa arviolta 62.000 euron lisäyksen vuotuisiin radan kunnossapitokustannuksiin. Kustannusten kasvu muodostuu vaihteiden kunnossapitotarpeesta sekä radan ja rata-alueen kunnossapito- ja huoltotoimenpiteistä.

Hankkeen rataosuus aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasapoistoina 200 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Hankkeen ratasähköosuus aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 100 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 100 000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 5 000 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 100 000 euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 4 300 000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Pasilan raiteistomuutosten vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 100 000 euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen.

Pasilan raiteistomuutosten HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 200 000 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma, Pasilan raiteistomuutokset
- 2 Pasilan raiteistomuutokset, tekninen laajuus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.05.2021 § 418

HEL 2021-004787 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

31.05.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 12.05.2021 § 75

HEL 2021-004787 T 08 00 02

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.06.2021

Johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Pasilan raiteistomuutoksien rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelman 8.4.2021 esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä toteutuksen aikaiset laajuusmuutokset on enintään 9,85 milj. euroa hintatasossa maaliskuu 2021.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Mikko Asikainen

Lisätiedot

Mikko Asikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 22492
mikko.asikainen(a)hel.fi

§ 456

Kaupunginvaltuuston 2.6.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 2.6.2021 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

162 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

163 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

164 §, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta

Ei toimenpidettä.

165 §, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Länsisatama, Jätkäsaari tontit 20017/16 ja 20082/3)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

166 §, Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

167 §, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi

Ei toimenpidettä.

168 §, Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon

169 §, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

170 §, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

Asia palautettiin kaupunginkansliaan uudelleen valmisteltavaksi.

171 §, Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin taksiasemien turvallisuuden ja laadun turvaamisesta

Ei toimenpidettä.

172 §, Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

173 §, Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta

174 §, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite avointen ja maksuttomien tilojen asukaskäytöstä

175 §, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite puisto- tai katualueen nimeämisestä Johan Knut Harjun mukaan

176 §, Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen

177 §, Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisestä kevyen liikenteen sillasta

178 §, Valtuutettu Mai Kivelän aloite ilmastohaitallises

179 §, Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen

180 §, Valtuutettu Eva Biaudetin aloite ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittämistä

Asiat esitellään uudelleen valtuustolle 16.6.2021

181 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 21 -31 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 457

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 22

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

1.6.2021

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

1.6.2021

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

3.6.2021

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

31.5.2021

pormestari

apulaispormestarit

07.06.2021

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.06.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 440, 441, 442, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 454, 456 ja 457 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 434, 435, 436, 437, 438, 439, 443, 451, 452, 453 ja 455 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

07.06.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

07.06.2021

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Anna Vuorjoki

Pia Pakarinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.06.2021.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566